

KunnonKartta 2021

Tampereen kaupunkiseudun tuloksia

Pauliina Husu, Kari Tokola, Tommi Vasankari

UKK-instituutti

11/2022

KunnonKartta-tutkimus Tampereen kaupunkiseudulla

- Satunnaisotantaan pohjautuva väestötutkimus 20–69-vuotiaille
- Tutkimukseen osallistuttiin kahdella vaihtoehtoisella tavalla:

1. Tutkimuskäynti UKK-instituutissa tai omassa kunnassa

- ✓ Liikemittarin käyttö 24/7
- ✓ Kuntotestit
- ✓ Verinäyte
- ✓ Tutkimuskysely

TAI

2. Postitse toimitetun liikemittarin käyttö 24/7 ja tutkimuskysely

Tutkimukseen osallistuneet

Vähintään yhteen tutkimusosioon osallistuneet

Kunta	Miehet 20-45 v.	46-69 v.	Naiset 20-45 v.	46-69 v.	Yhteensä
Kangasala	8	29	20	44	101
Lempäälä	15	33	21	36	105
Nokia	12	24	15	37	88
Orivesi	4	17	19	28	68
Pirkkala	13	30	23	30	96
Tampere	20	31	31	41	123
Vesilahti	5	14	17	35	71
Ylöjärvi	7	27	23	45	102
Yhteensä	84	205	169	296	754

Kaikissa kunnissa naiset ja vanhempaan ikäryhmään kuuluvat osallistuivat tutkimukseen aktiivisemmin kuin miehet ja nuoremmat henkilöt.

Yhteensä liikemittaria käytti **587** henkilöä, kuntotesteihin osallistui **562** henkilöä, verinäytteeseen osallistui **464** henkilöä ja tutkimuskyselyyn vastasi **704** henkilöä.

Orivedellä ja Vesilahdella verinäytteeseen osallistuneita oli niin vähän, ettei tuloksista voi tehdä johtopäätöksiä.

Liikkuminen, paikallaanolo ja uni

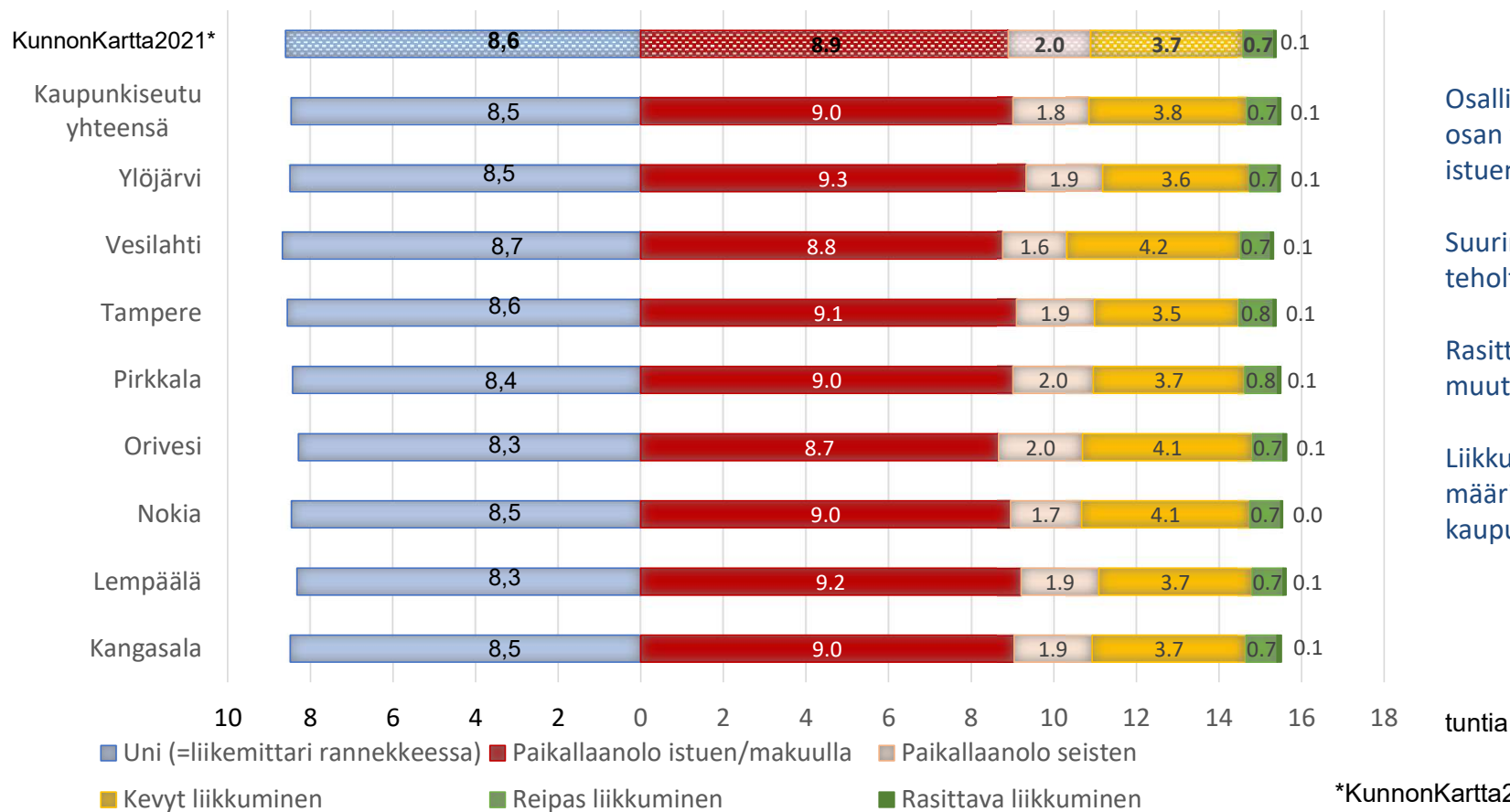
LIKEMITTARIN KÄYTTÖ 24/7, VALVEILLA: kuminauhavyössä lantion oikealla puolella

LIKEMITTARIN KÄYTTÖ (24/7), NUKKUESSA: ei-dominoivan käden ranteessa pidettävässä rannekkeessa

Liikkumisen, paikallaanolon ja unen jakautuminen

Osallistujat viettivät suurimman osan valvellaoloajastaan paikallaan istuen tai maaten.

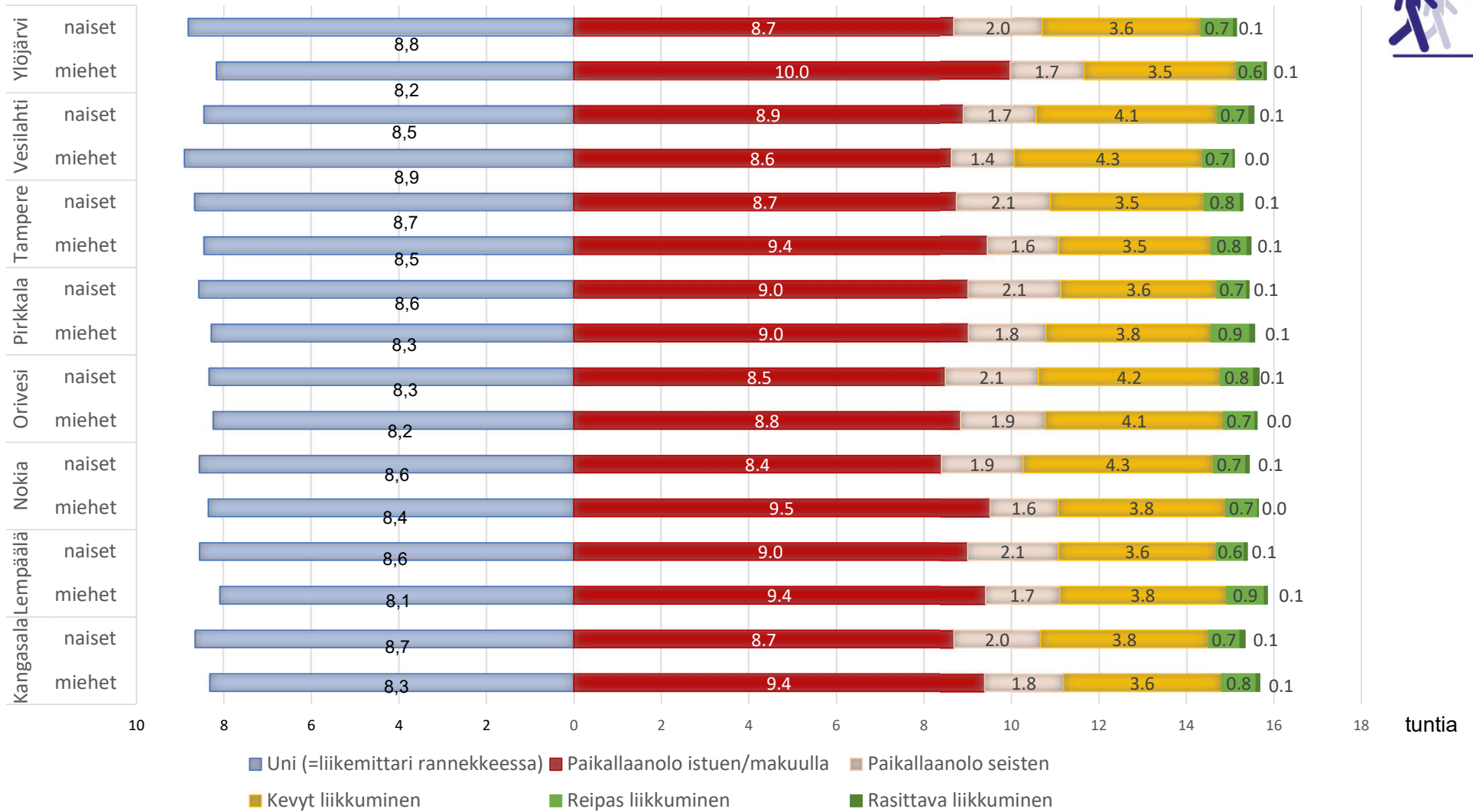
Suurin osa liikkumisesta oli teholtaan kevyttä.

Rasittavaa liikumista kertyi vain muutamia minutteja päivässä.

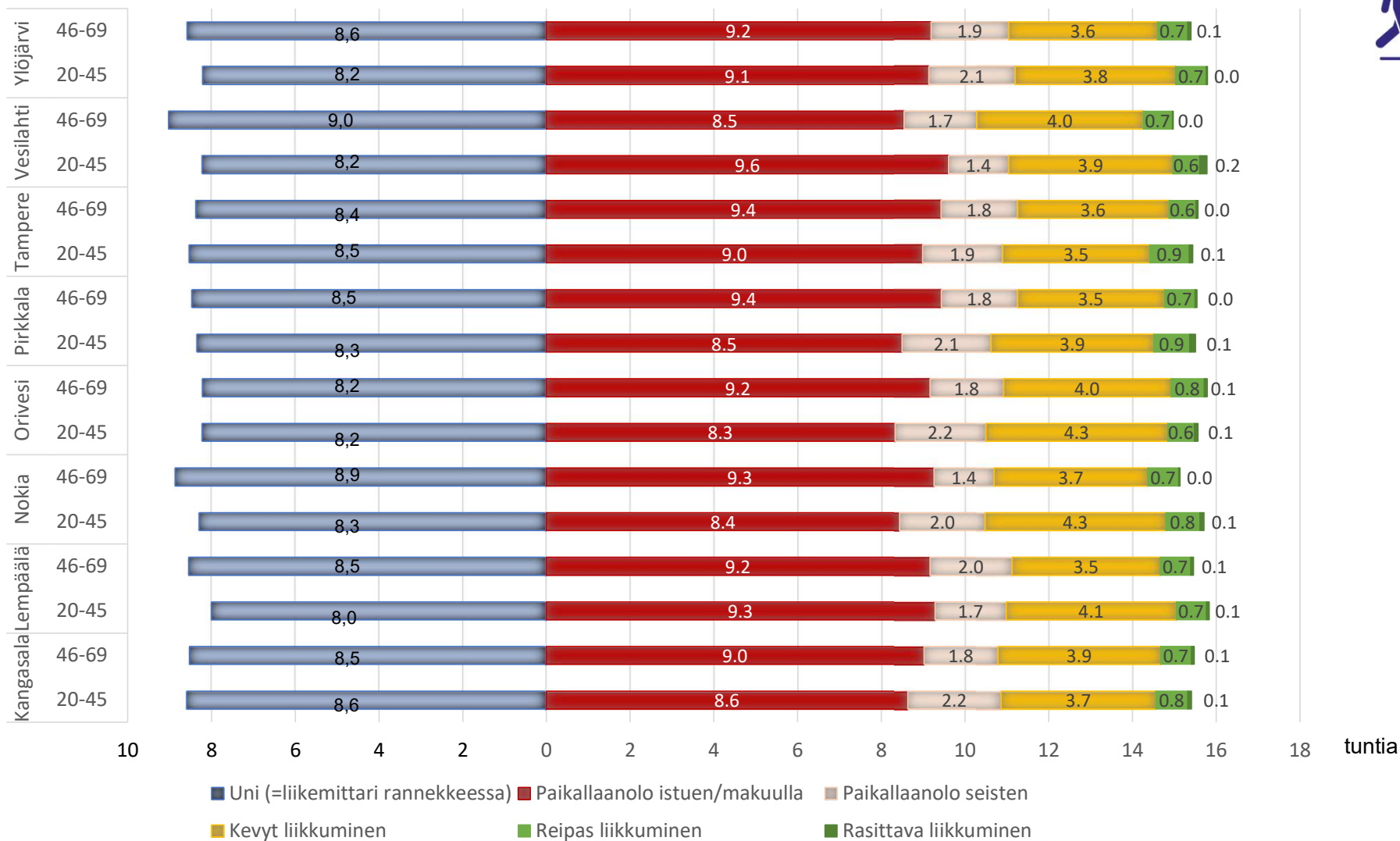
Liikkumisen, paikallaanolon ja unen määrissä oli jonkin verran vaihtelua kaupunkiseudun kuntien välillä.

*KunnonKartta2021 = Koko Suomea kuvaava tulos KunnonKartta 2021-2022 -tutkimuksessa

Liikkumisen, paikallaanolon ja unen jakautuminen sukupuolittain

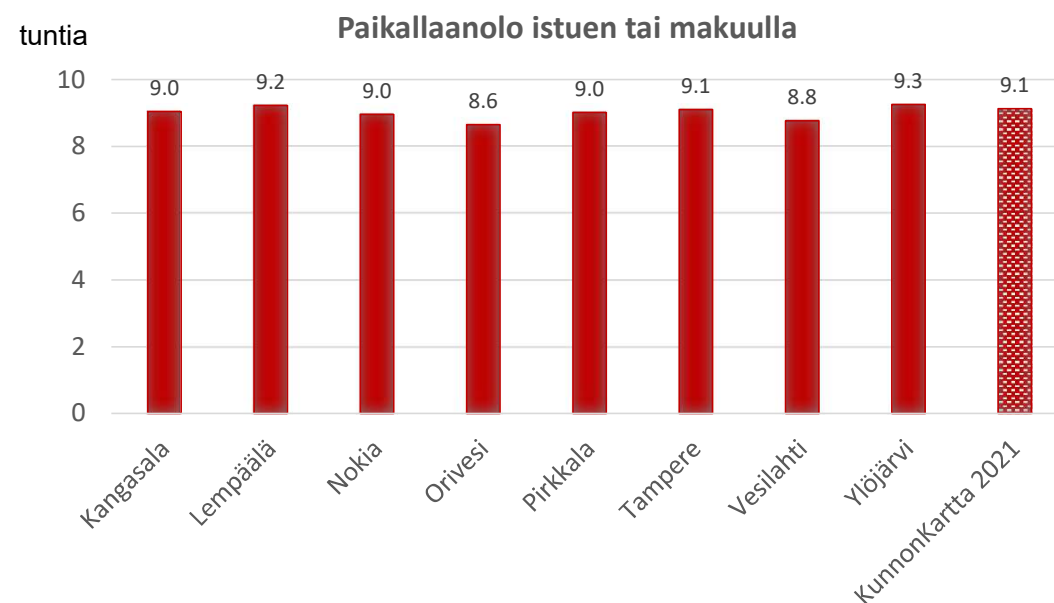
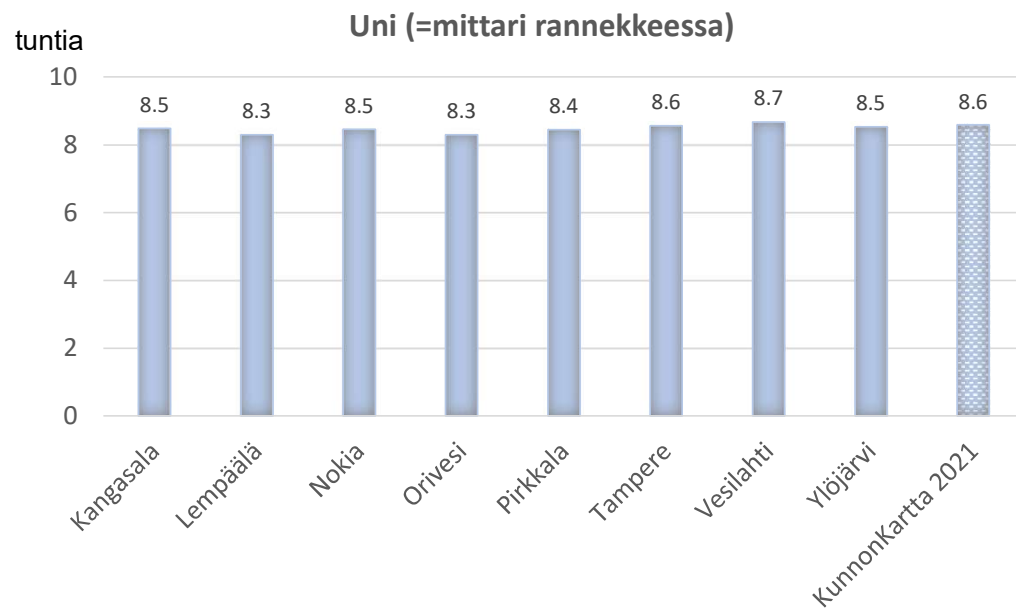

Liikkumisen, paikallaanolon ja unen jakautuminen ikäryhmittäin

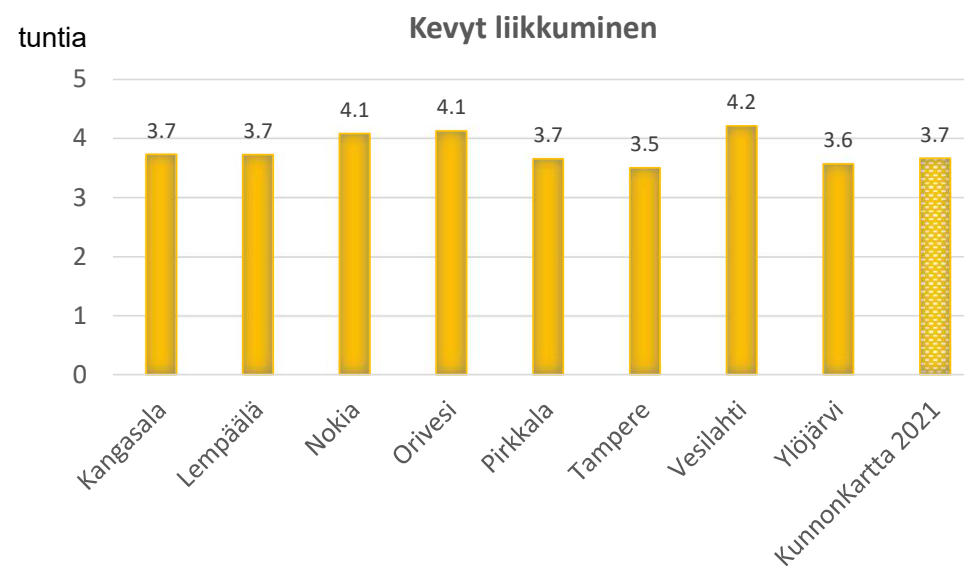
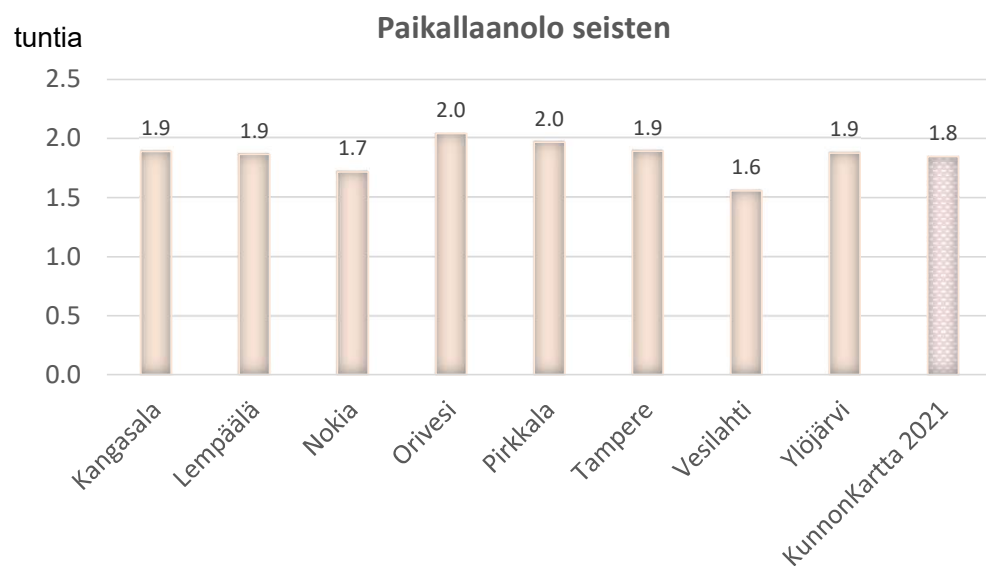

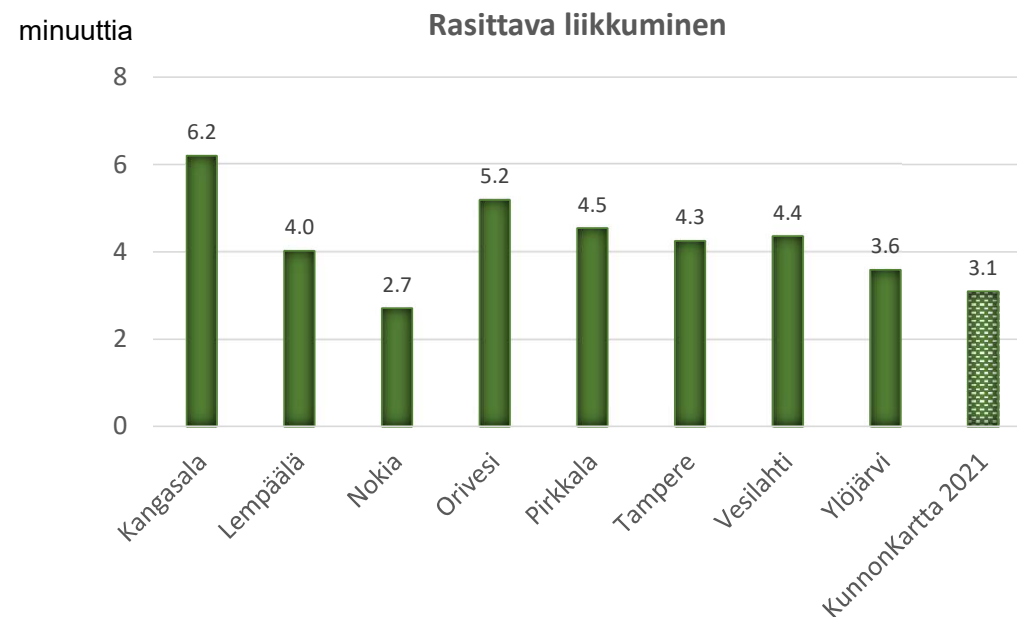
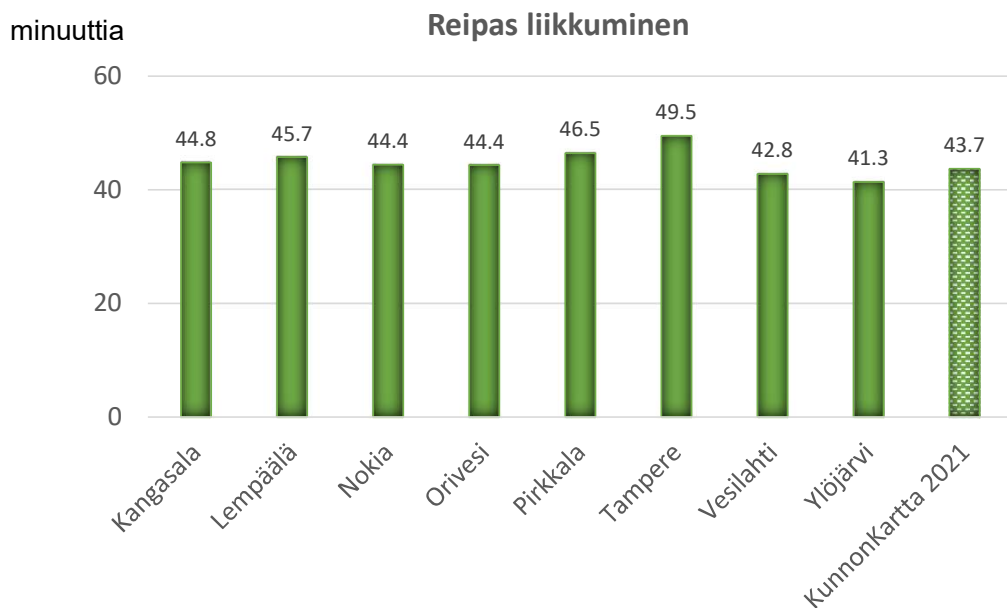
Tampereen kaupunkiseutu vs. koko Suomi: Nukkumiseen ja valveillaoloaikaiseen paikallaanoloon käytetty aika vuorokaudessa keskimäärin

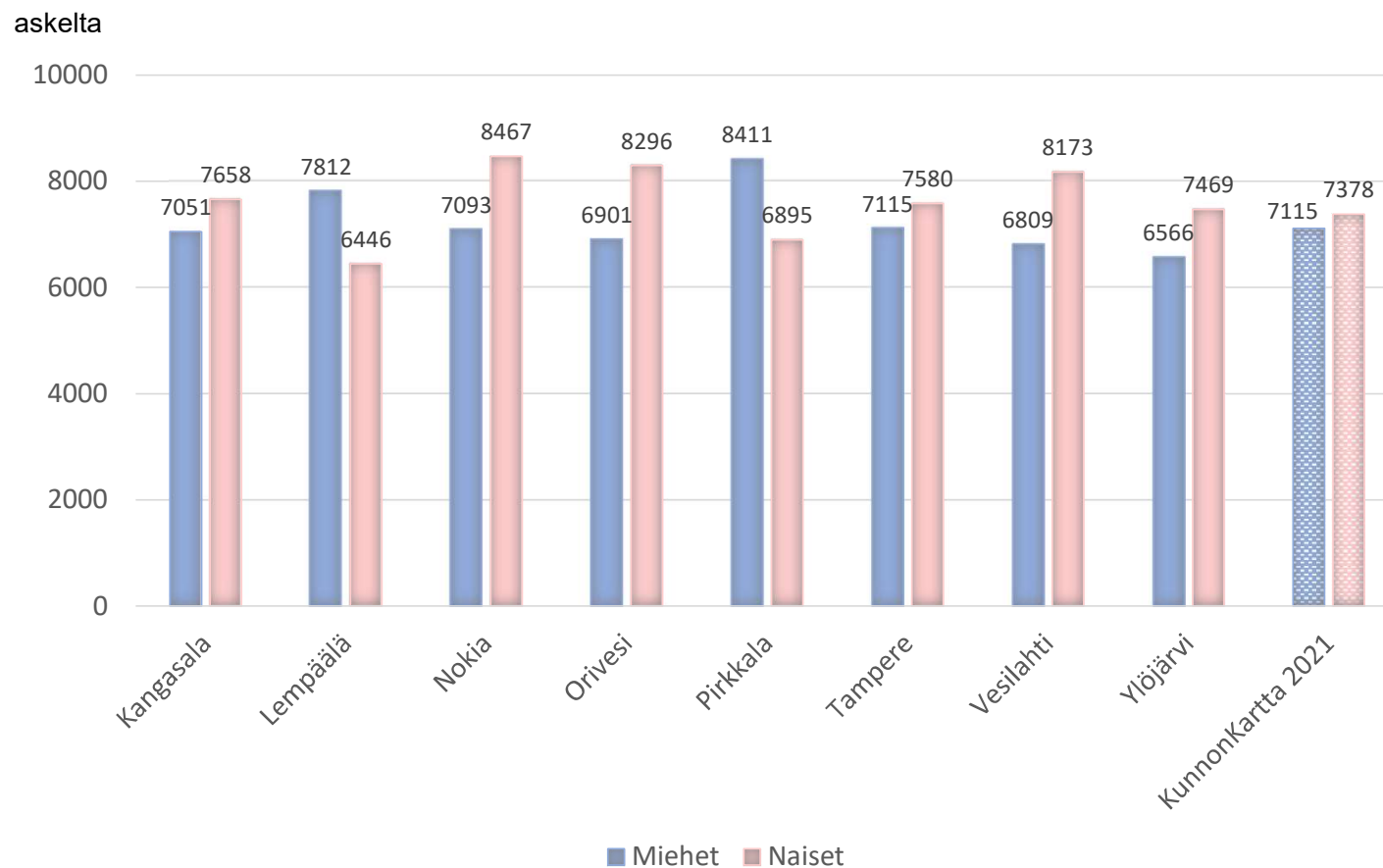
Tampereen kaupunkiseutu vs. koko Suomi: Paikallaan seisomisen ja kevyen liikkumisen keskimääräinen aika vuorokaudessa

Tampereen kaupunkiseutu vs. koko Suomi: Reippaan ja rasittavan liikuttamisen keskimääräinen aika vuorokaudessa

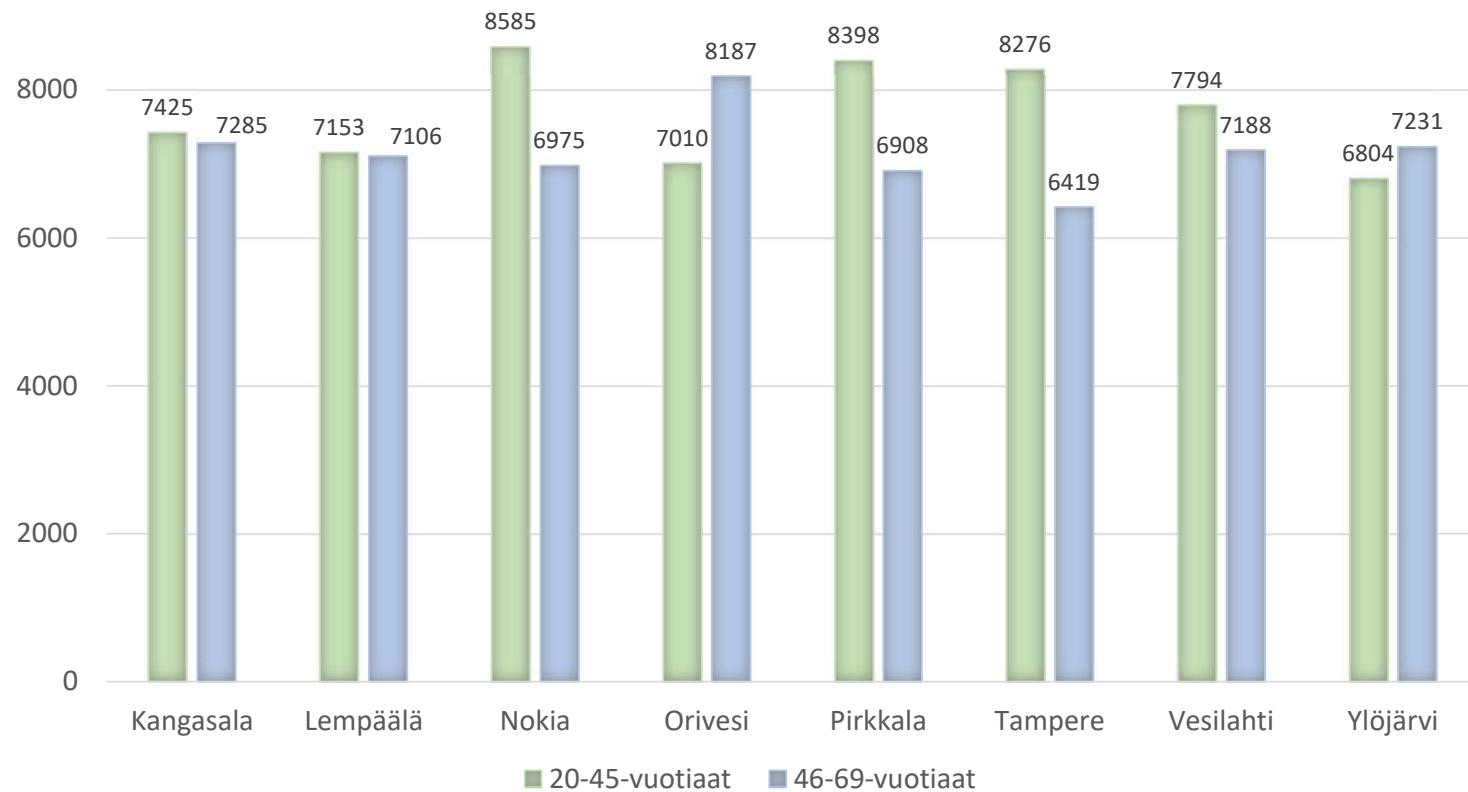
Keskimääräinen askelmäärä päivässä sukupuolittain

Keskimääräinen askelmäärä ikäryhmittäin

askelta

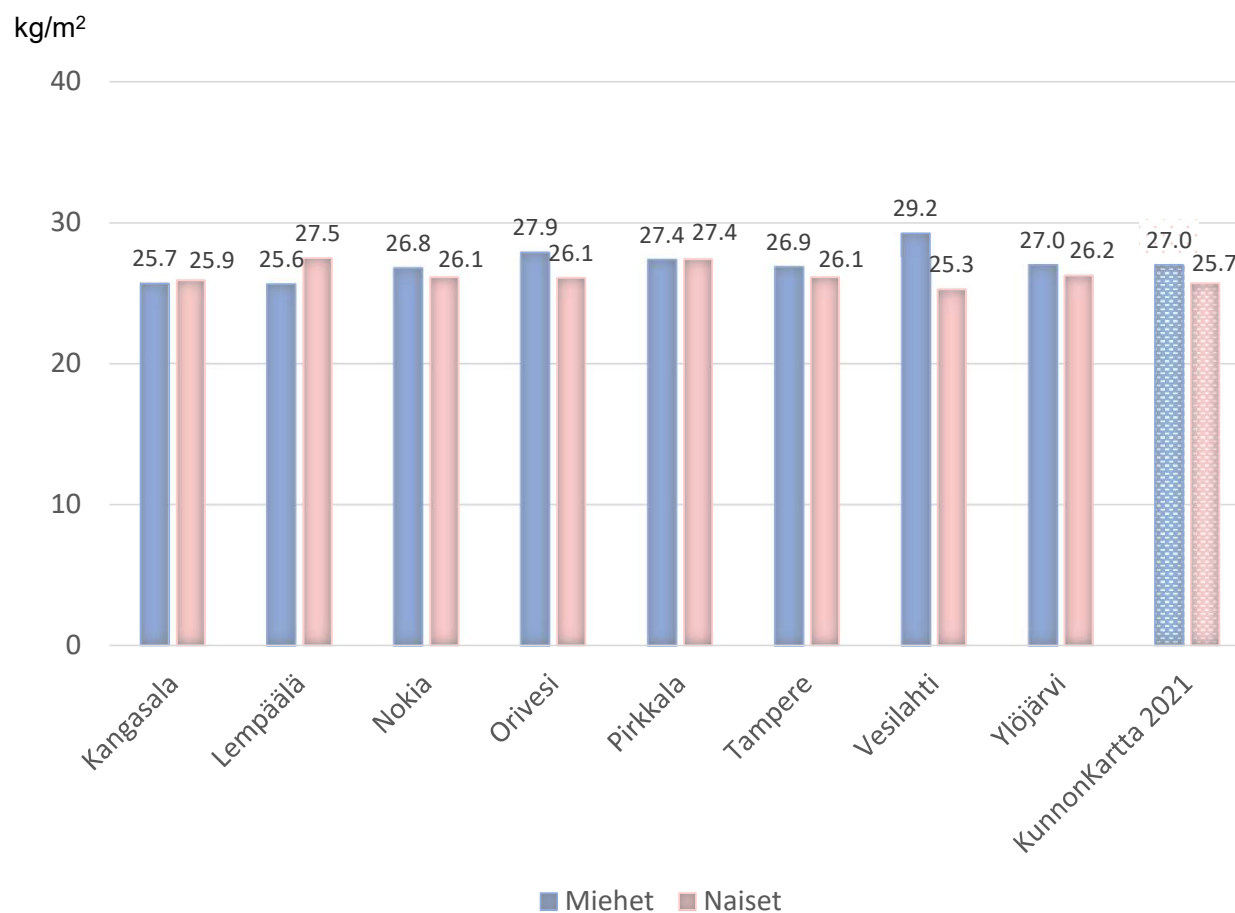
10000

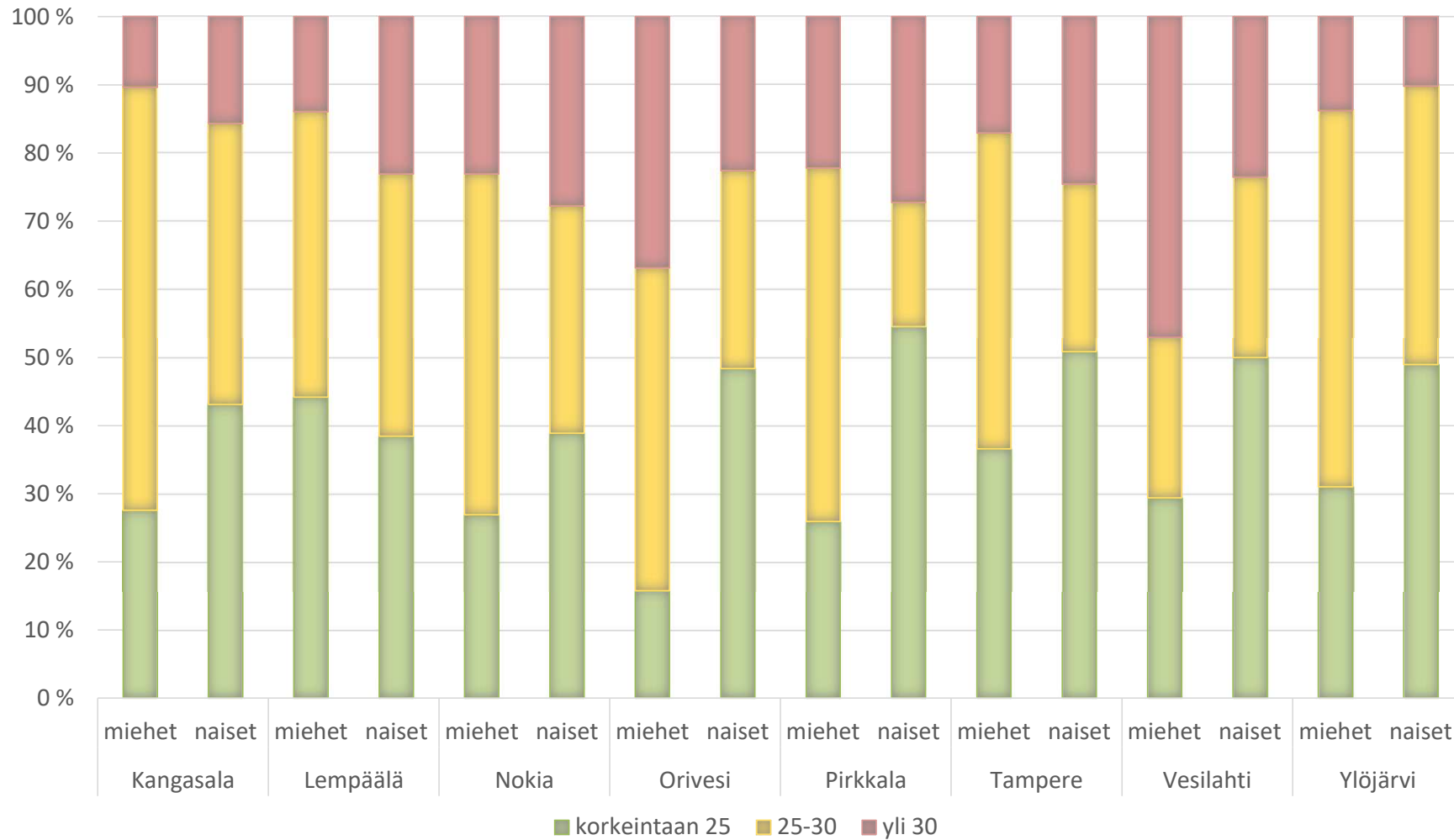

Kehon koostumus

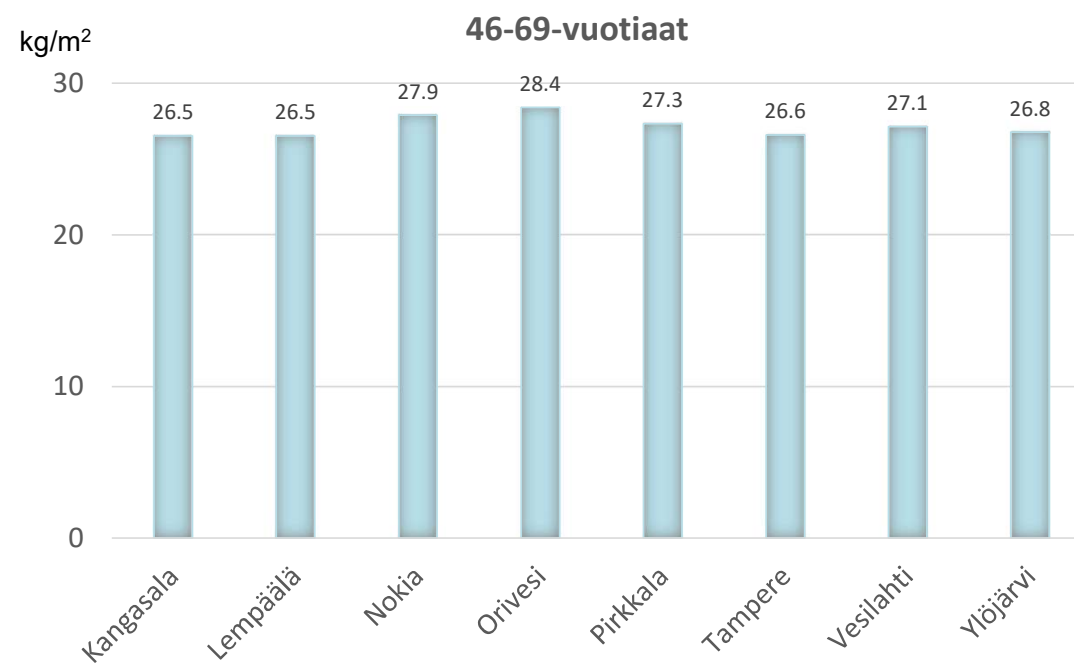
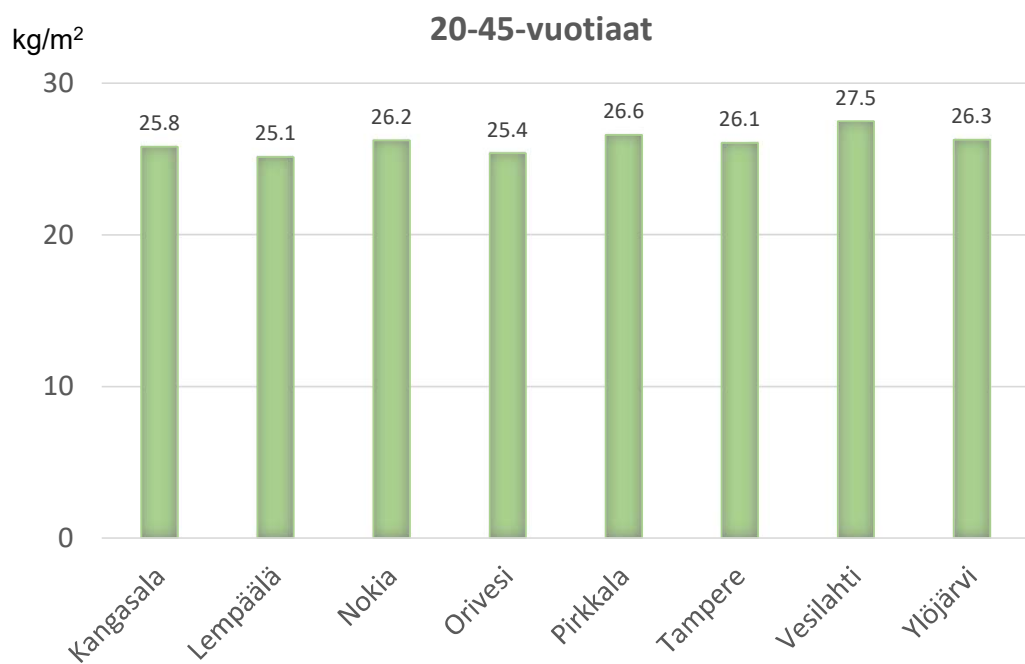
Kehon painoindeksi sukupuolittain, kg/m²

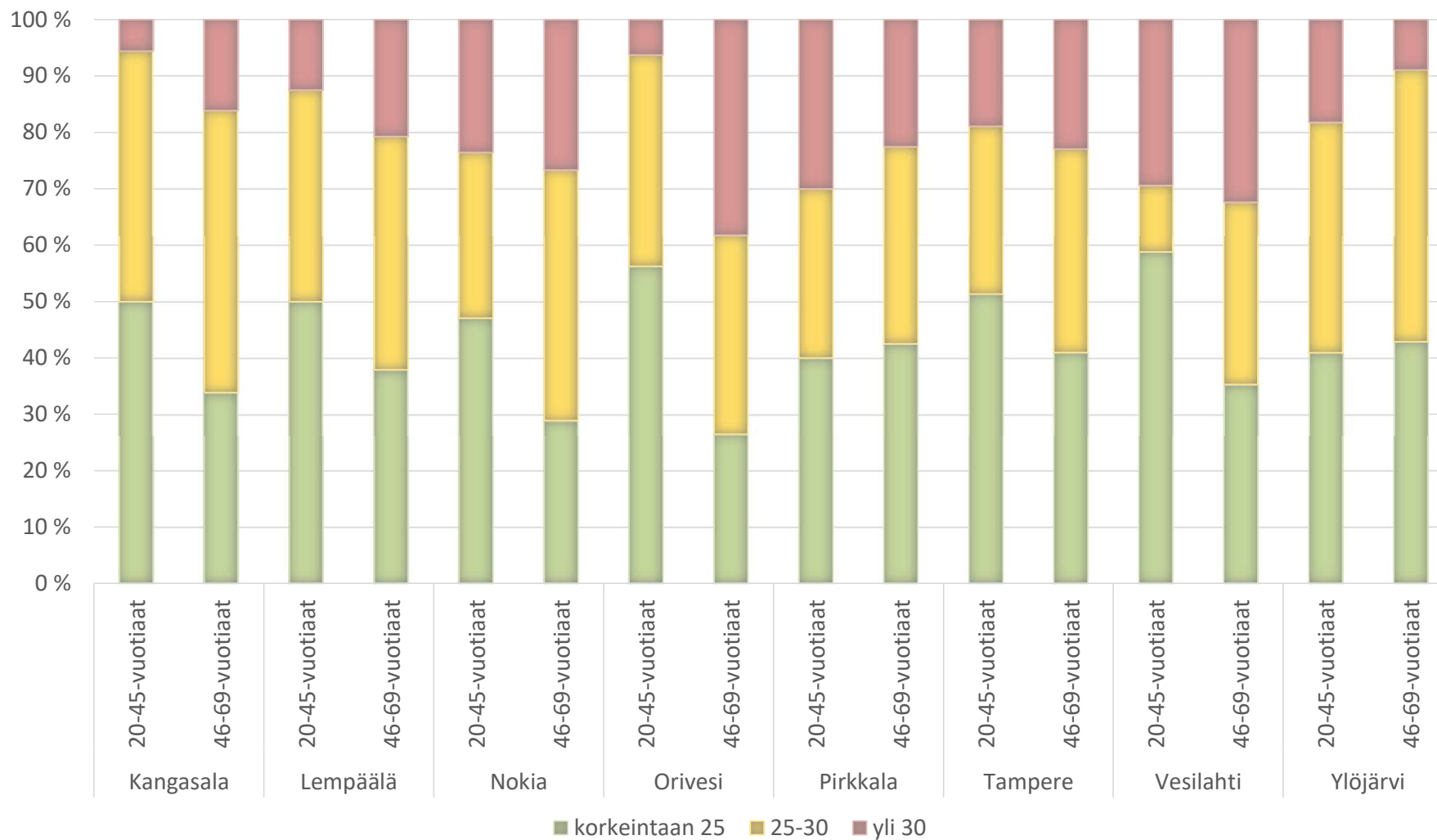
Kehon painoindeksi kolmessa luokassa sukupuolittain

Kehon painoindeksi ikäryhmittäin, kg/m²

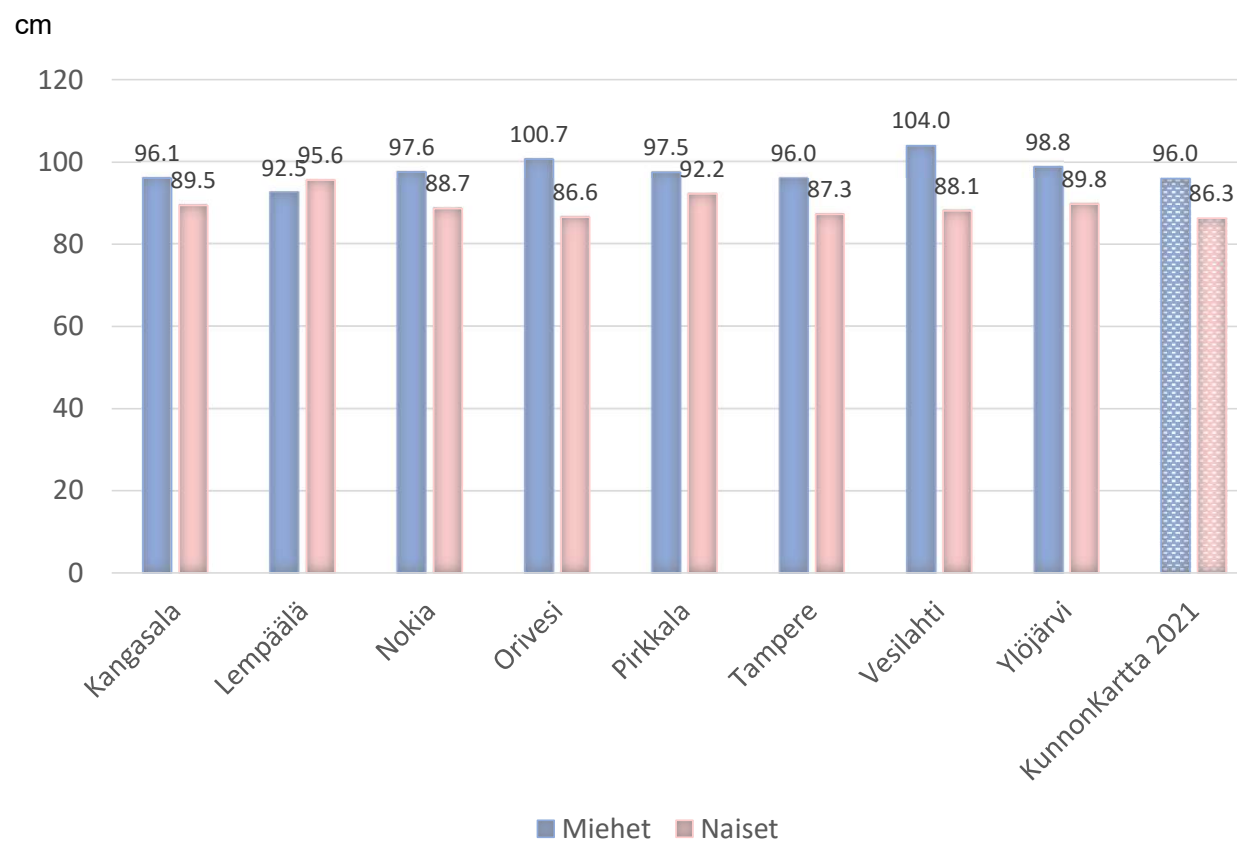

Kehon painoindeksi kolmessa luokassa ikäryhmittäin

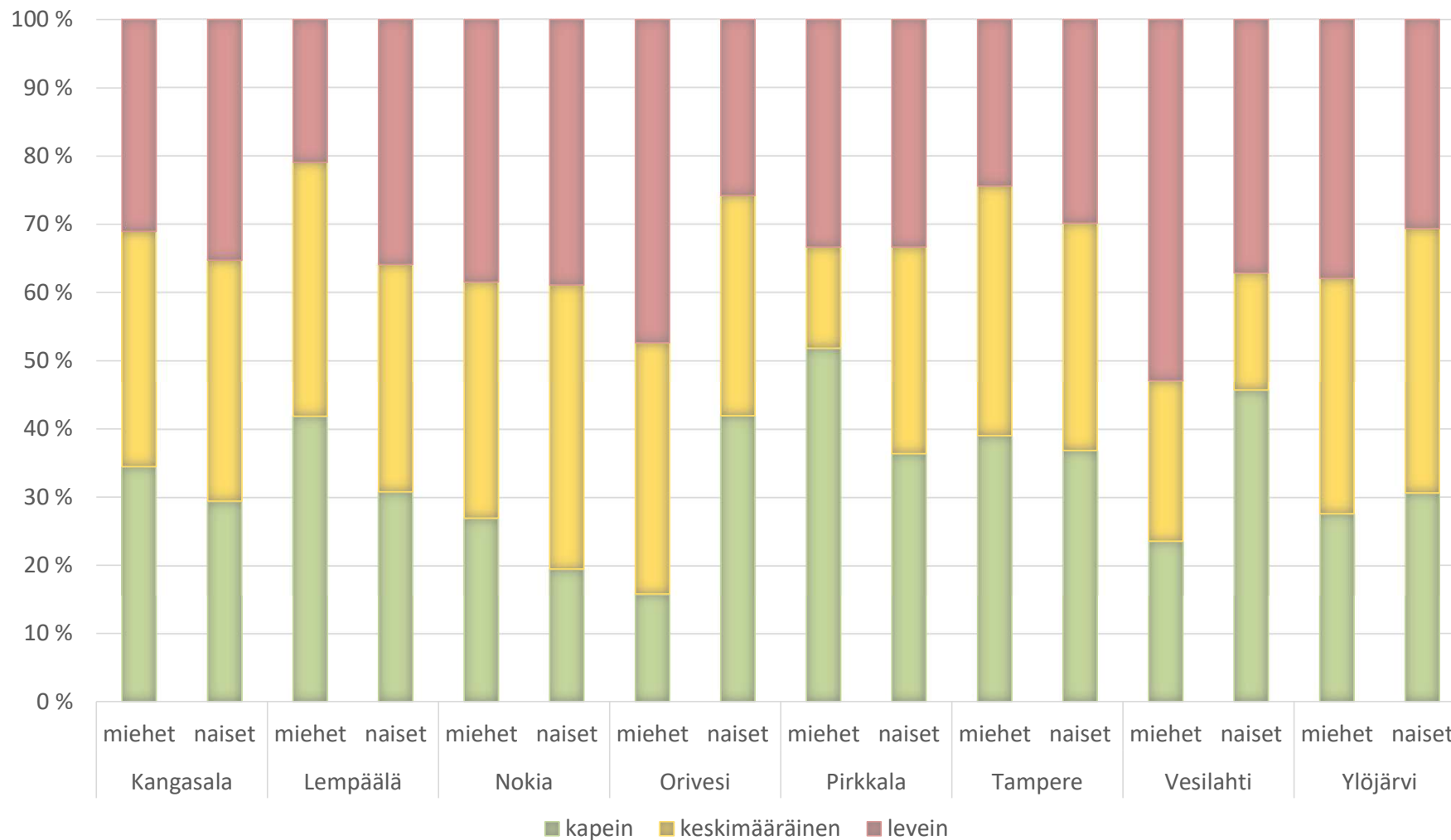

Vyötärön ympärys sukupuolittain, cm

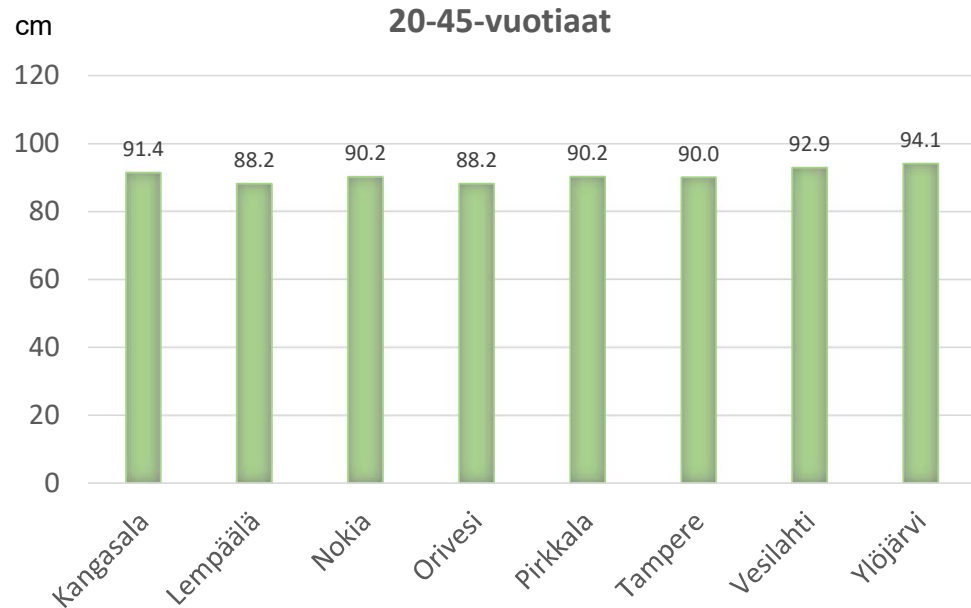

Vyötärön ympärys kolmanneksina sukupuolittain

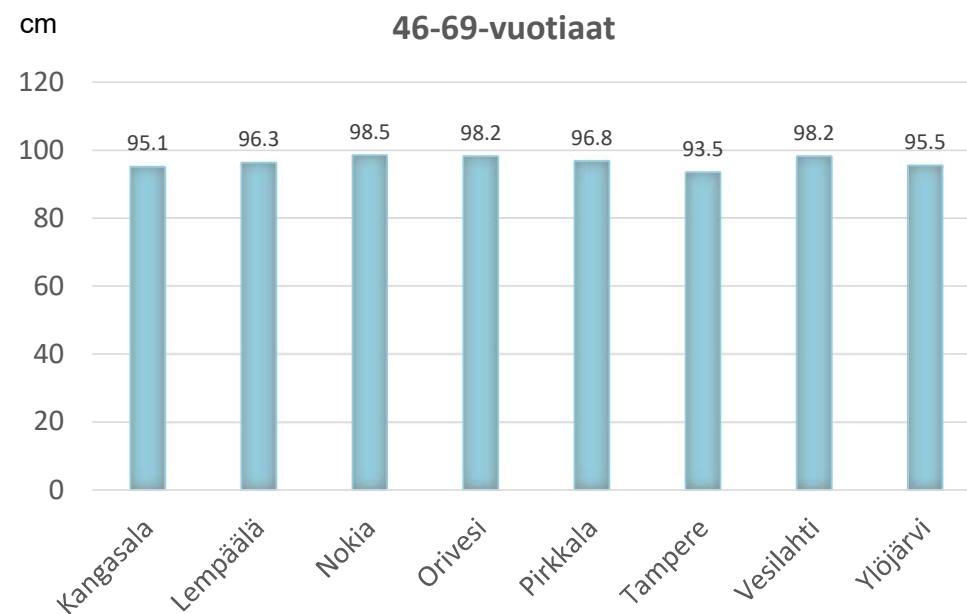

Vyötärön ympärys ikäryhmittäin, cm

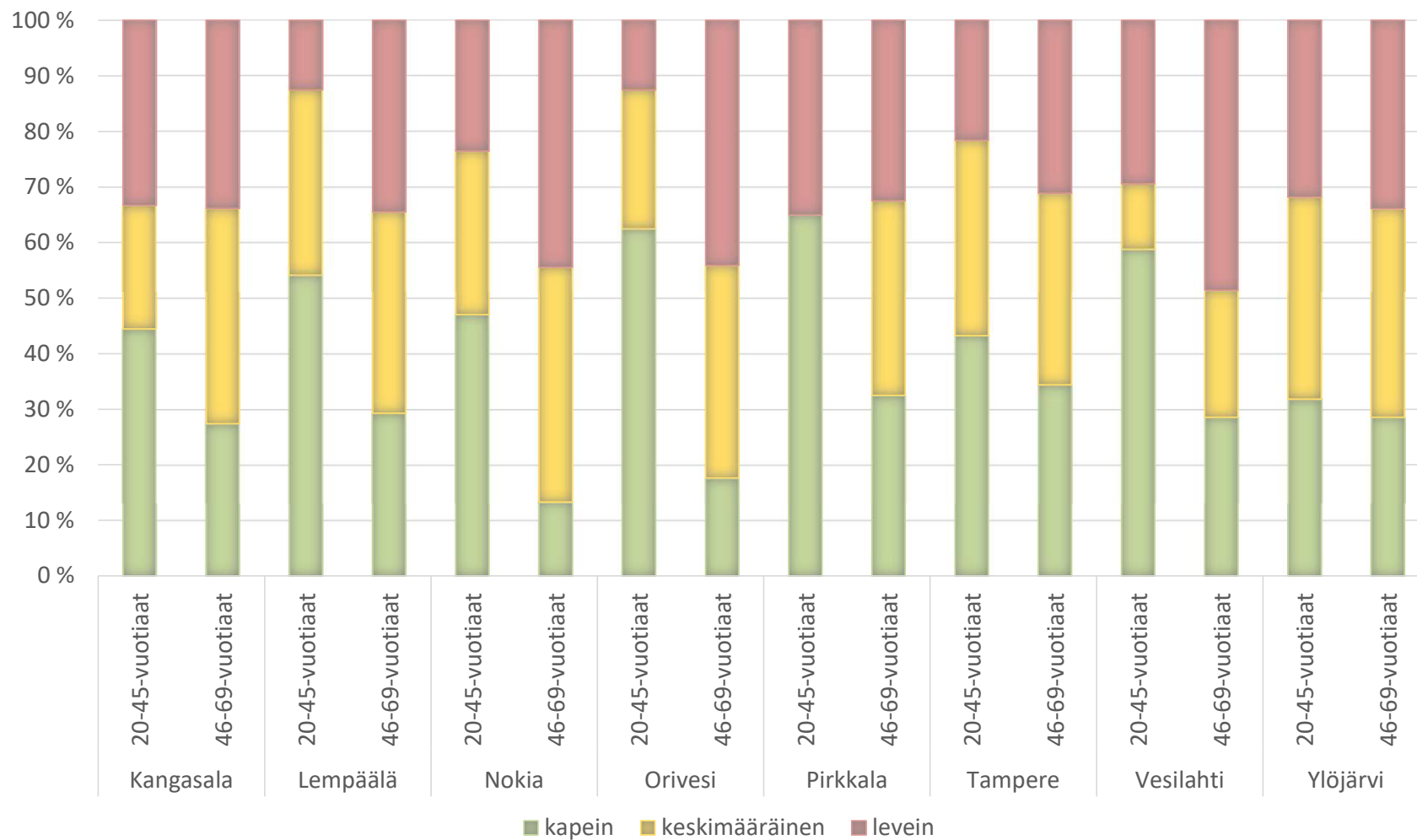
20-45-vuotiaat

46-69-vuotiaat

Vyötärön ympärys kolmanneksina ikäryhmittäin

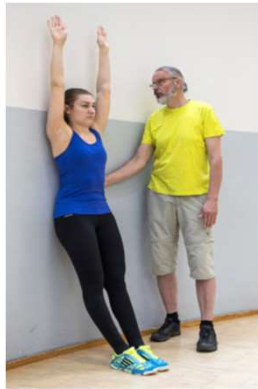

Kunto

Yhden jalan
seisonta (45+)

Hartiaseudun
liikkuvuus

Ponnistushyppy

Muunneltu
punnerrus

6 minuutin
kävelytesti

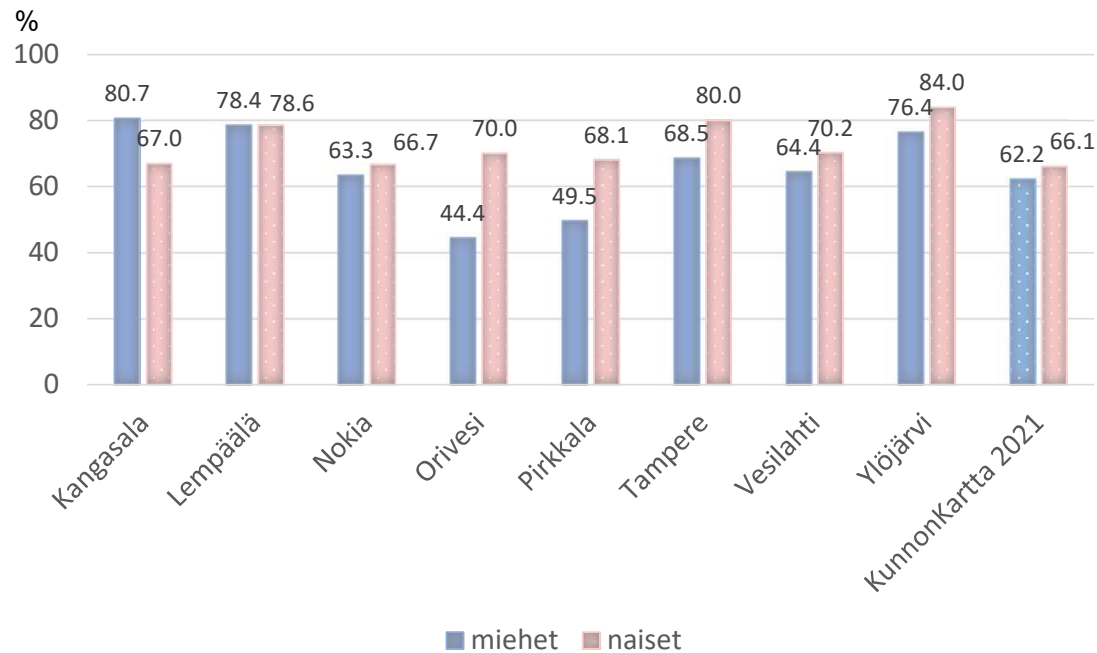

Yhden jalan seisonta, vain 45 vuotta täyttäneille

”Nosta kantapää vastakkaisen jalan polvitaiteen (nivelrako) korkeudelle. Jalkaterä lepää säären sisä sivua vasten ja polvi on kiertyneenä ulospäin. Kädet roikkuvat vapaana sivulla. Seiso mahdollisimman liikkumatta, käytä käsiä tasapainon säilyttämiseen vain tarvittaessa.” Testisuorituksen maksimiaika on 60 sekuntia.

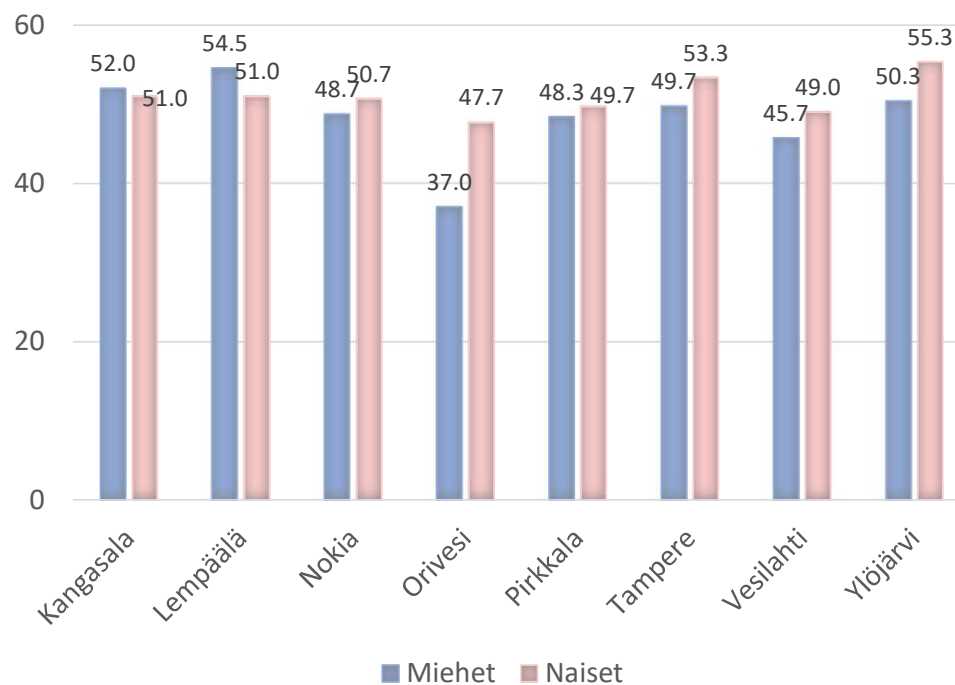
60 sekuntia testiasennossa pysyneiden osuudet

Yhden jalan seisonta, vain 45 vuotta täyttäneille

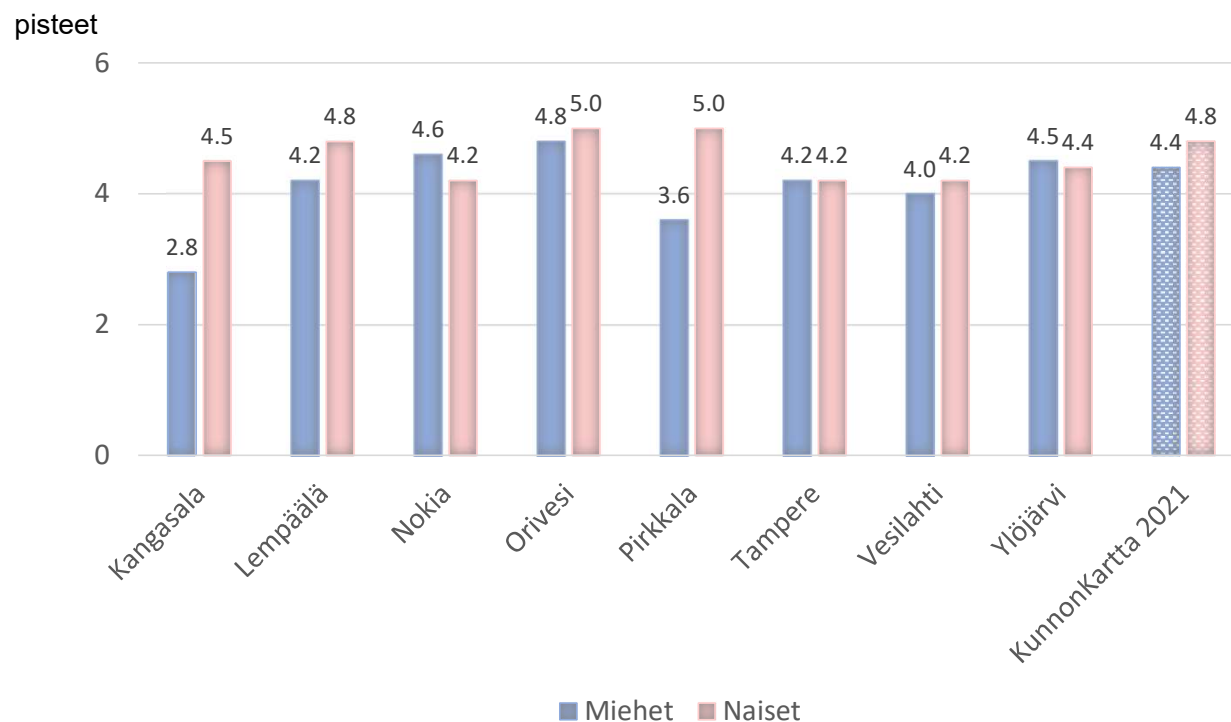
Keskimääräinen testiaika

sekuntia, max 60 s

Hartiaseudun liikkuvuus, pisteet

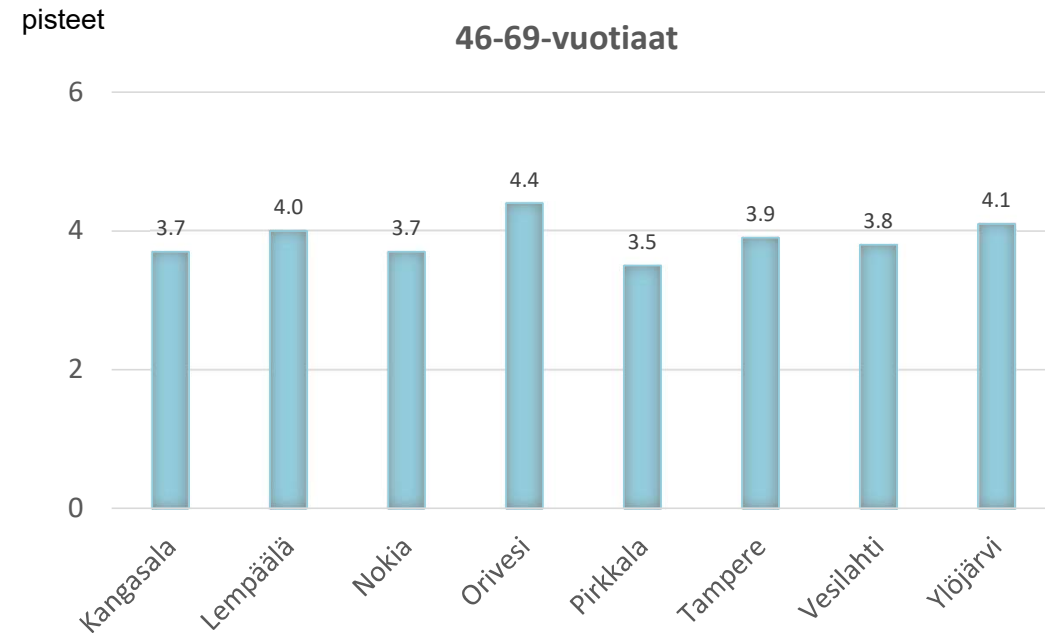
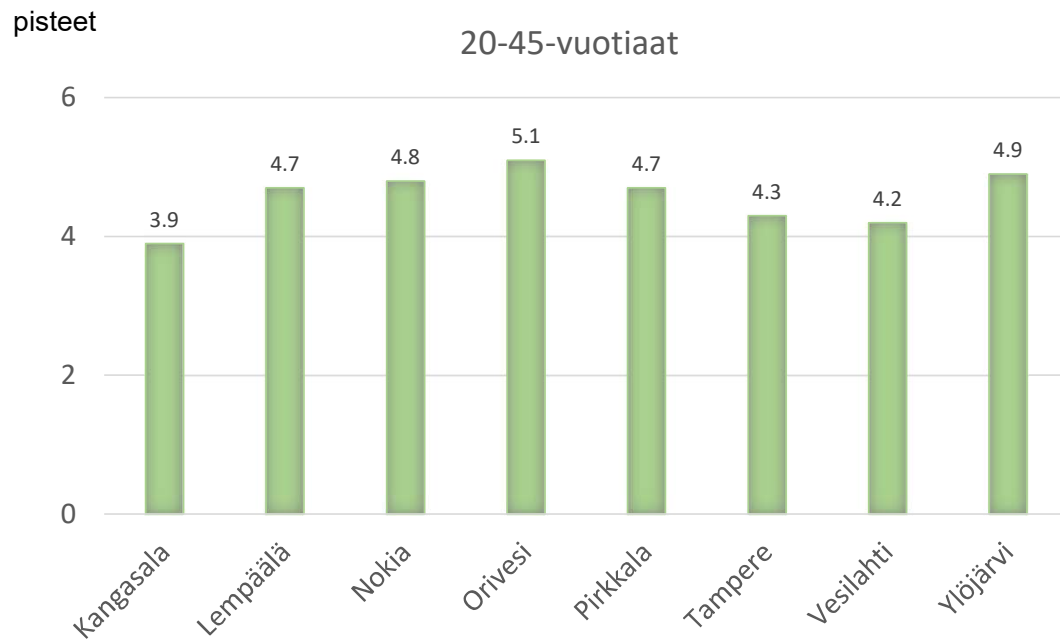
”Nosta kädet hartianleveydeltä etukautta suorana ylös (peukalo edellä) niin pitkälle kuin mahdollista, käännä kämmenselät seinää vasten. Älä taivuta kyynärpäitä tai ranteita.”

Testisuoritus pisteytetään erikseen oikealle ja vasemmalle puolelle:
 3= ei liikerajoitusta
 2= jonkin verran liikerajoitusta
 1= voimakas liikerajoitus

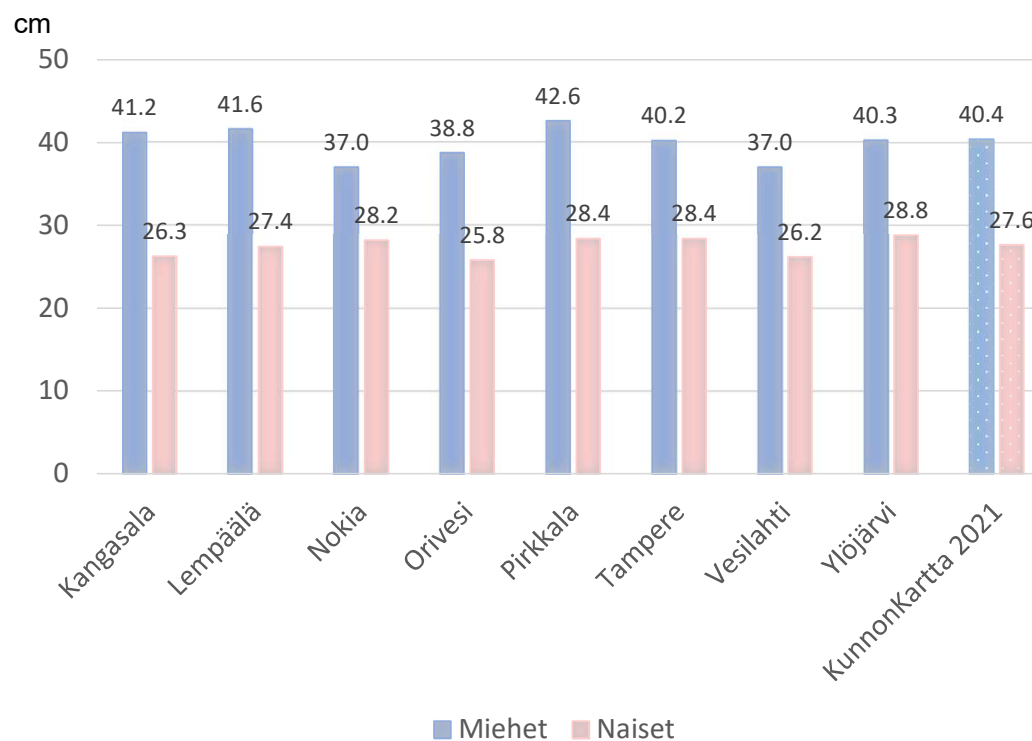
Testitulokset saadaan laskemalla oikean ja vasemman puolen pisteet yhteen. Kuviossa esitetyt tulokset kuvaavat testitulosten keskiarvoa kussakin kunnassa ja KunnonKartta 2021 -aineistossa.

Hartiaseudun liikkuvuus, pisteet

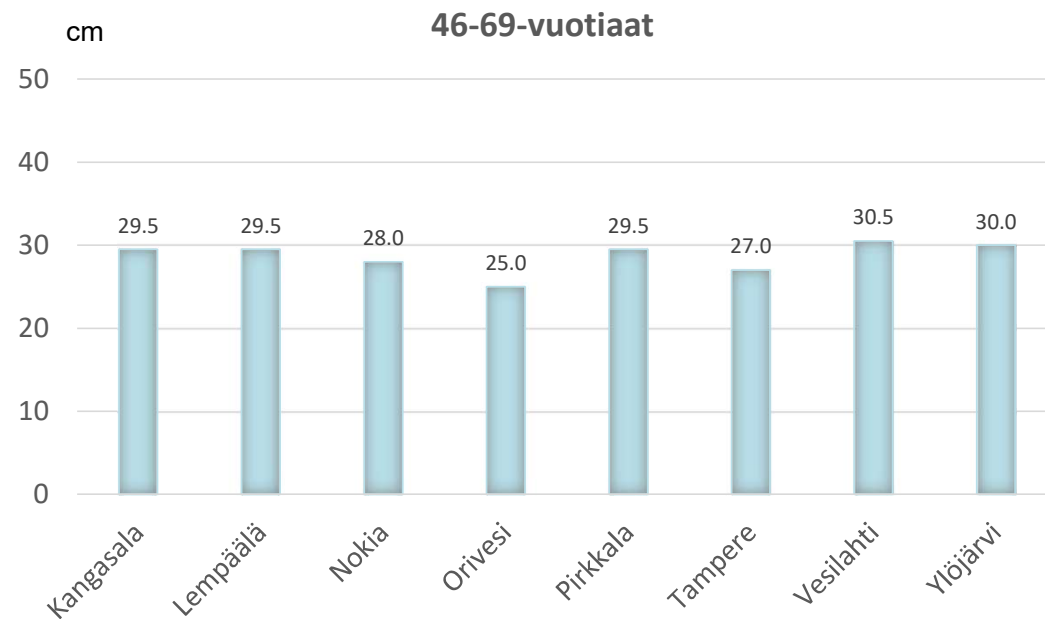
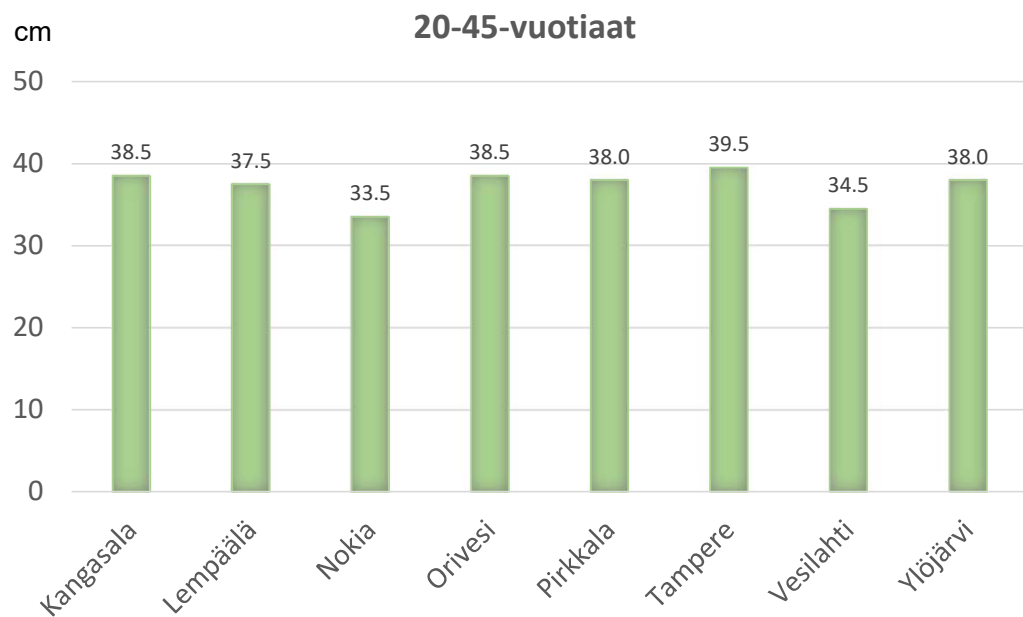
Ponnistushyppy sukupuolittain, cm

”Hyppää paikalta mahdollisimman korkealle polvia notkistaen ja käsiä apuna käyttäen. Kosketa hypyn lakipisteessä sormiväriin kastetulla keskisormella paperiarkkia.”

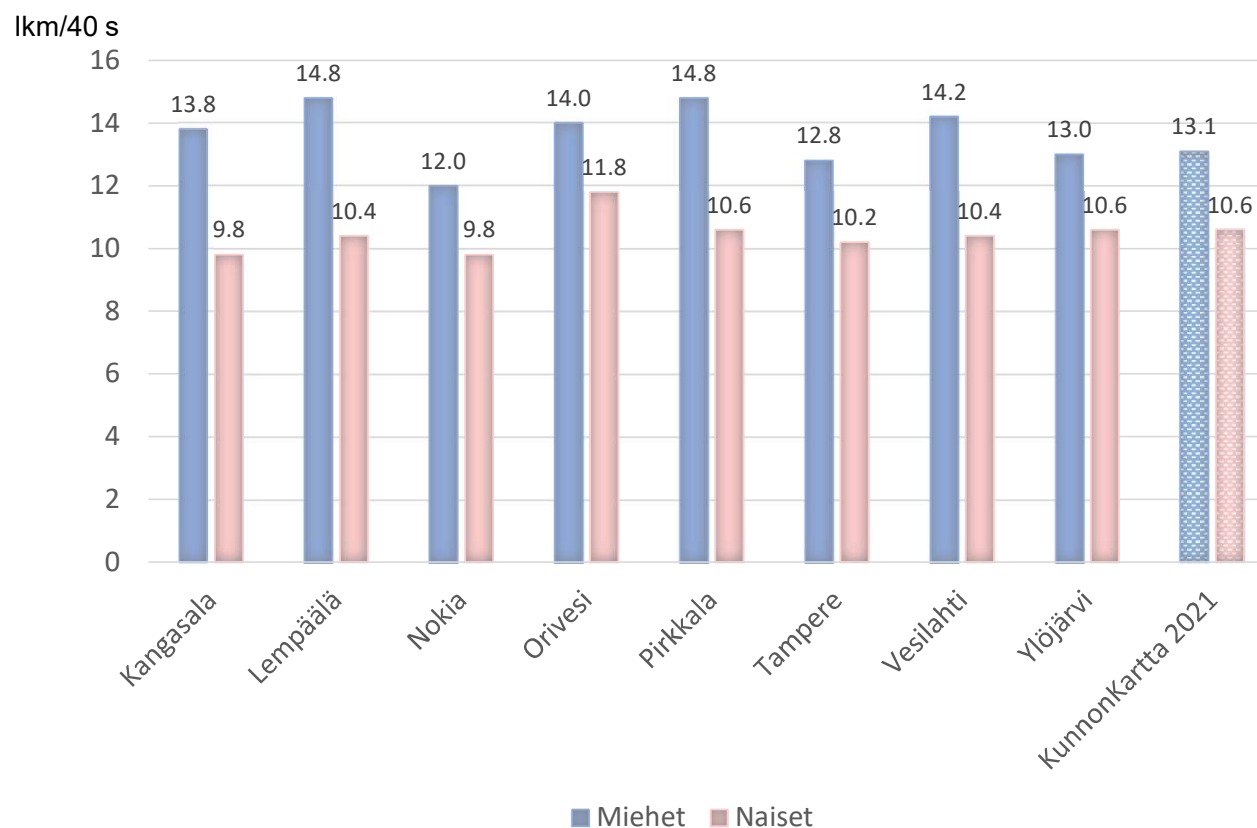

Ponnistushyppy ikäryhmittäin, cm

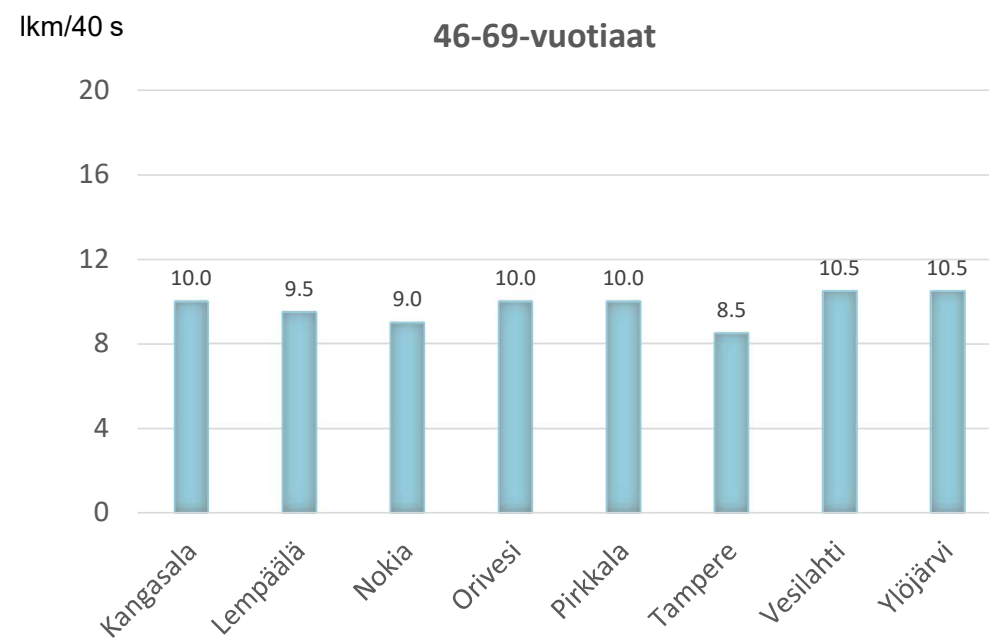
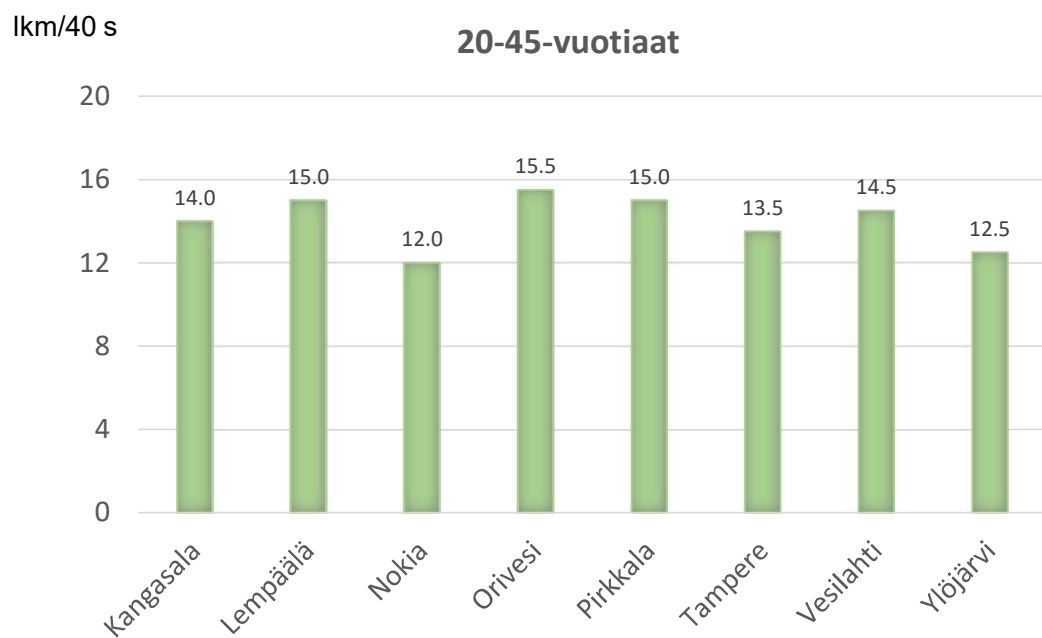

Muunneltu punnerrus sukupuolittain, lukumäärä/40 s

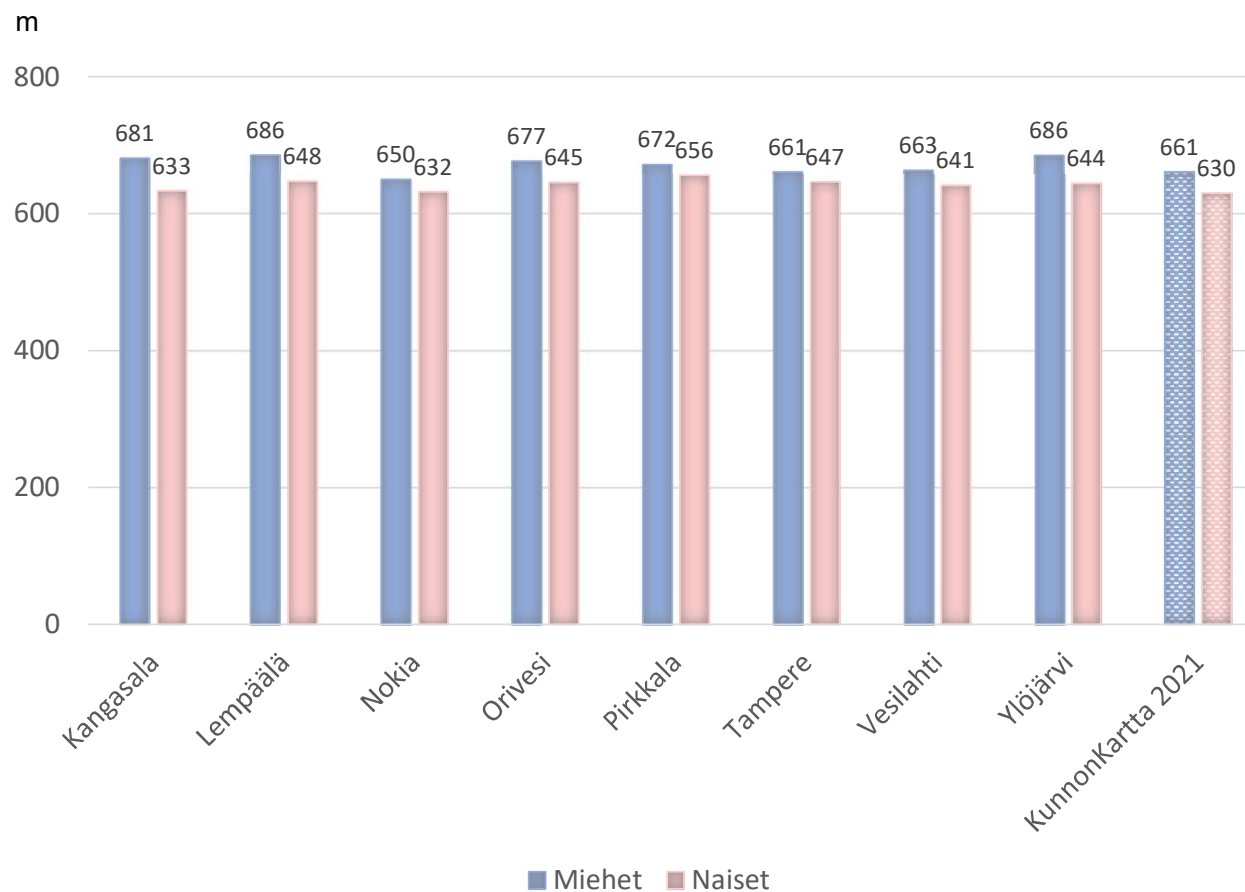
”Tee 40 sekunnin aikana mahdollisimman monta muunneltua punnerrusta. Aloita tuomalla kämmenet yhteen selän takana.”

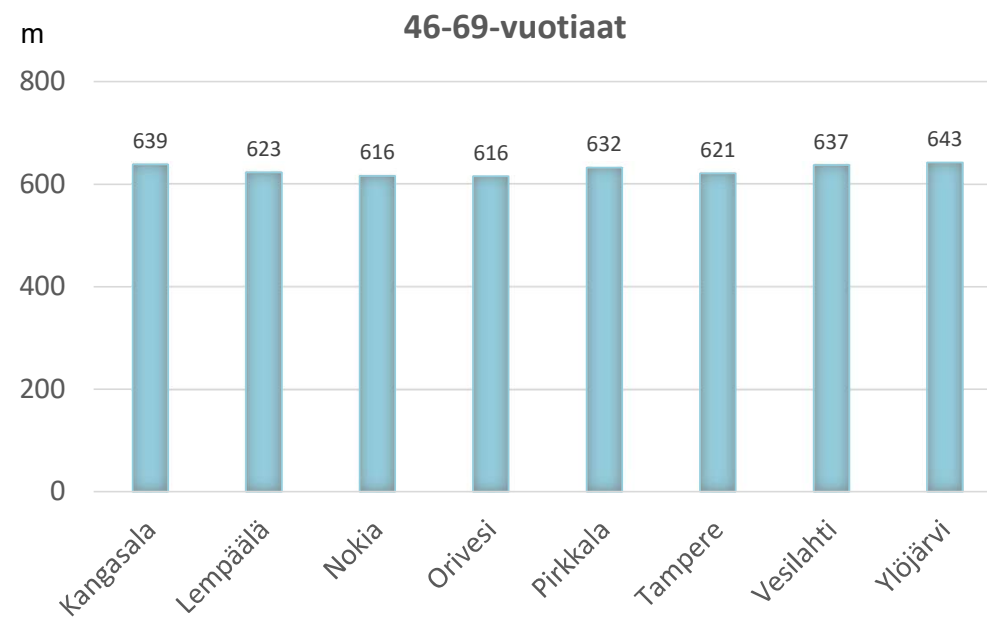
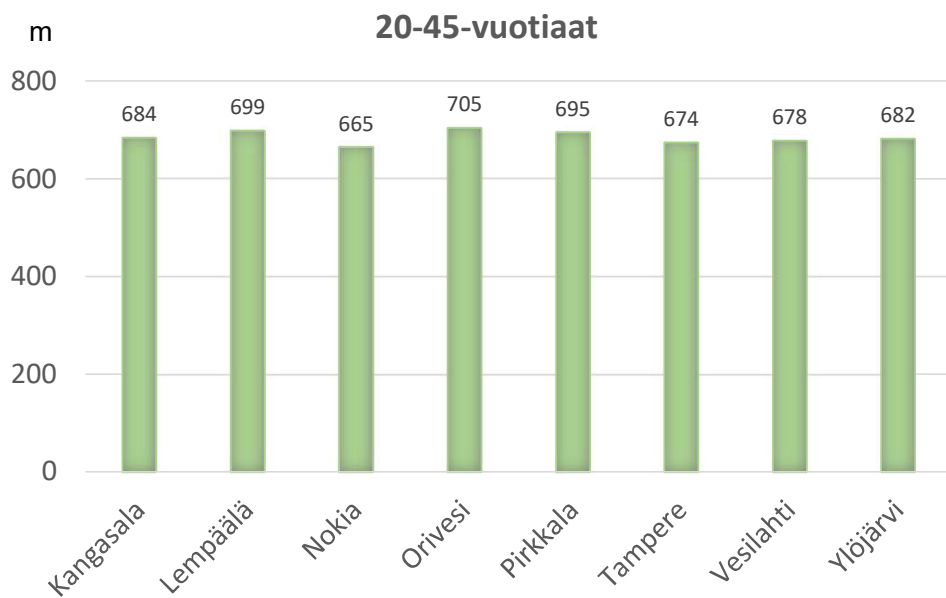
Muunneltu punnerrus ikäryhmittäin, lukumäärä/ 40 s

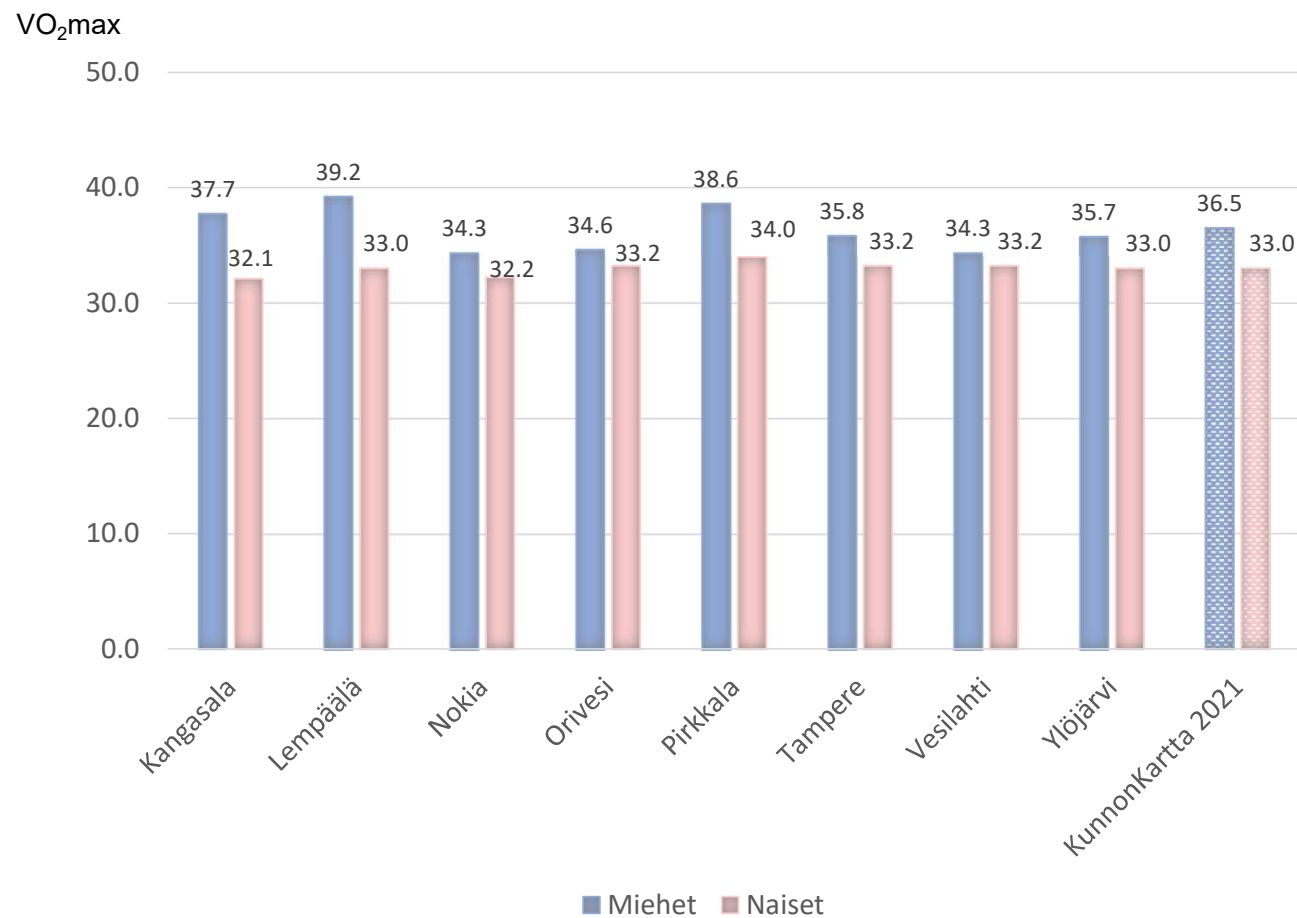
6 minuutin kävelytesti: kävelty matka sukupuolittain, m

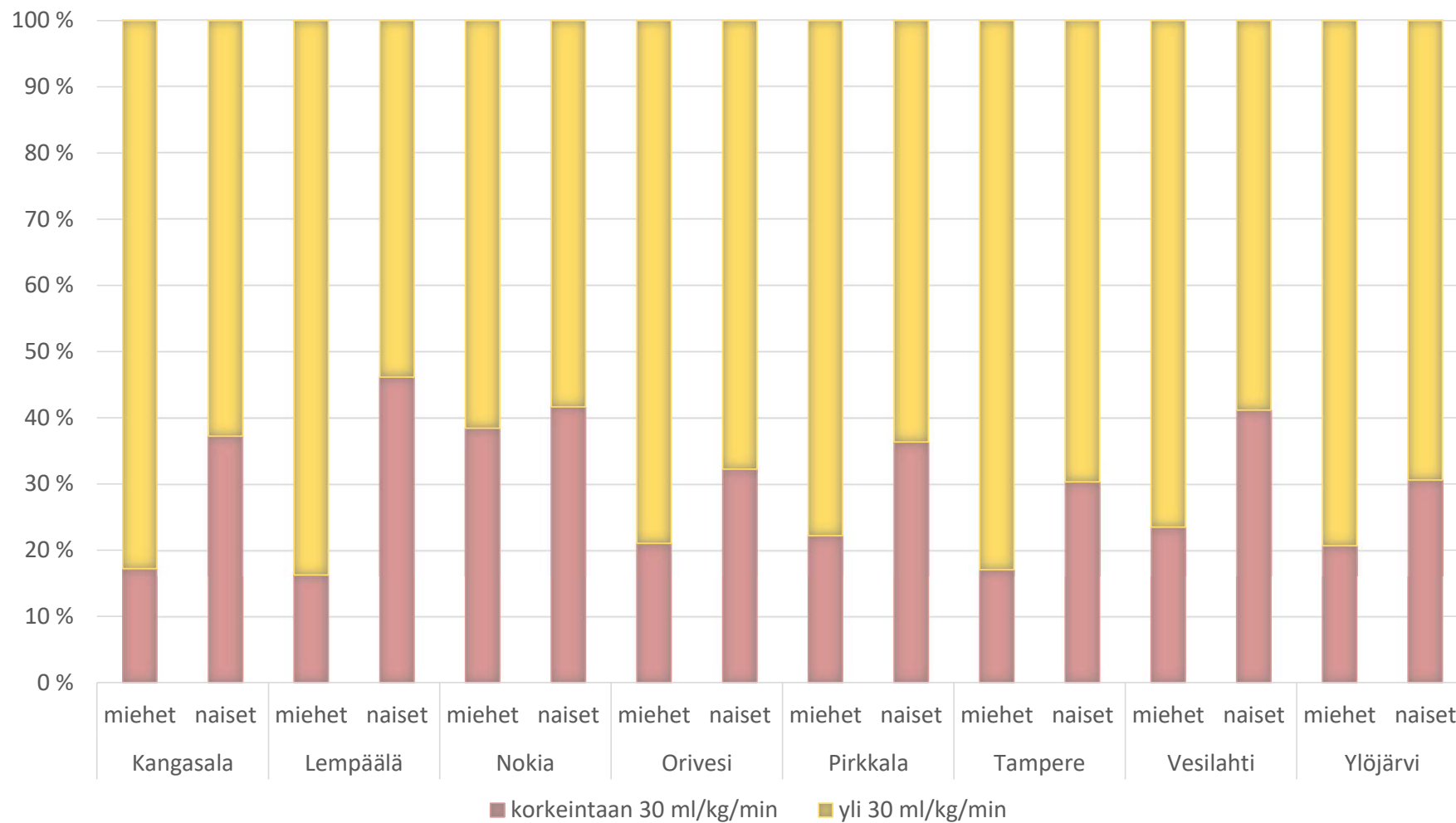
6 minuutin kävelytesti: kävelty matka ikäryhmittäin, m

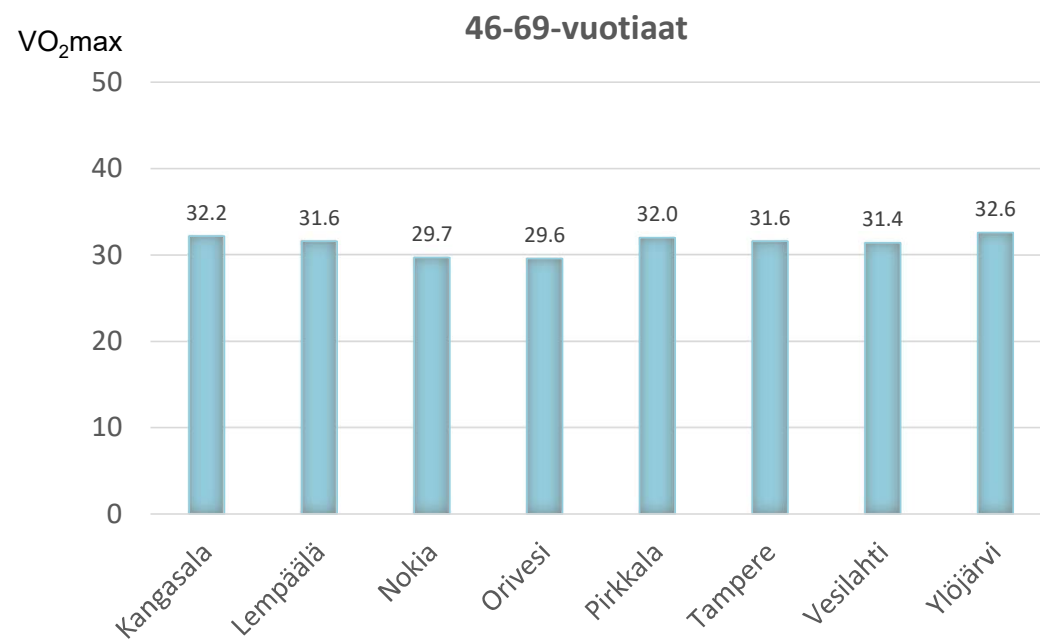
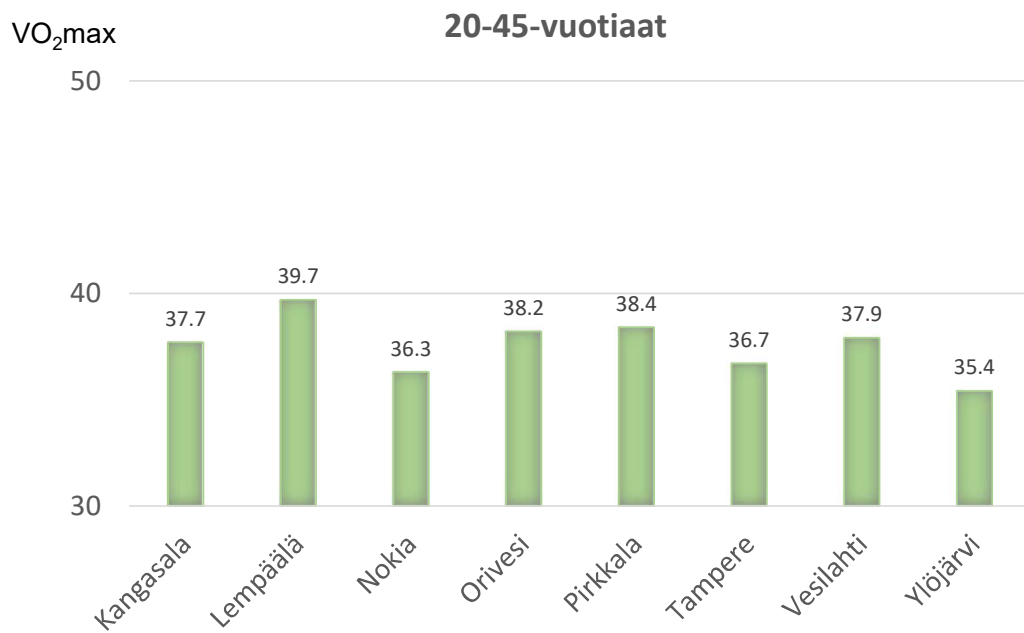
6 minuutin kävelytesti: hapenkulutus sukupuolittain, VO₂max

6 minuutin kävelytesti sukupuolittain (%): raja-arvona hapenkulutus 30 ml/kg/min

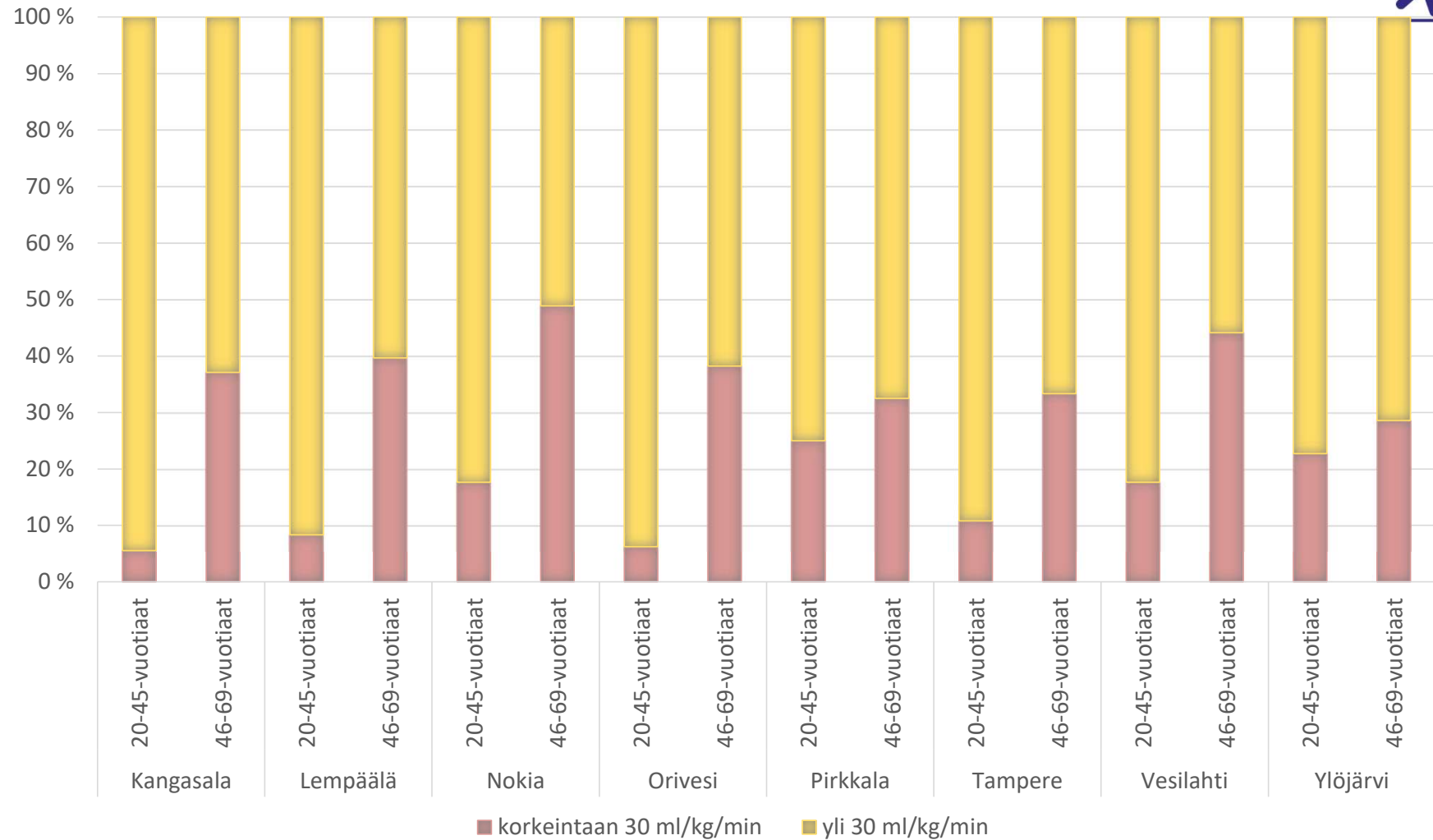

6 minuutin kävelytesti: hapenkulutus ikäryhmittäin, VO₂max

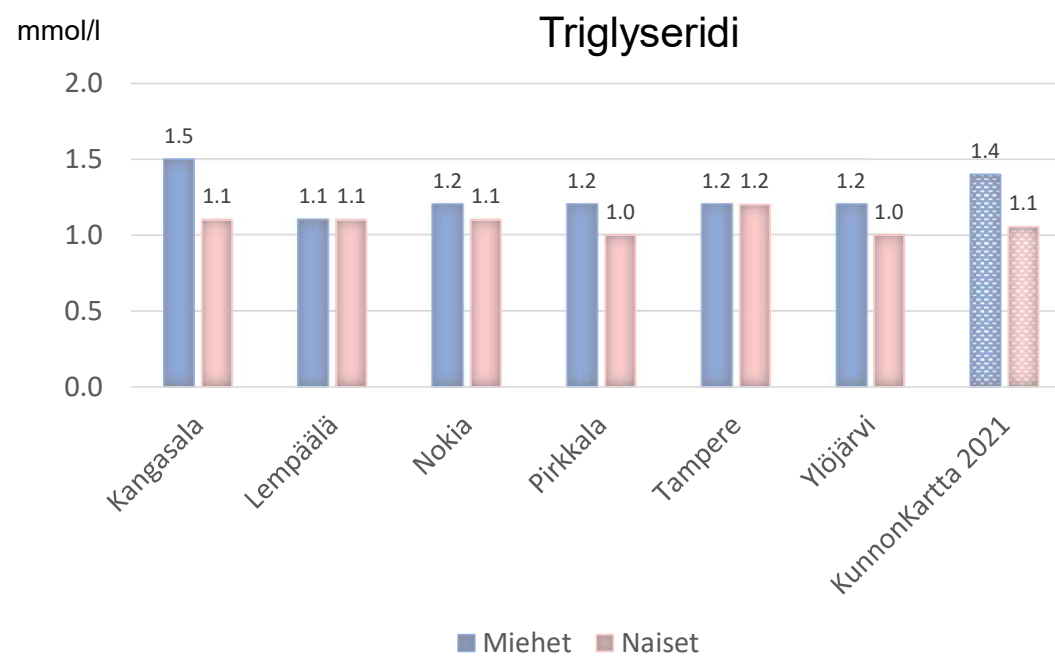
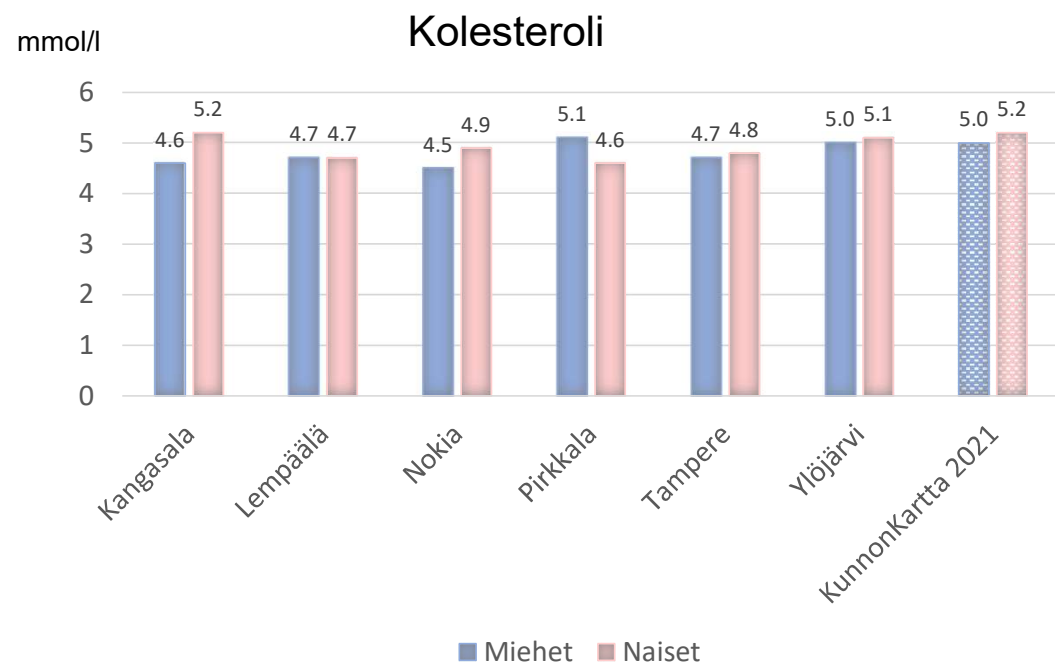

6 minuutin kävelytesti ikäryhmittäin (%): raja-arvona hapenkulutus 30 ml/kg/min

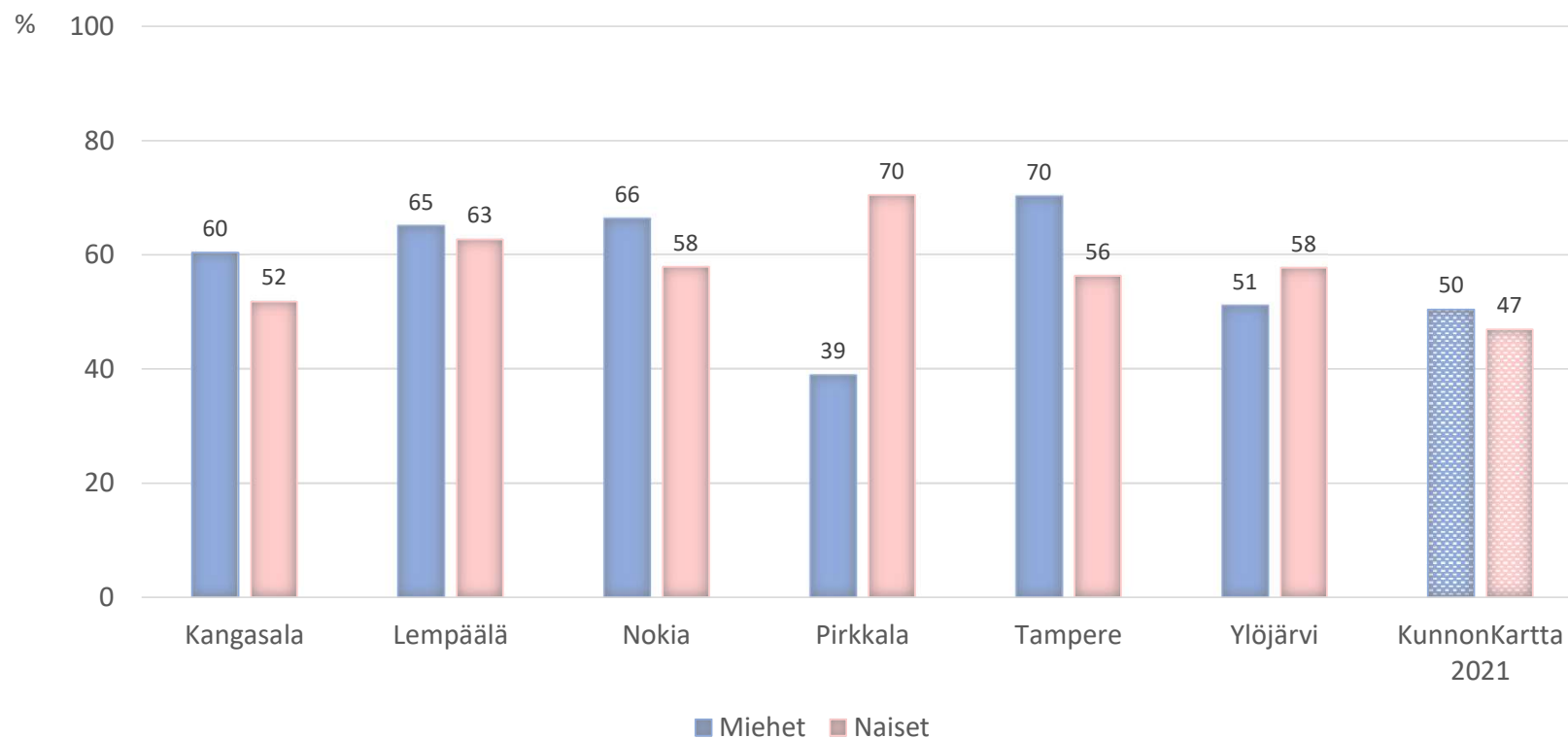

Veriarvot

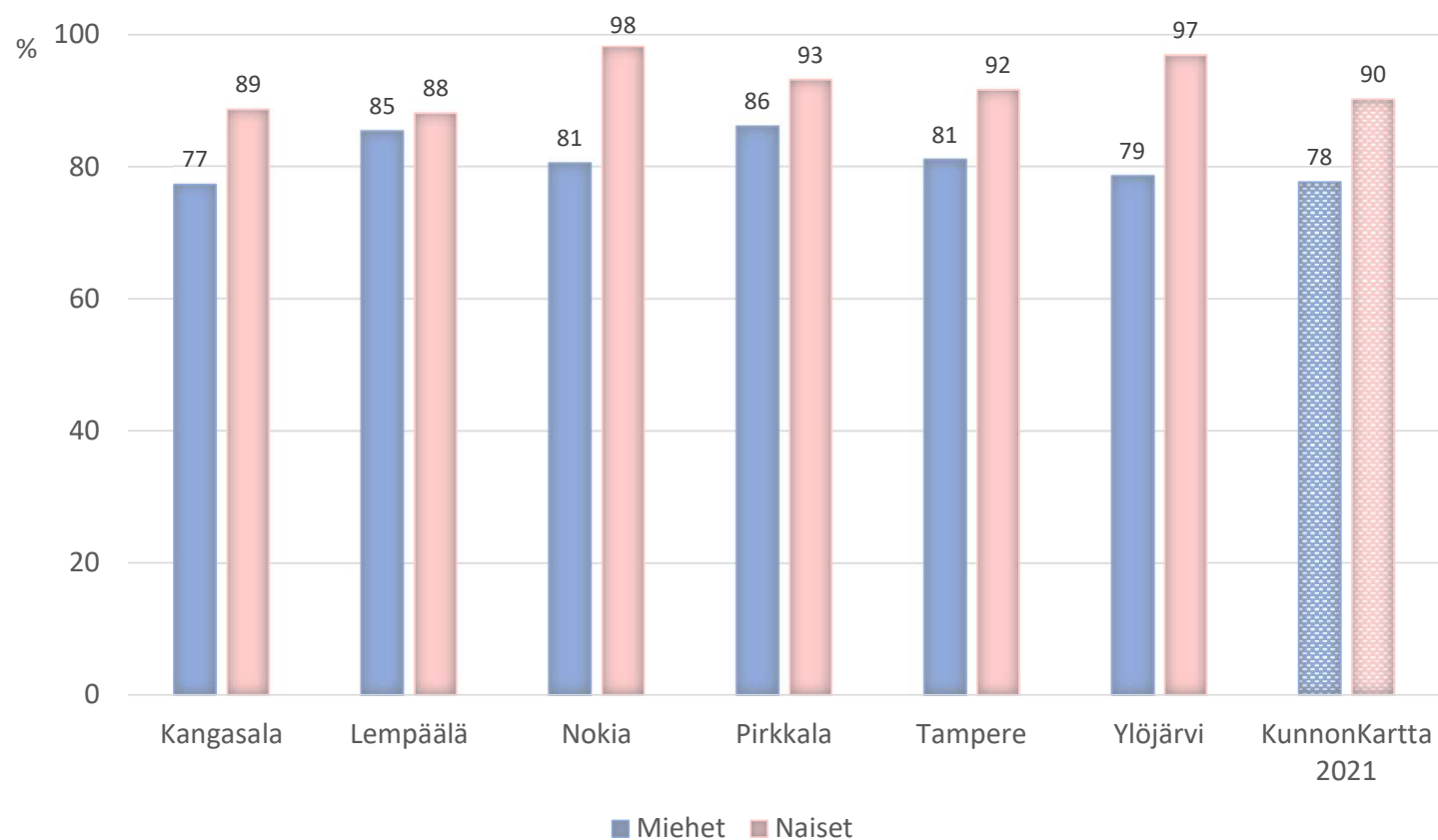
Kokonaiskolesteroli- ja triglyseridi-arvot sukupuolittain

Kokonaiskolesteroli alle 5 mmol/l sukupuolittain, %

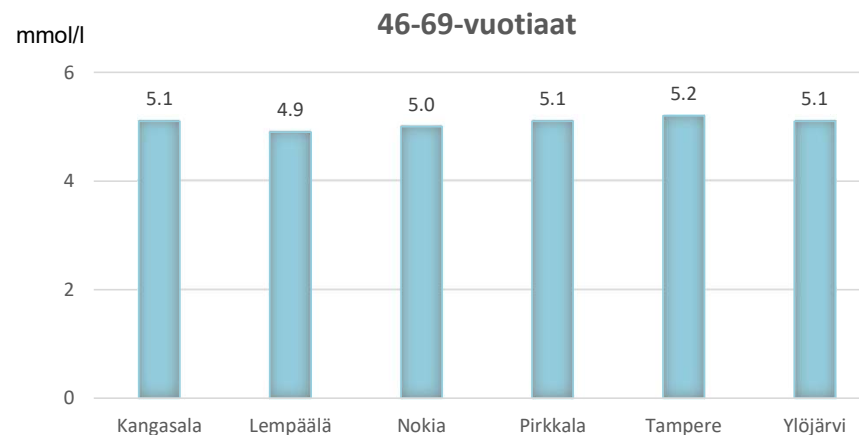
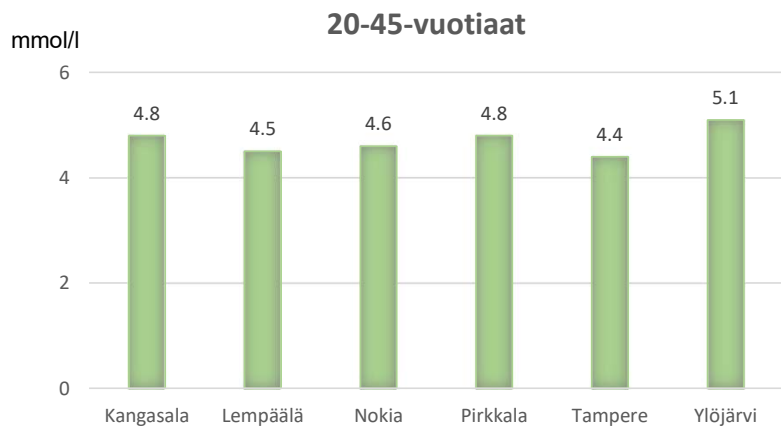

Triglyseridiarvo alle 1,7 mmol/l sukupuolittain, %

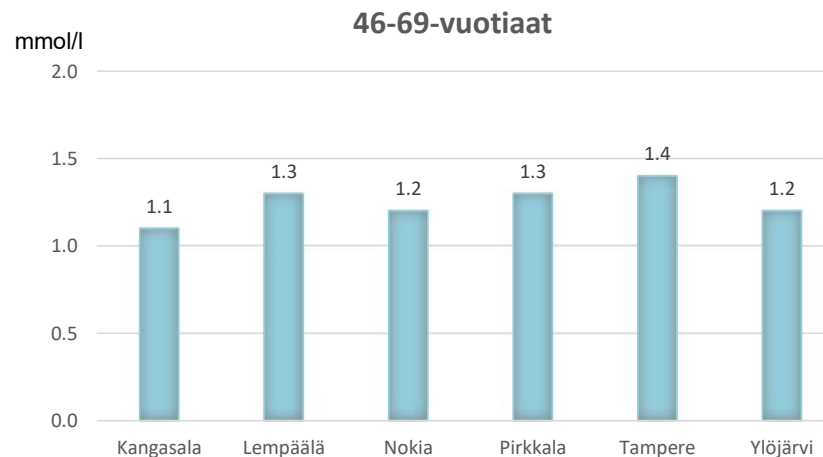
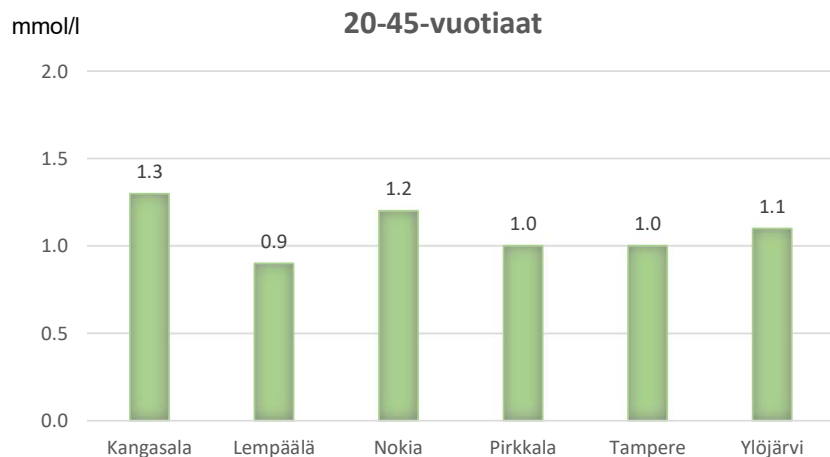

Kokonaiskolesteroli- ja triglyseridi-arvot ikäryhmittäin

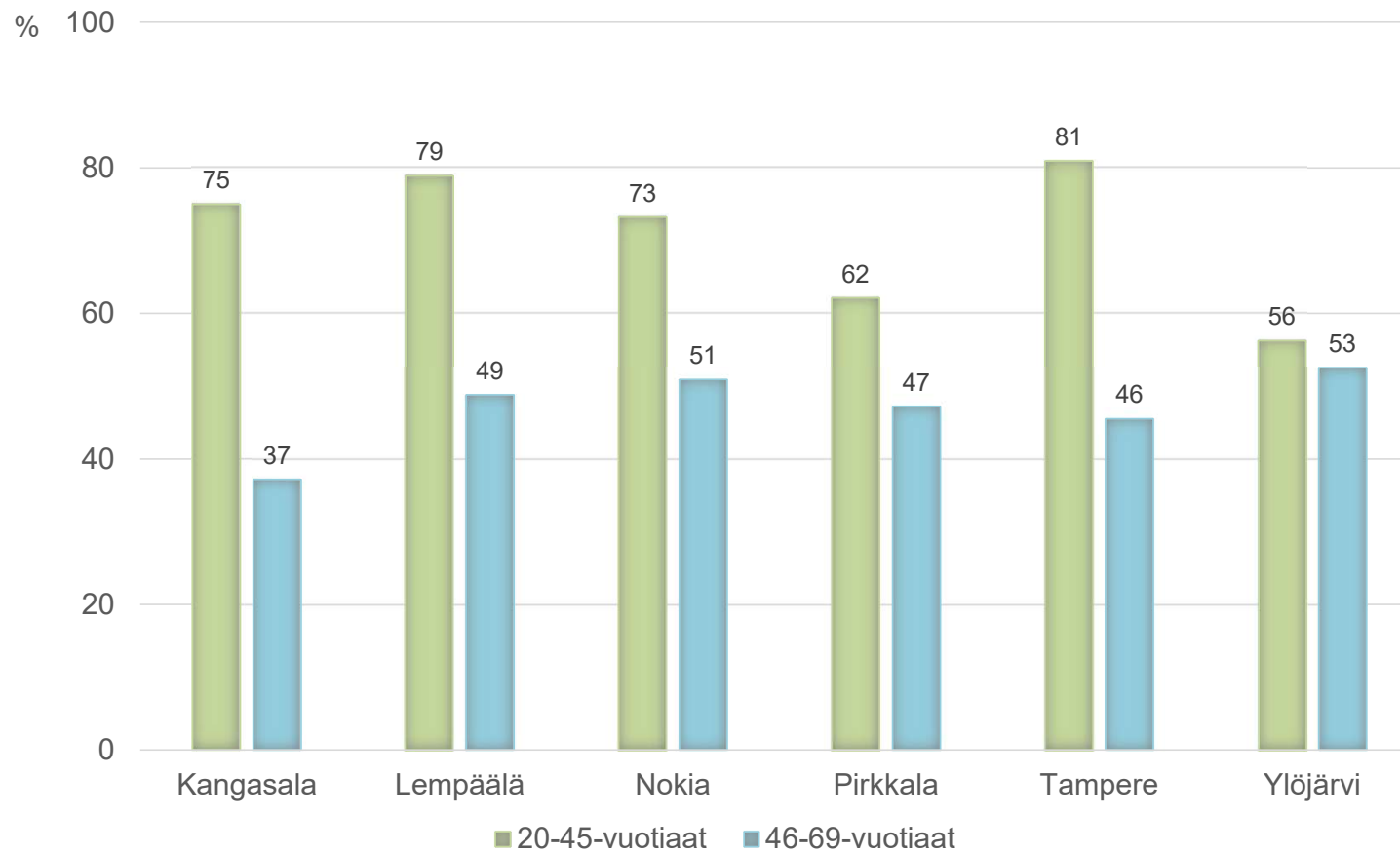
Kolesteroli

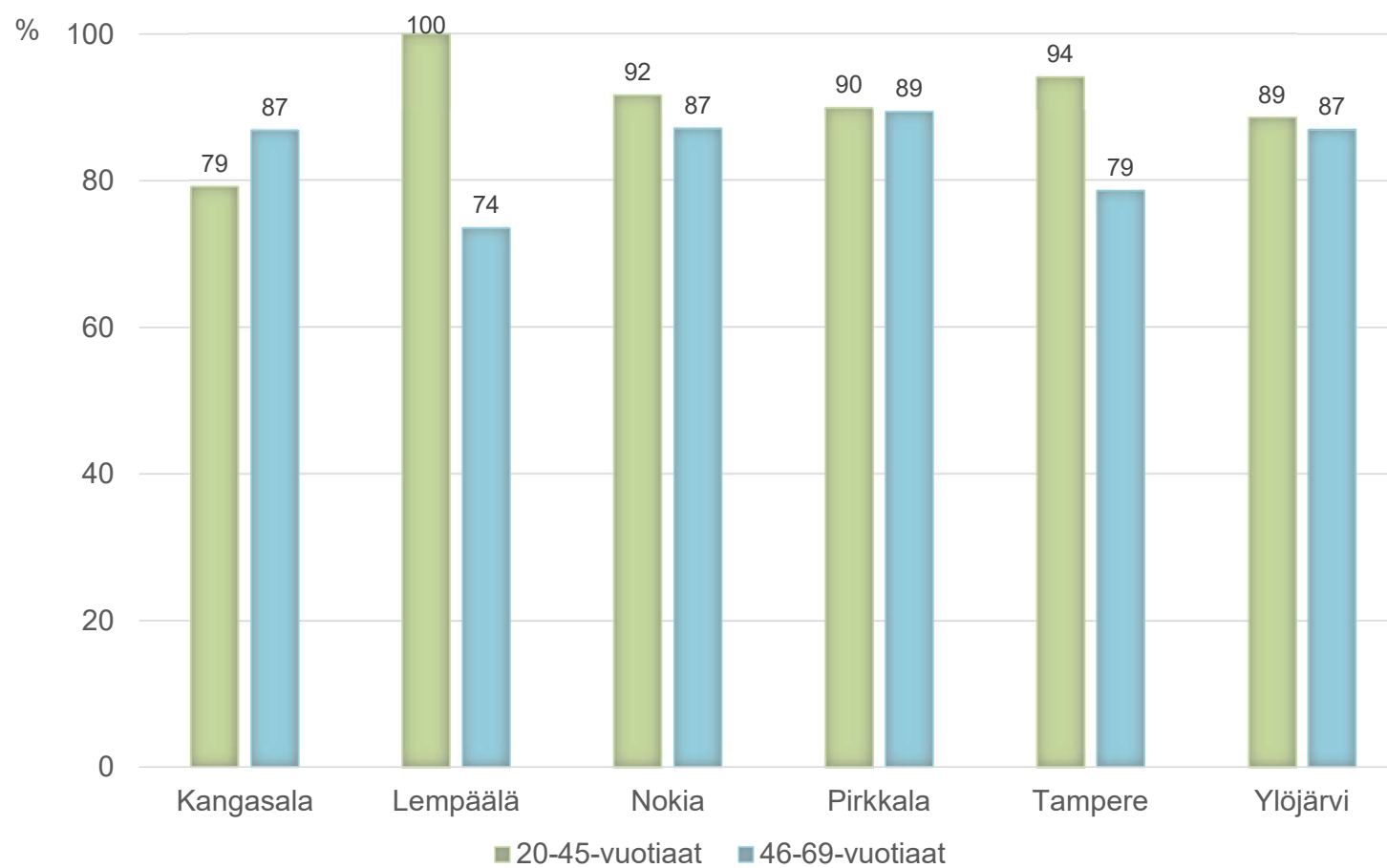
Triglyseridi

Kokonaiskolesteroli alle 5 mmol/l ikäryhmittäin, %

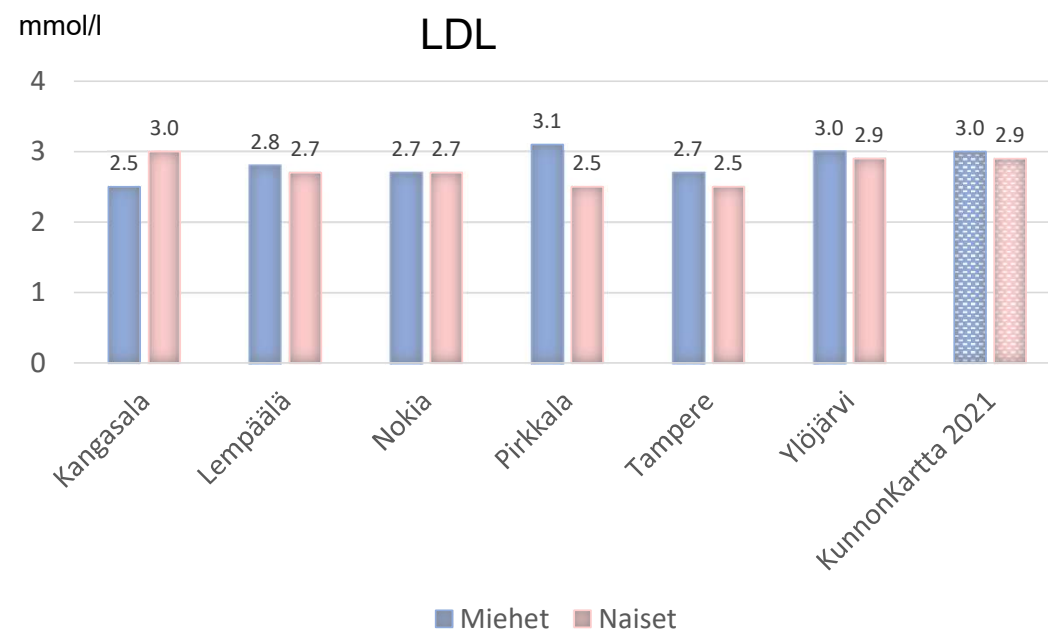
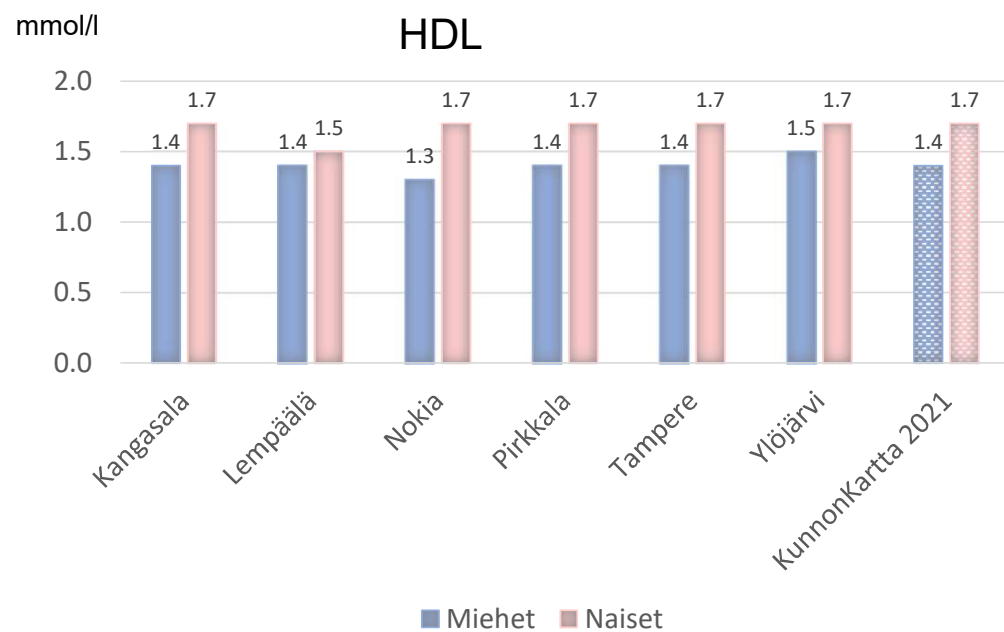

Triglyseridiarvo alle 1,7 mmol/l ikäryhmittäin, %

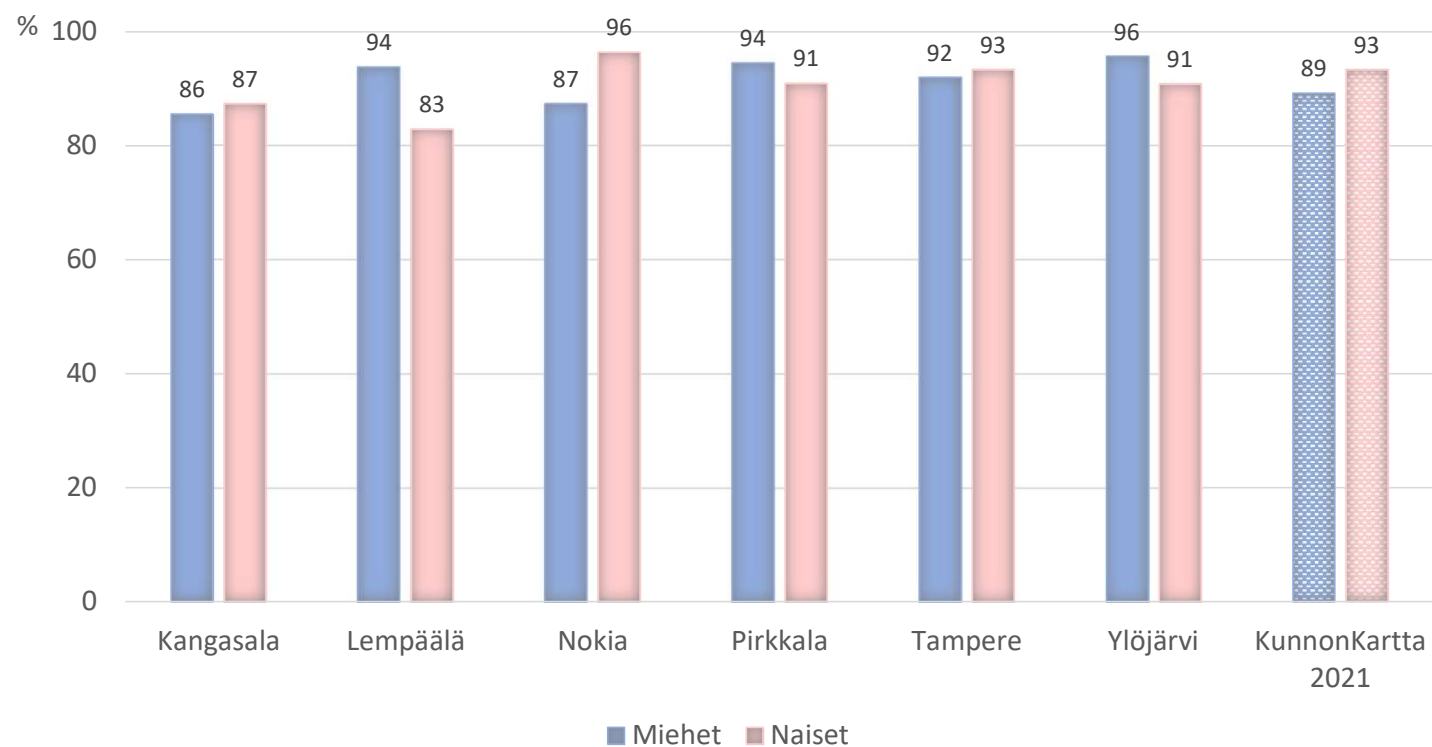

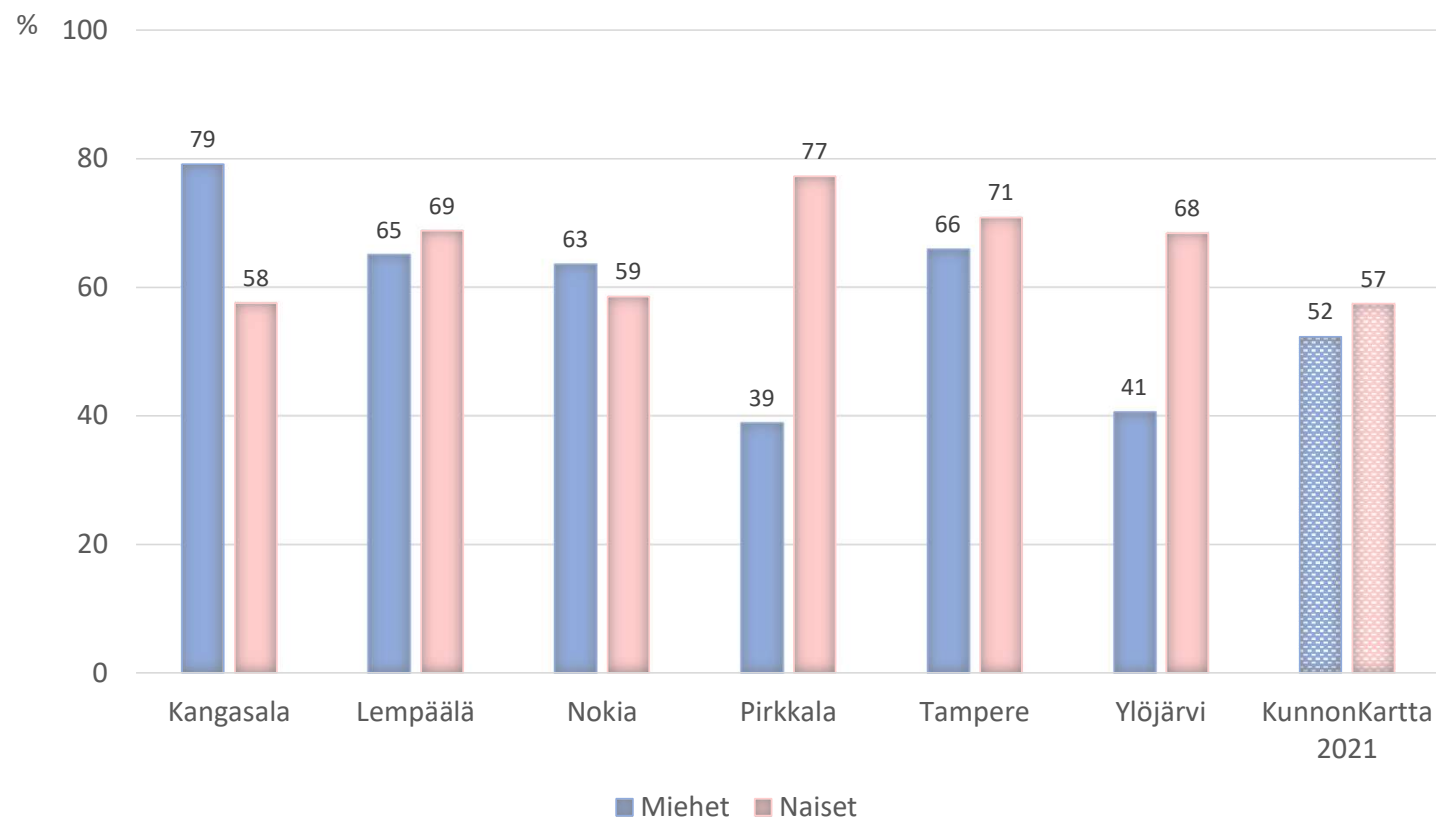
HDL- ja LDL-kolesteroli-arvot sukupuolittain

HDL-kolesteroli miehet yli 1,0 ja naiset yli 1,2 mmol/l sukupuolittain, %

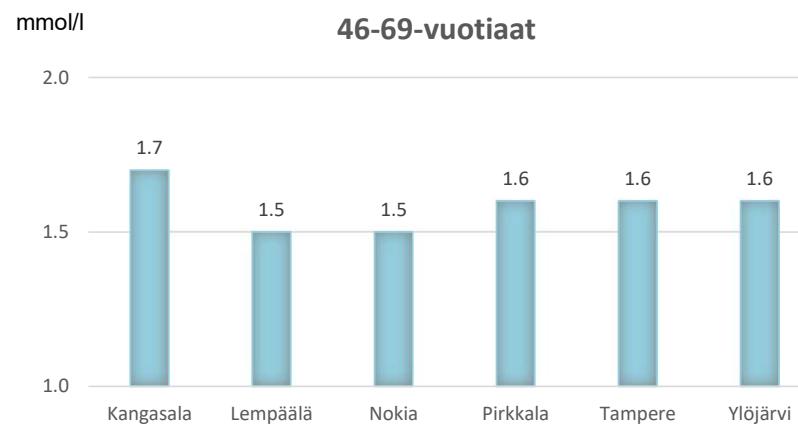
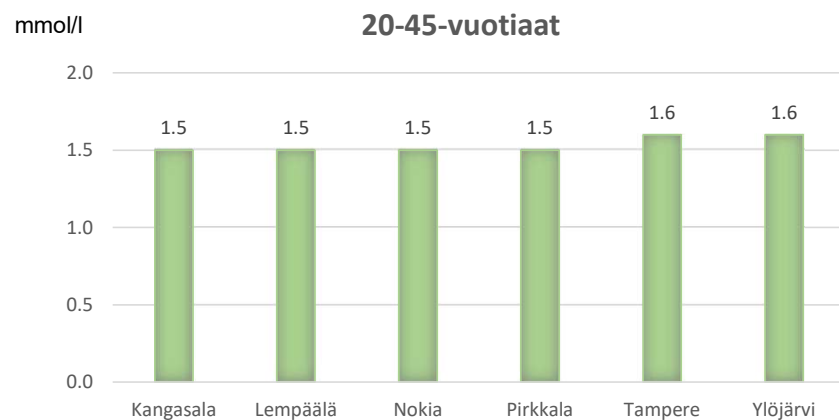

LDL-kolesteroli alle 3 mmol/l sukupuolittain, %

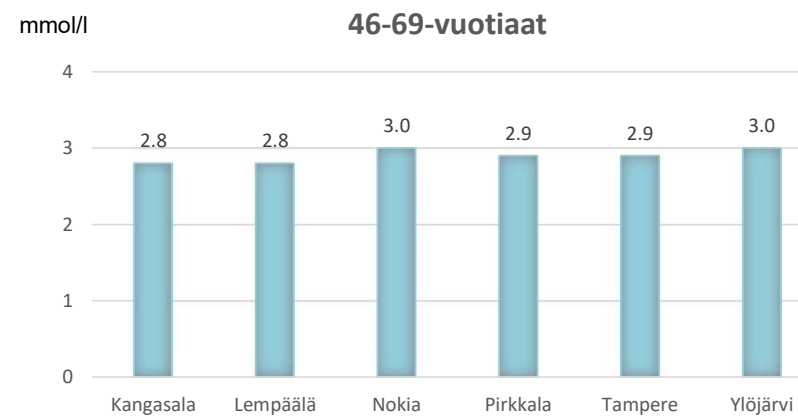
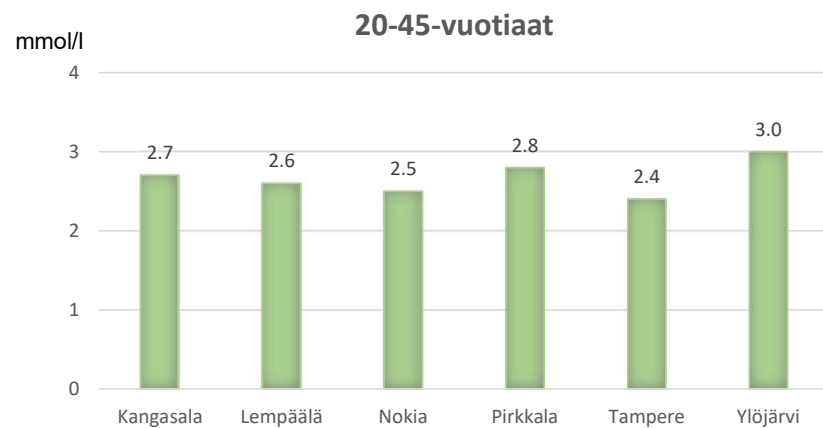

HDL- ja LDL-kolesteroli-arvot ikäryhmittäin

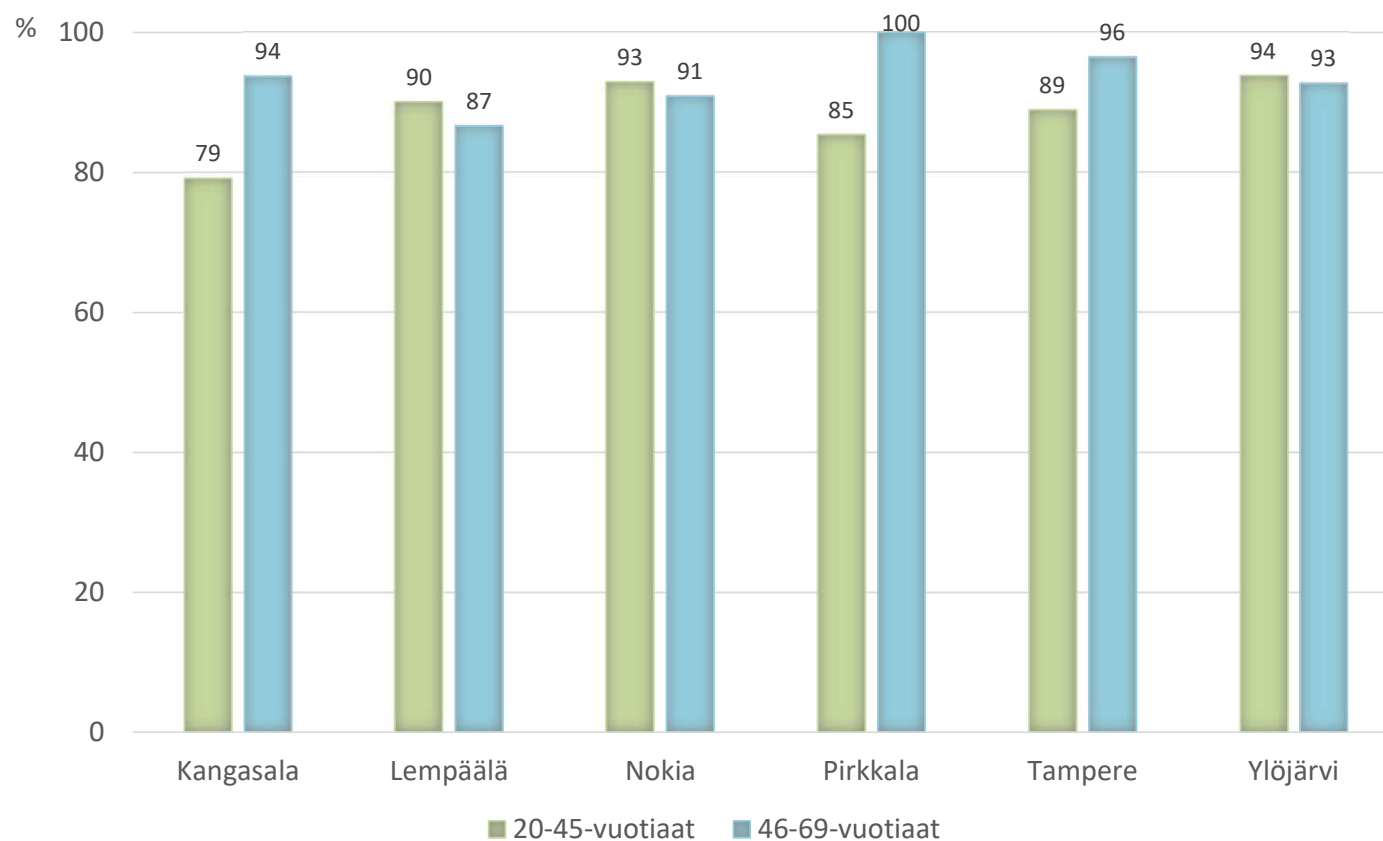
HDL

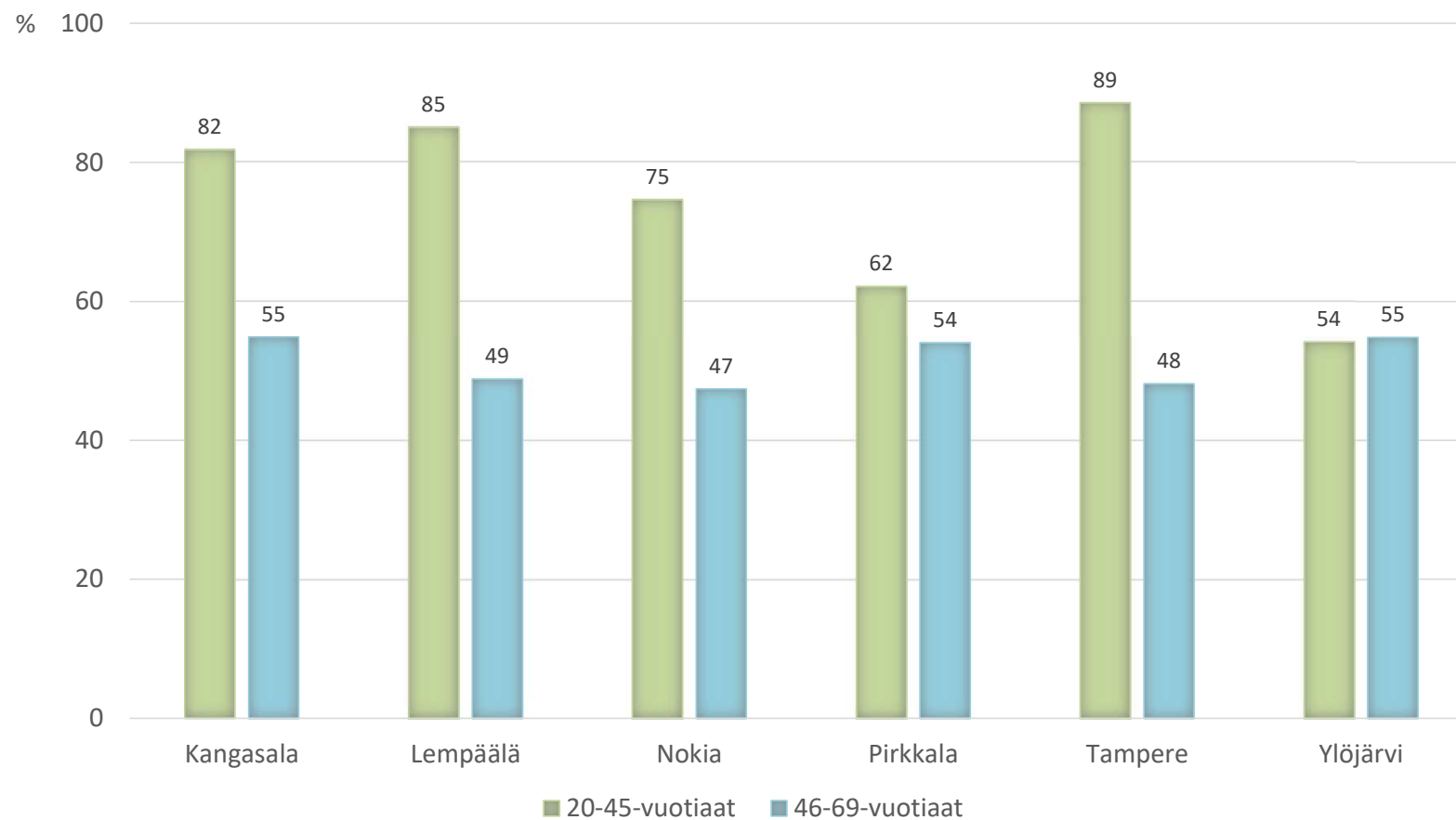
LDL

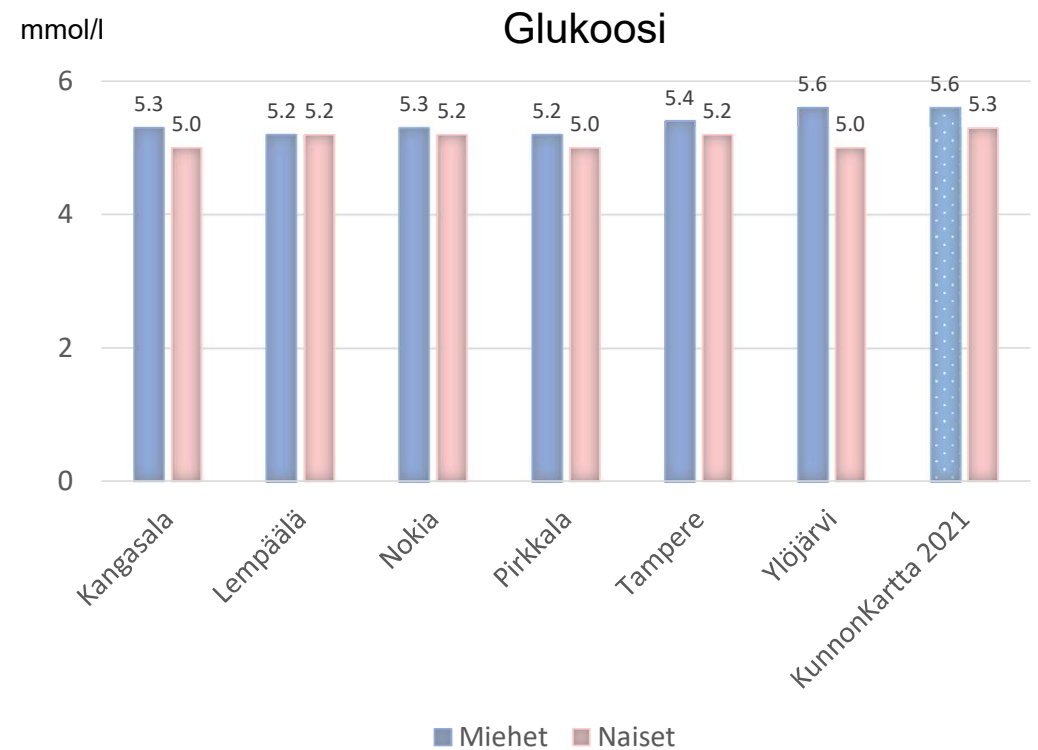
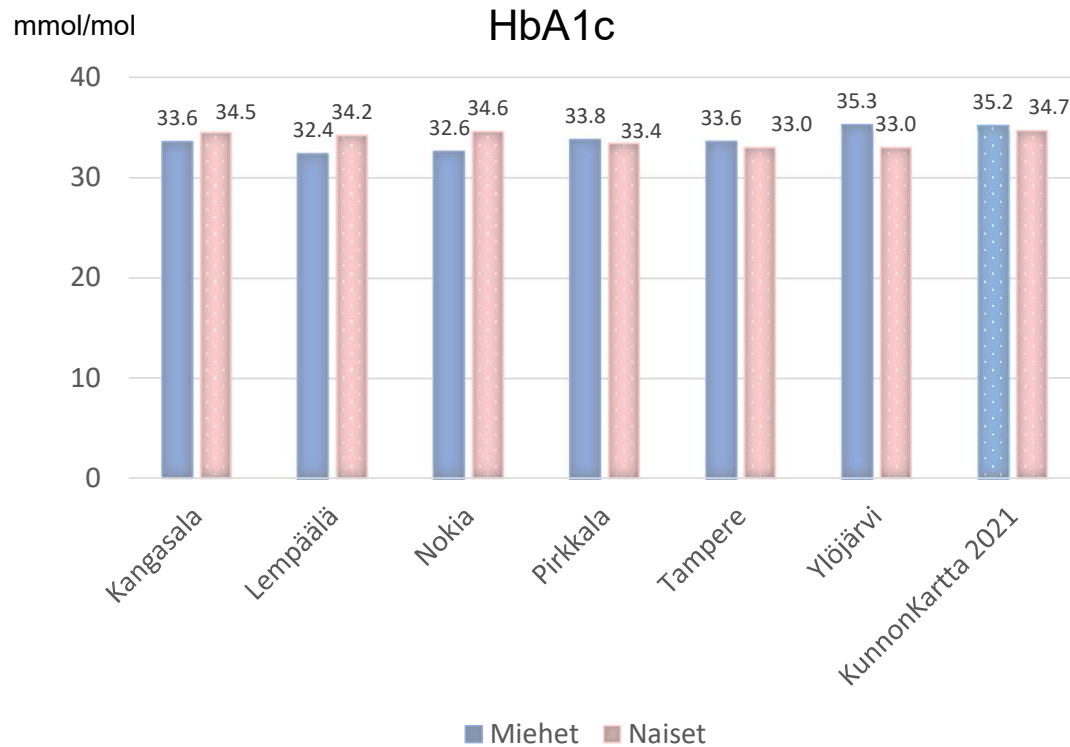
HDL-kolesteroli miehet yli 1,0 ja naiset yli 1,2 mmol/l ikäryhmittäin, %

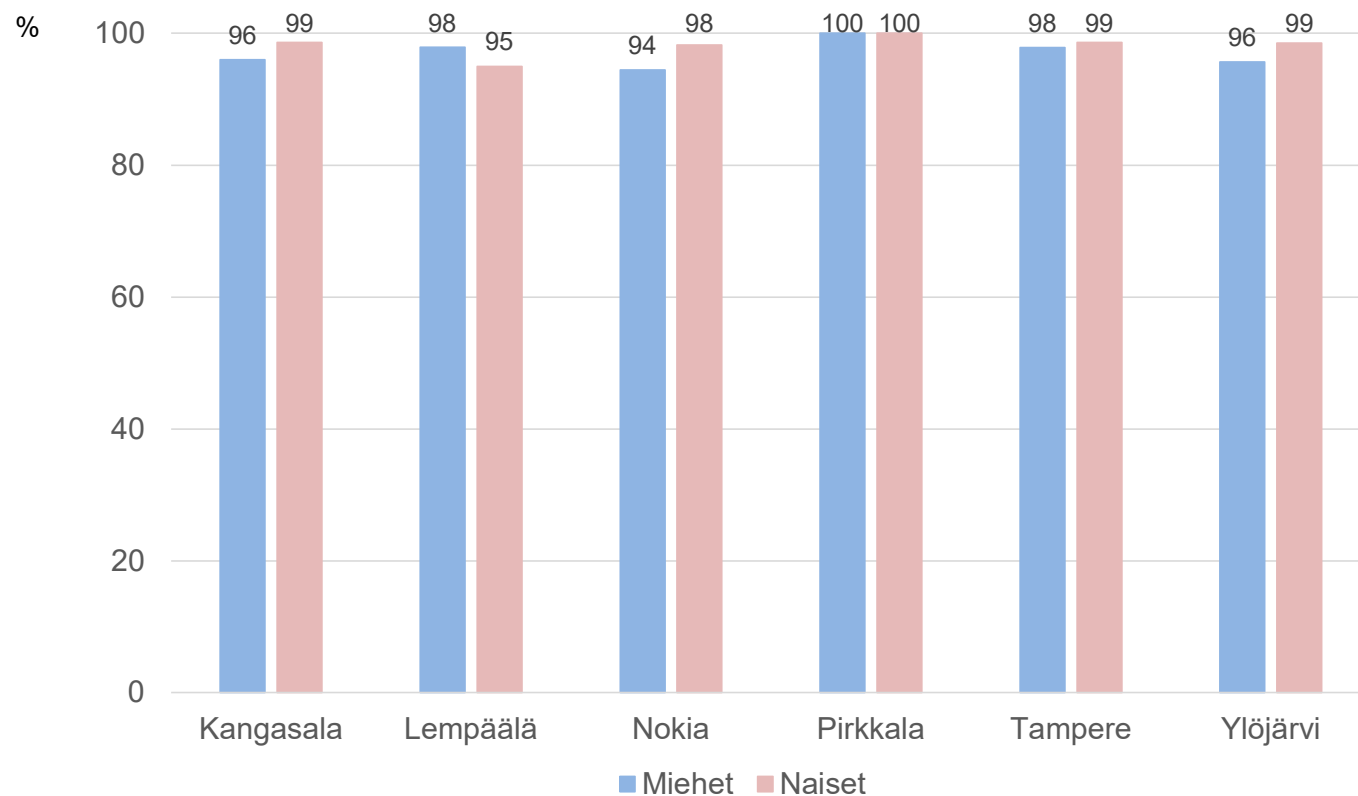
LDL-kolesteroli alle 3 mmol/l ikäryhmittäin, %

HbA1c- ja paastoglukoosi-arvot sukupuolittain

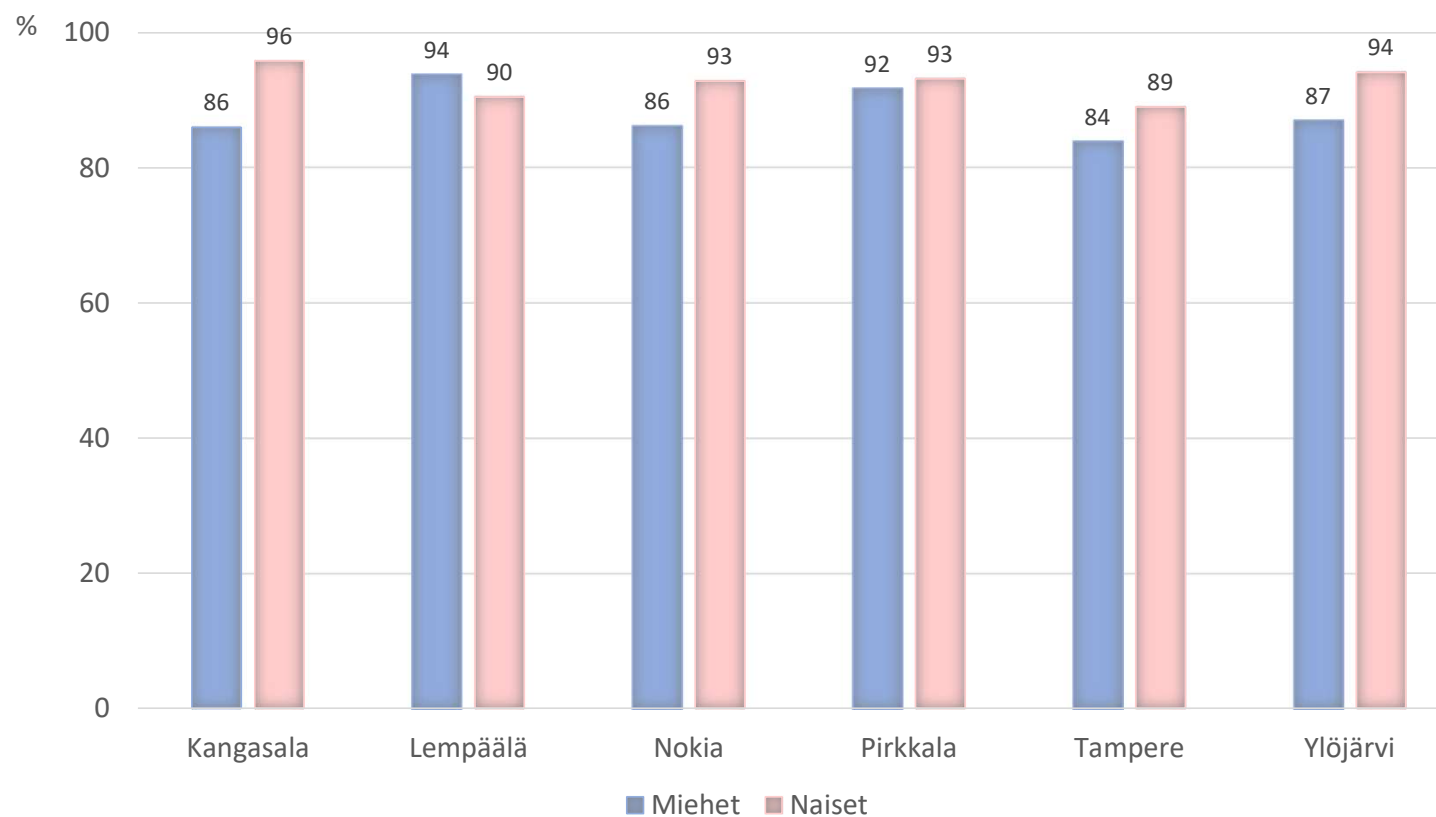

HbA1c 20-42 mmol/mol sukupuolittain, %

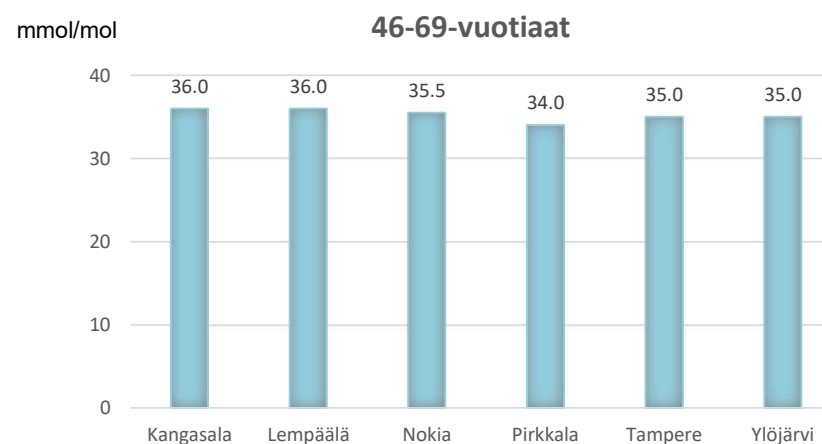
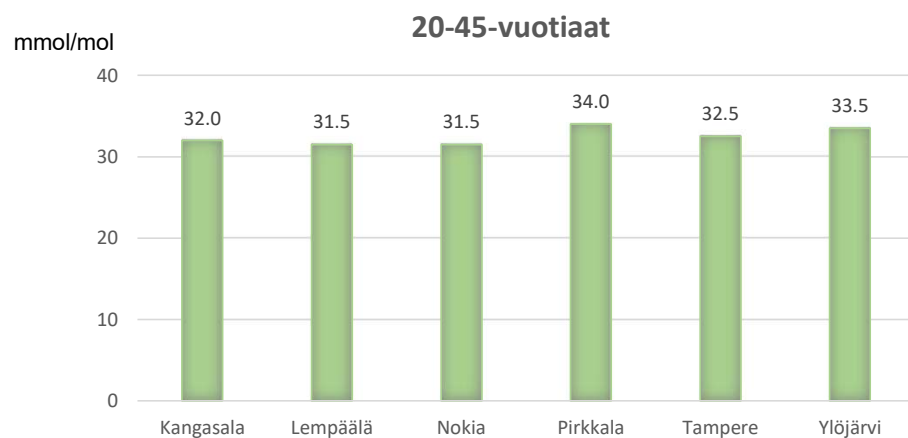

Paastoglukoosi 4,0-6,0 mmol/l sukupuolittain, %

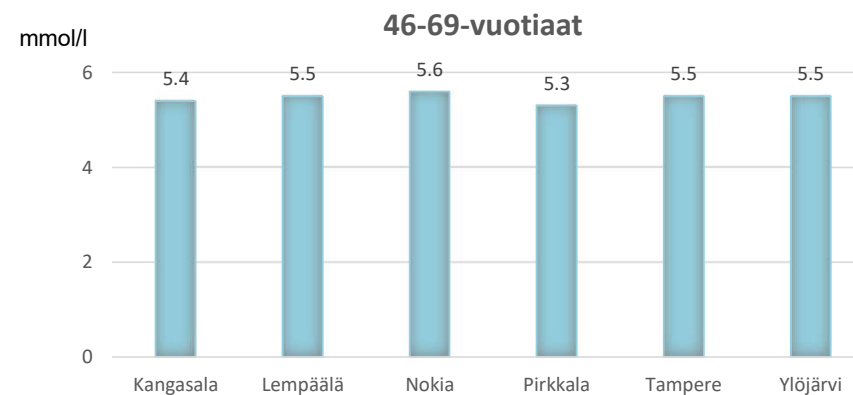
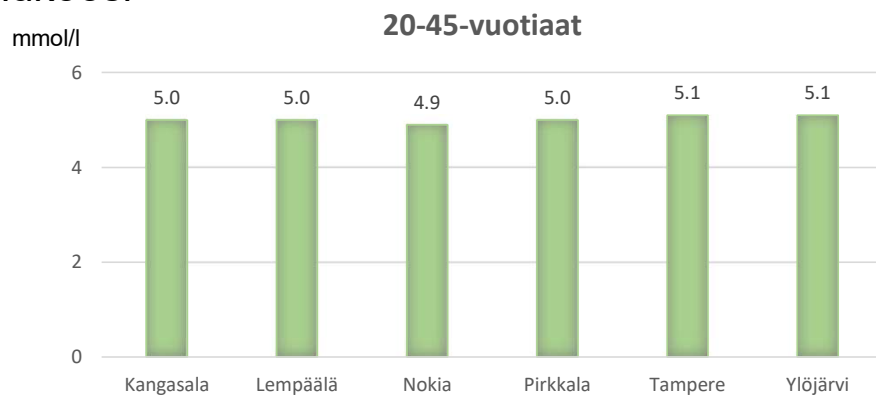

HbA1c- ja paastoglukoosi-arvot ikäryhmittäin

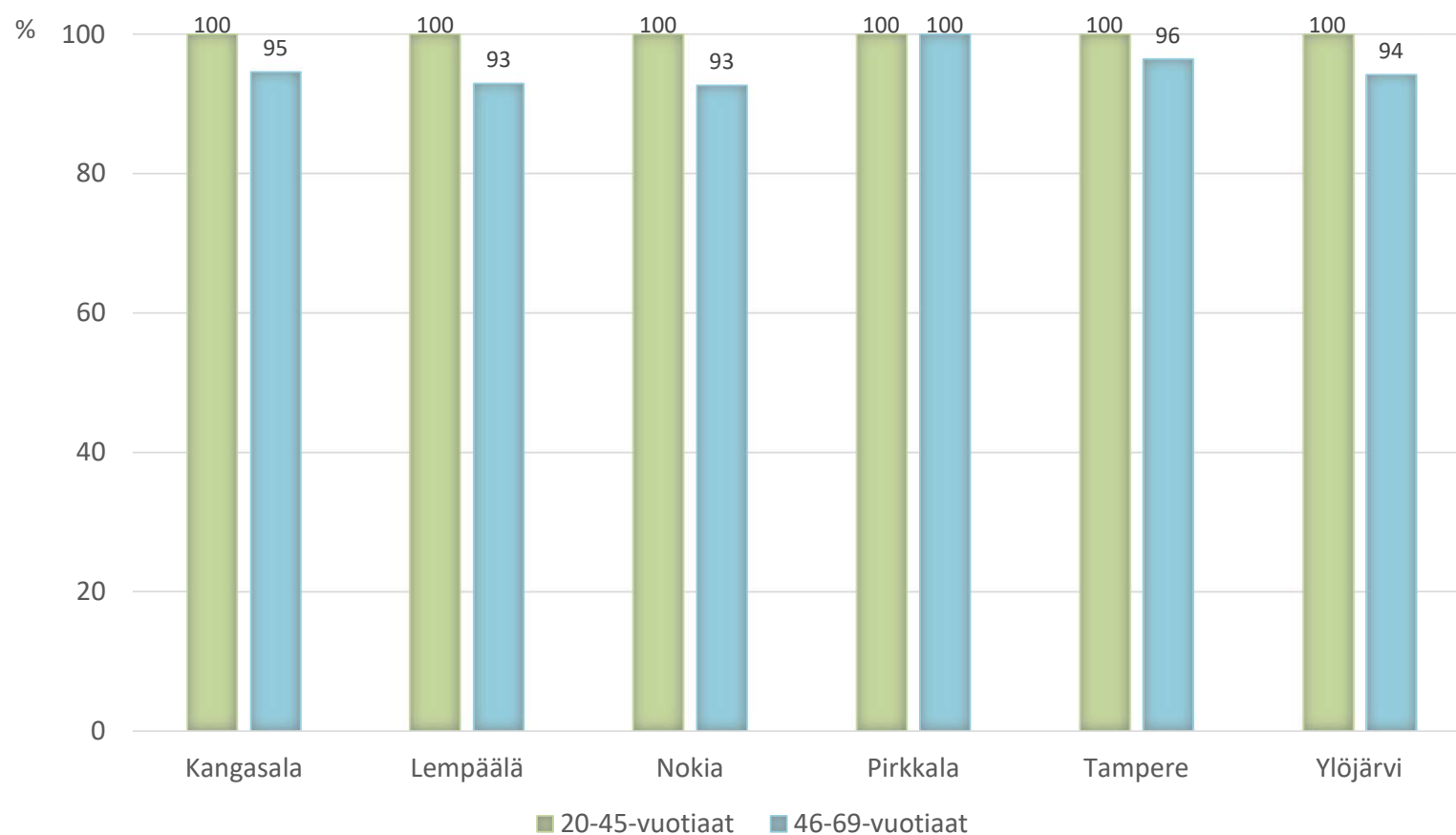
HbA1c

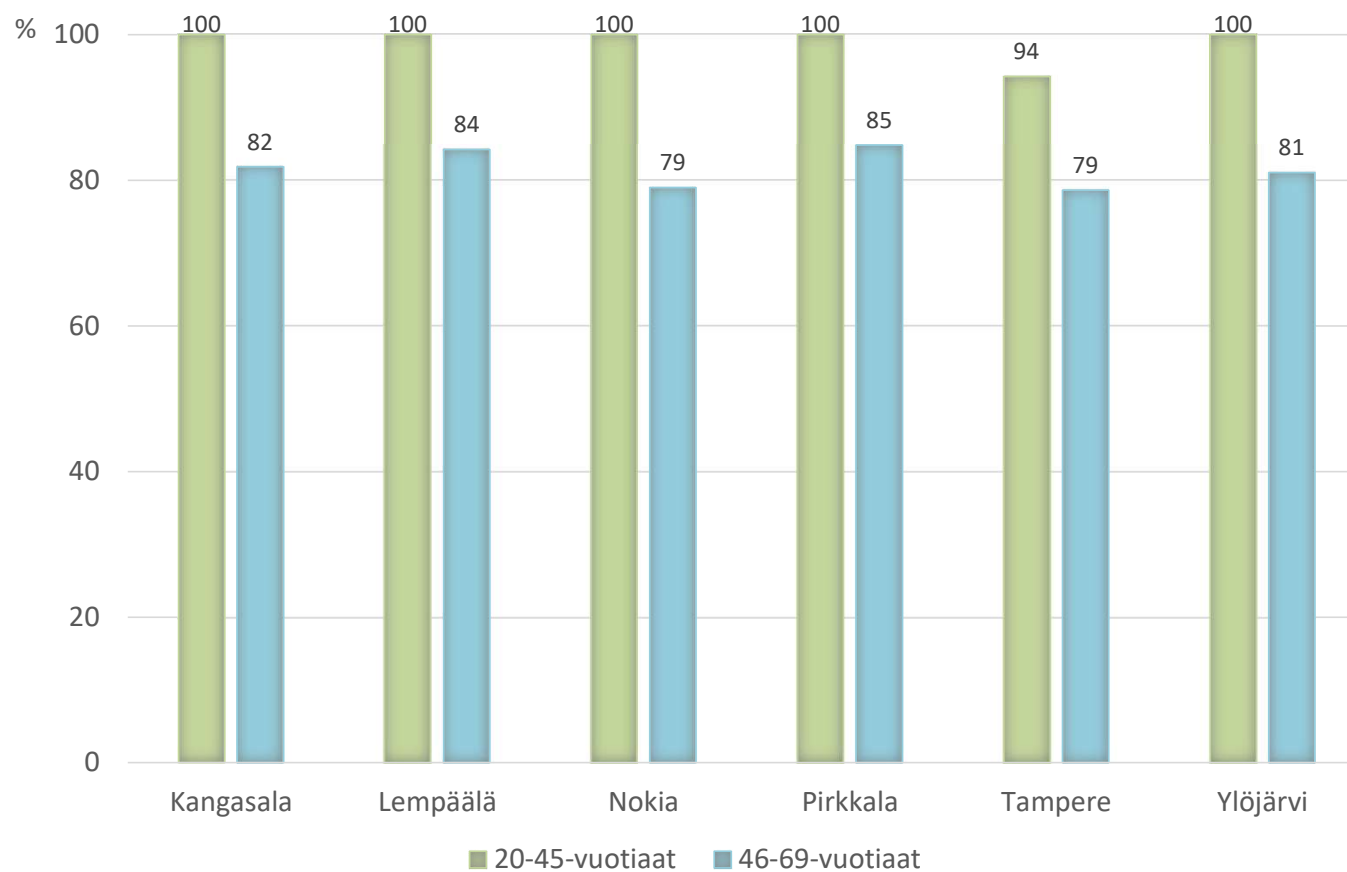
Glukoosi

HbA1c 20-42 mmol/mol ikäryhmittäin, %

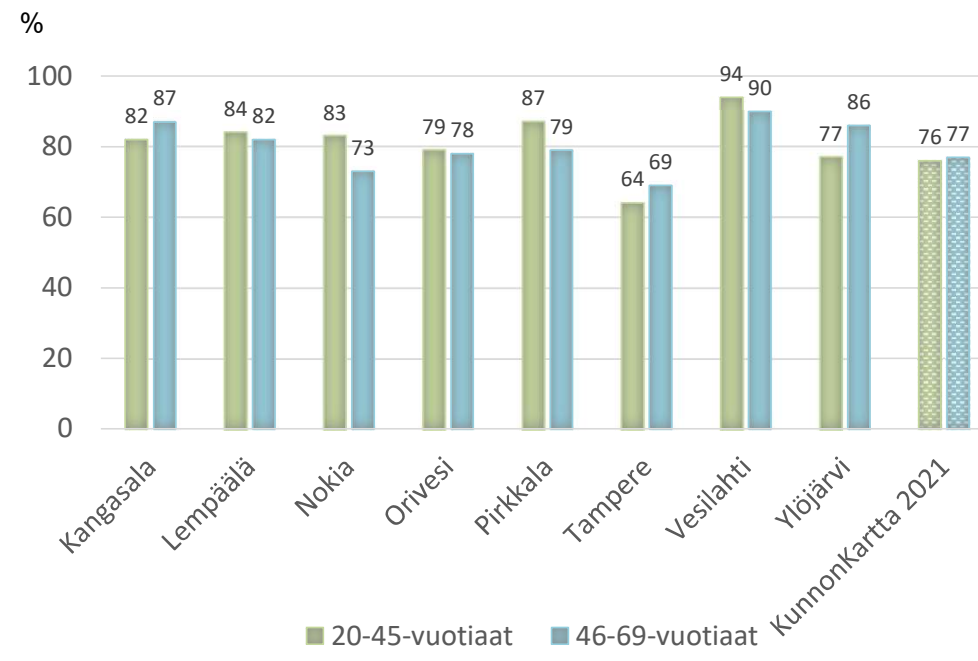
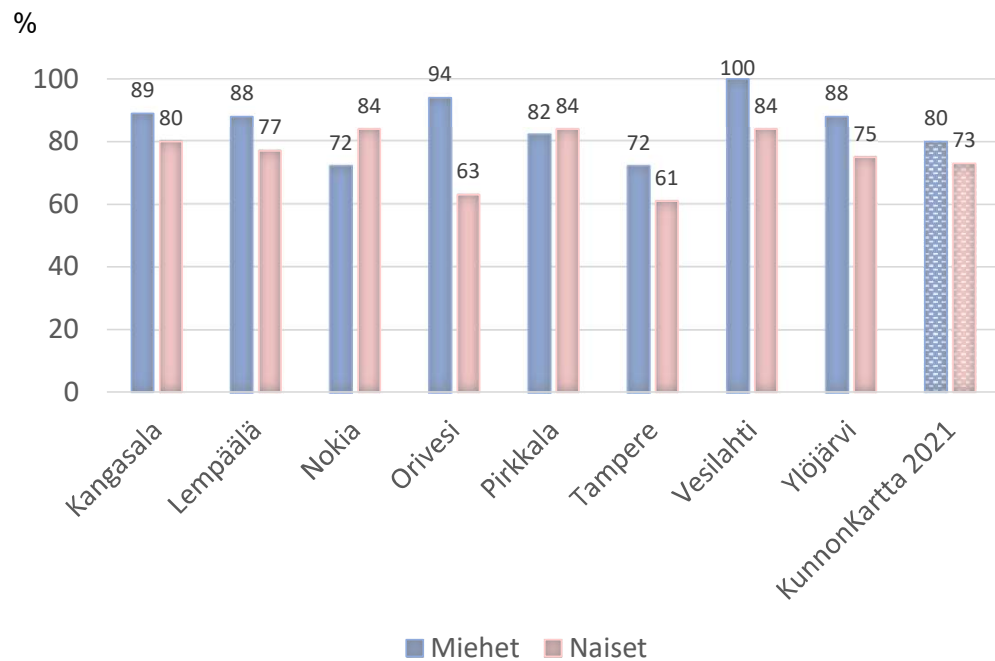

Paastoglukoosi 4,0-6,0 mmol/l ikäryhmittäin, %

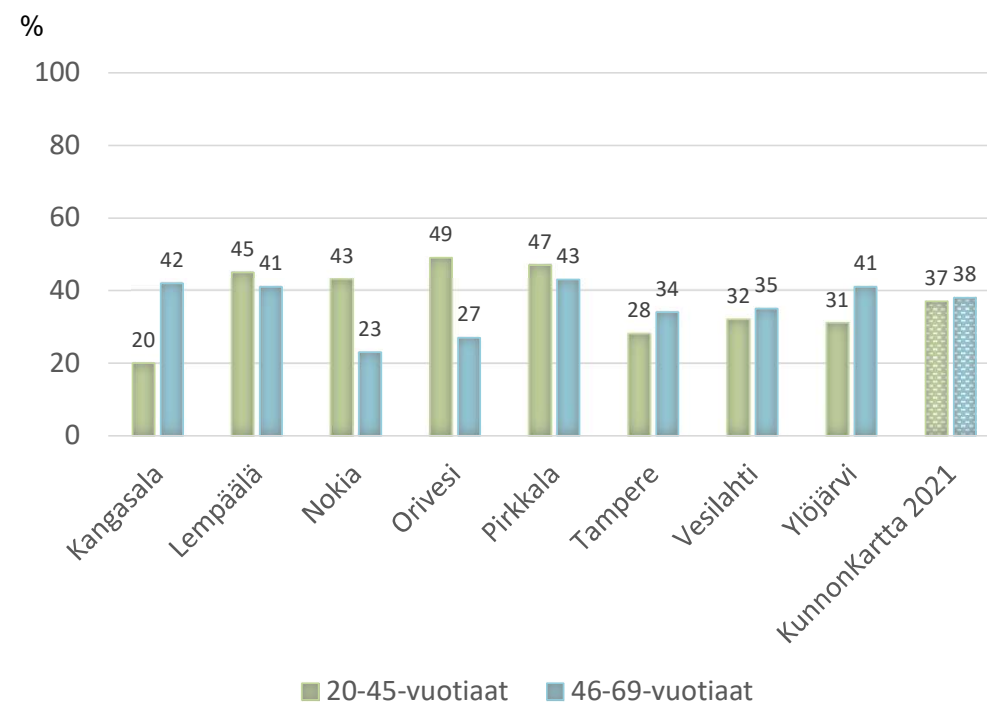
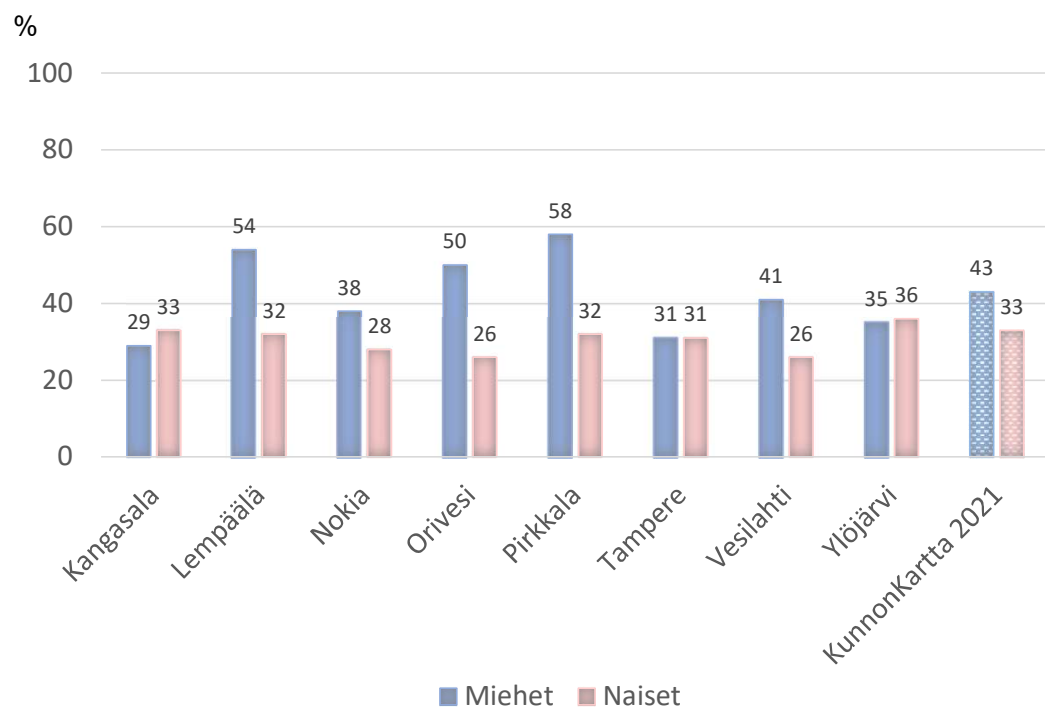

Tutkimuskysely

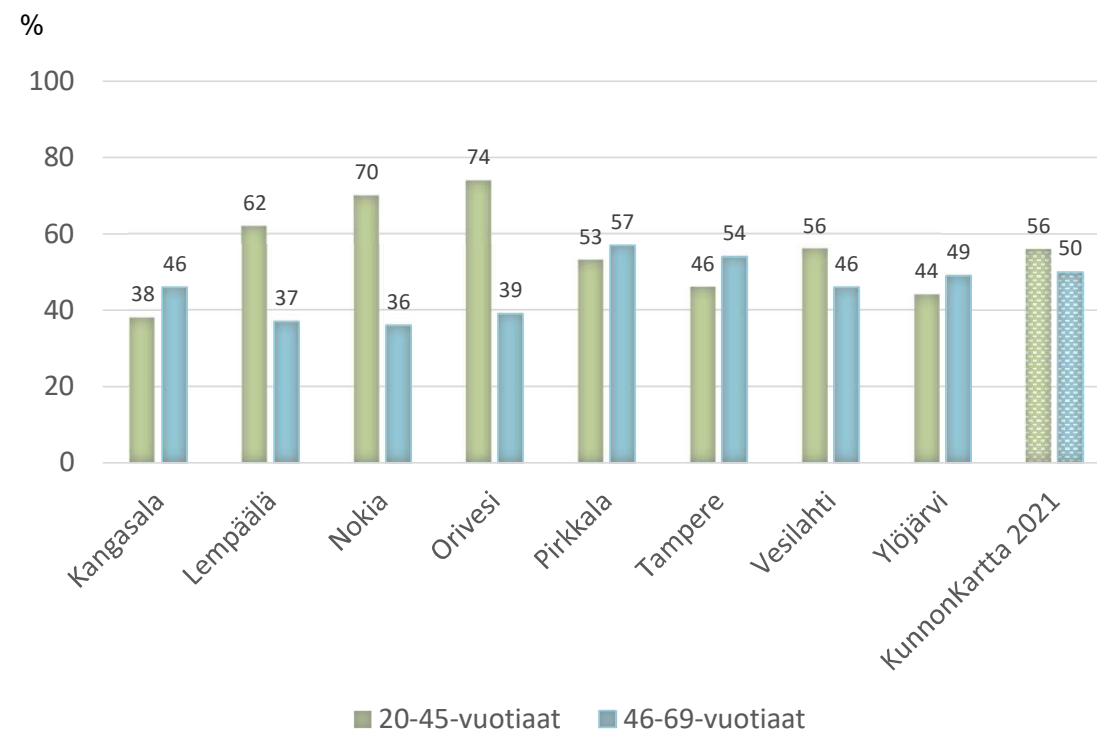
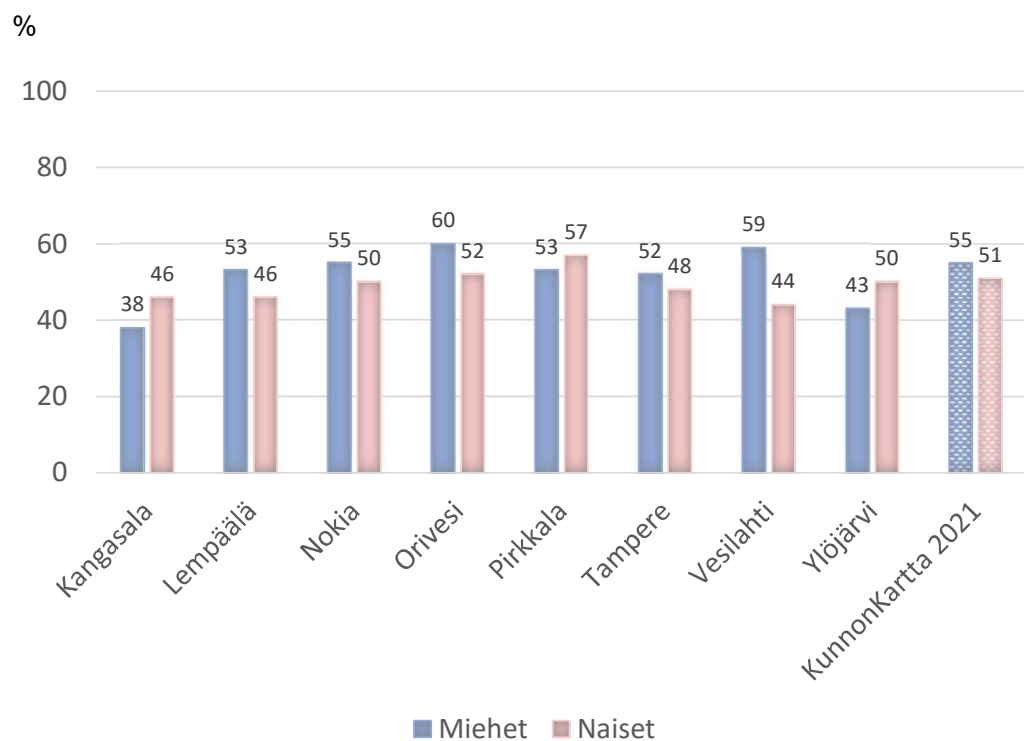
Avo- tai avioliitossa elävien vastaajien osuudet

Niiden vastaajien osuudet, jotka kokivat terveytensä paremmaksi tai selvästi paremmaksi kuin toisilla saman ikäisillä ja samaa sukupuolta olevilla

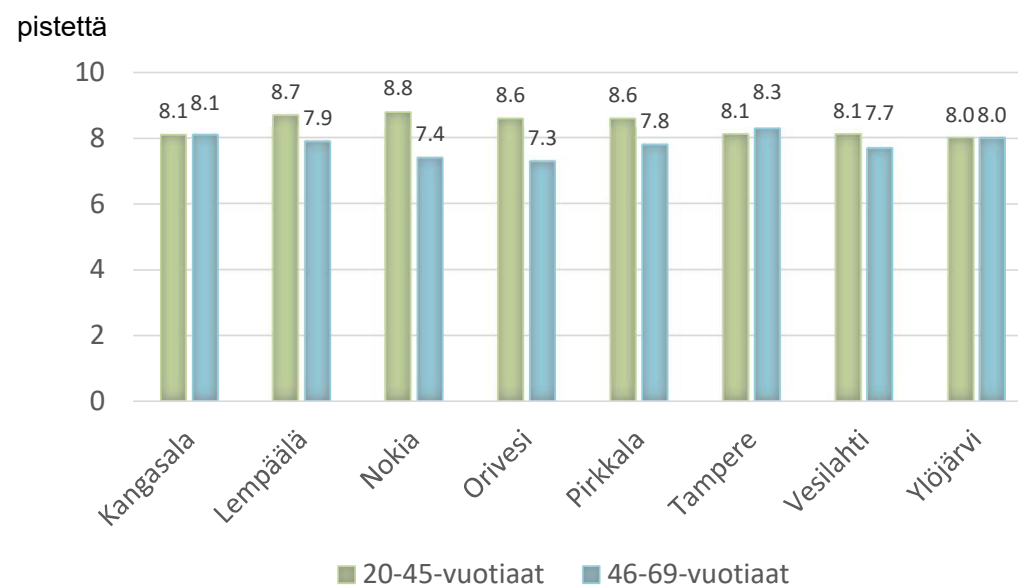
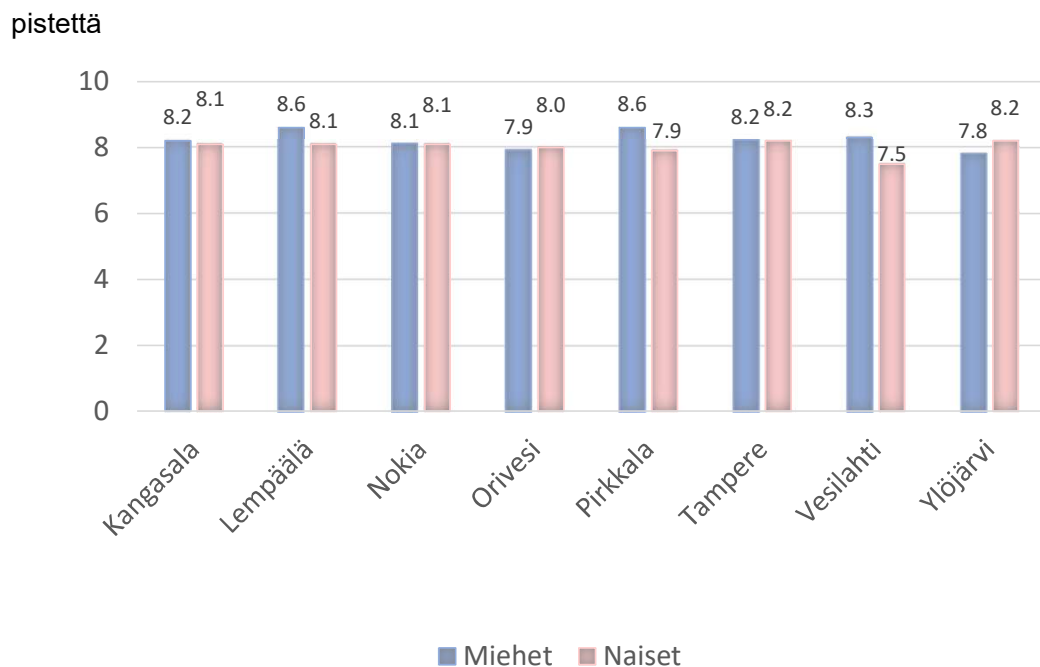

Niiden vastaajien osuudet, jotka kokivat fyysisen kuntonsa hyväksi tai erittäin hyväksi

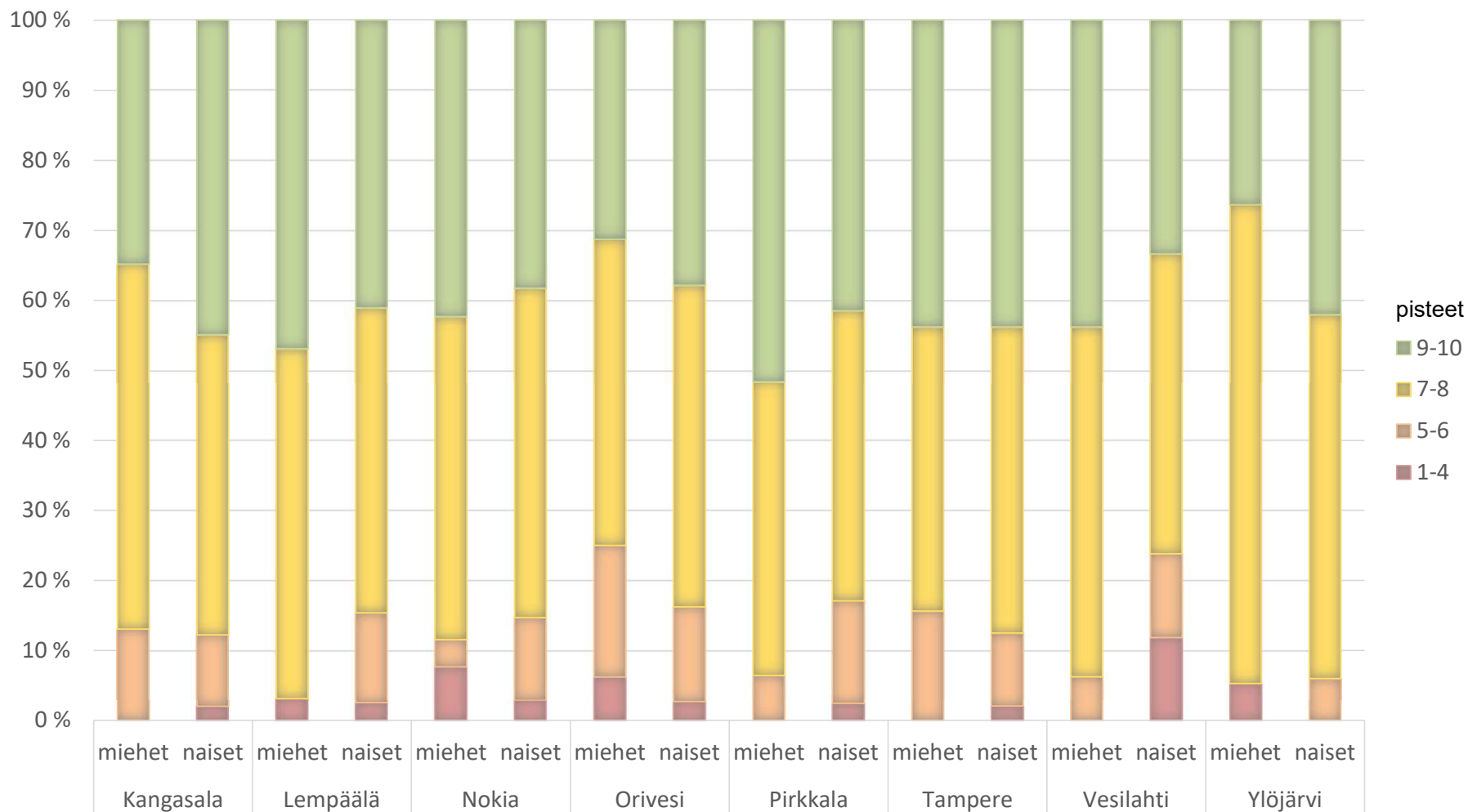

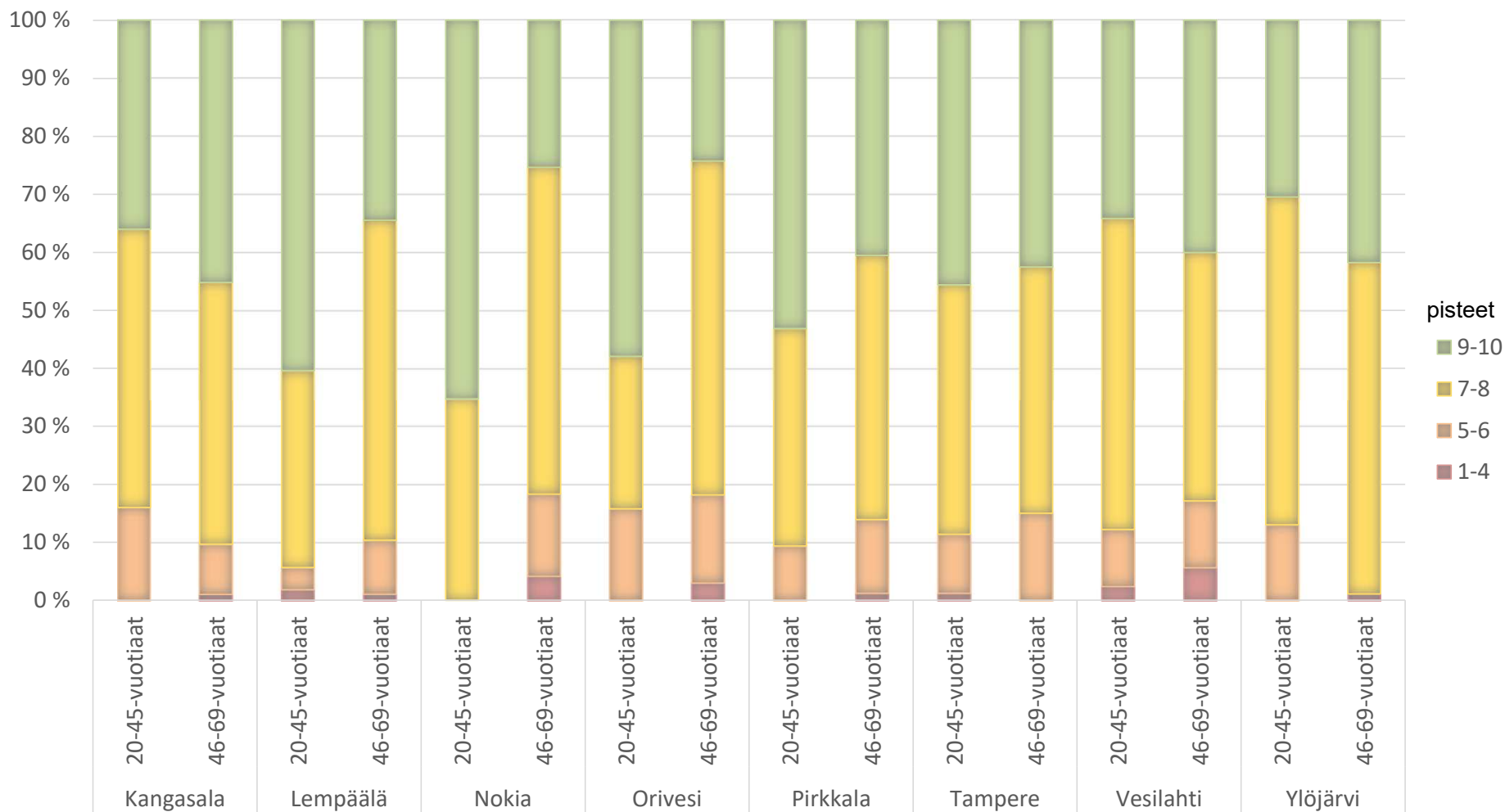
Vastaajien koettu työkyky asteikolla 0-10, 10 kuvaa työkykyä parhaimmillaan

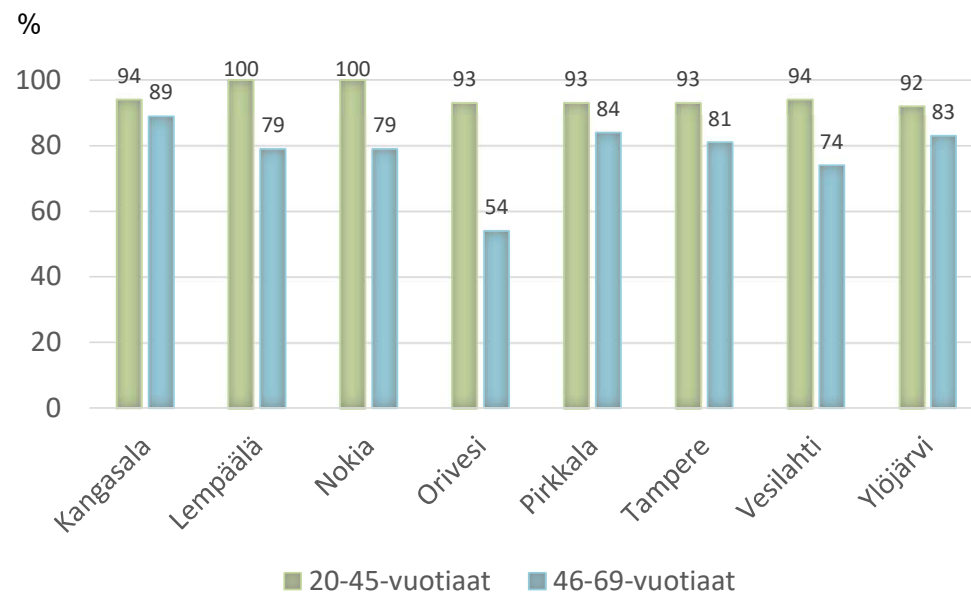
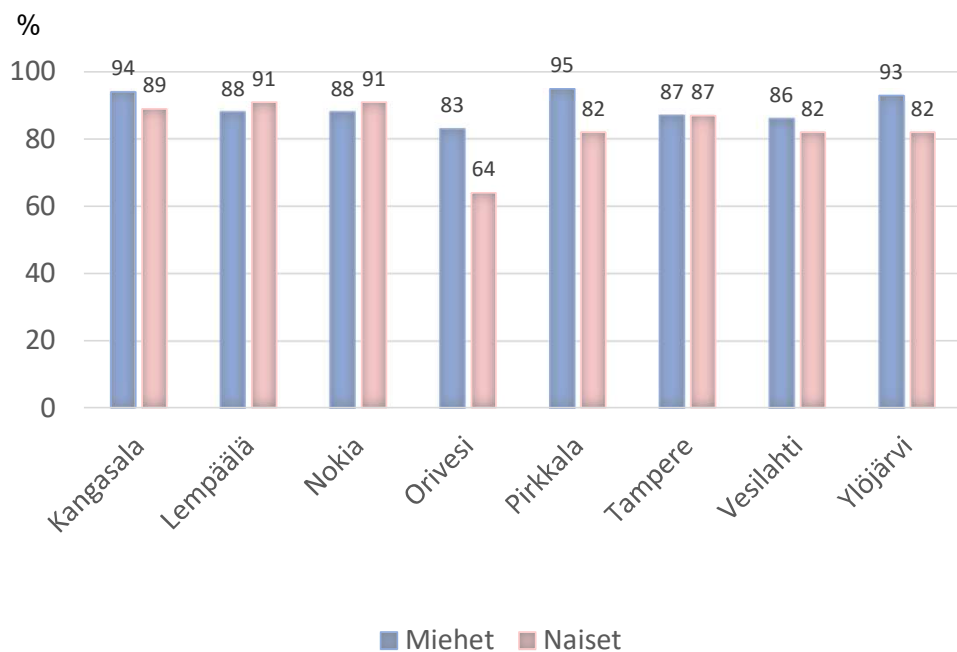
Vastaajien koettu työkyky luokiteltuna asteikolla 0-10, sukupuolittain

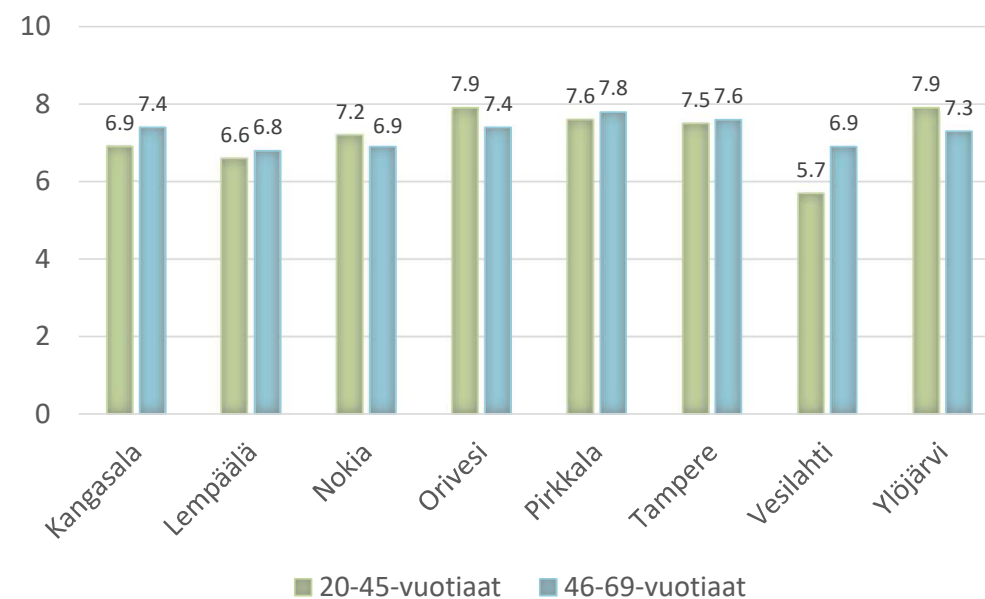
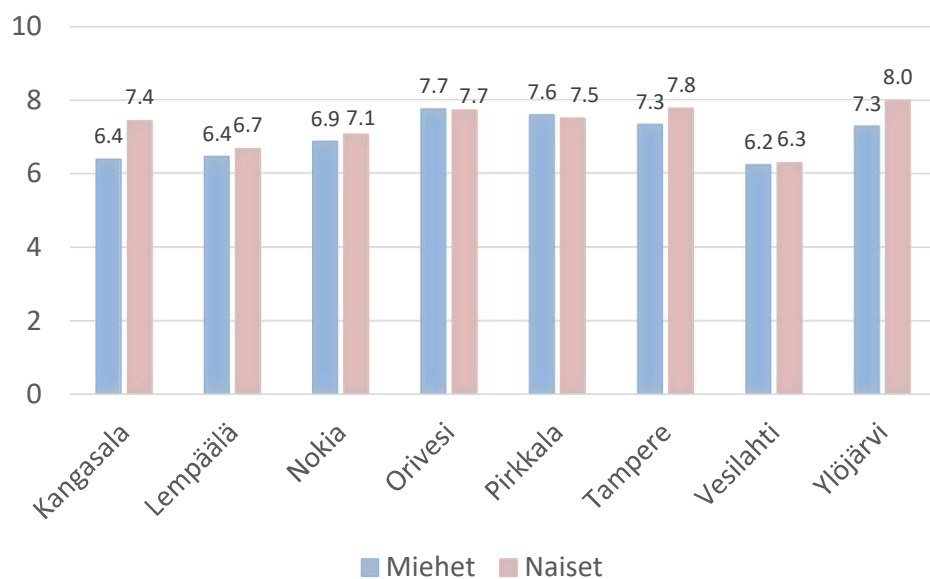
Vastaajien koettu työkyky luokiteltuna asteikolla 0-10, ikäryhmittäin

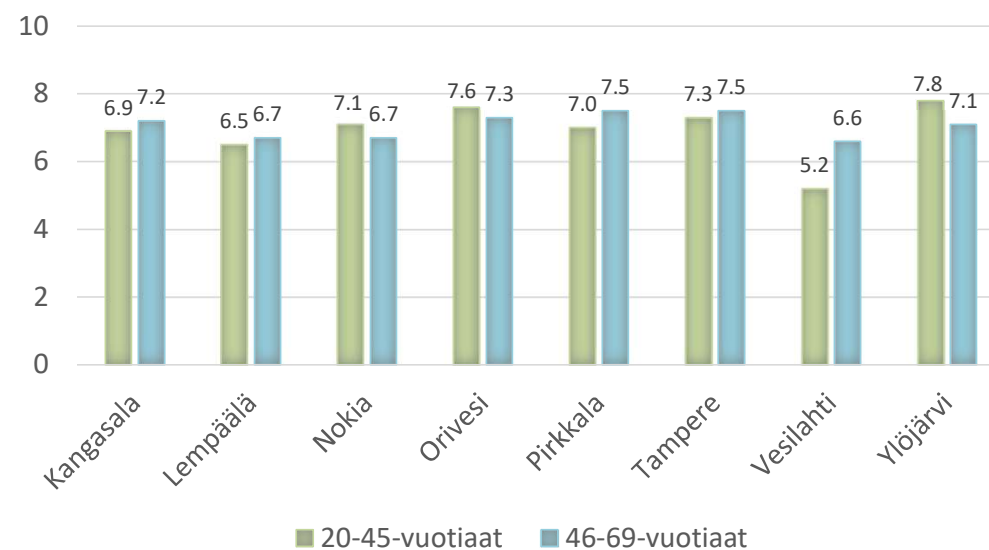
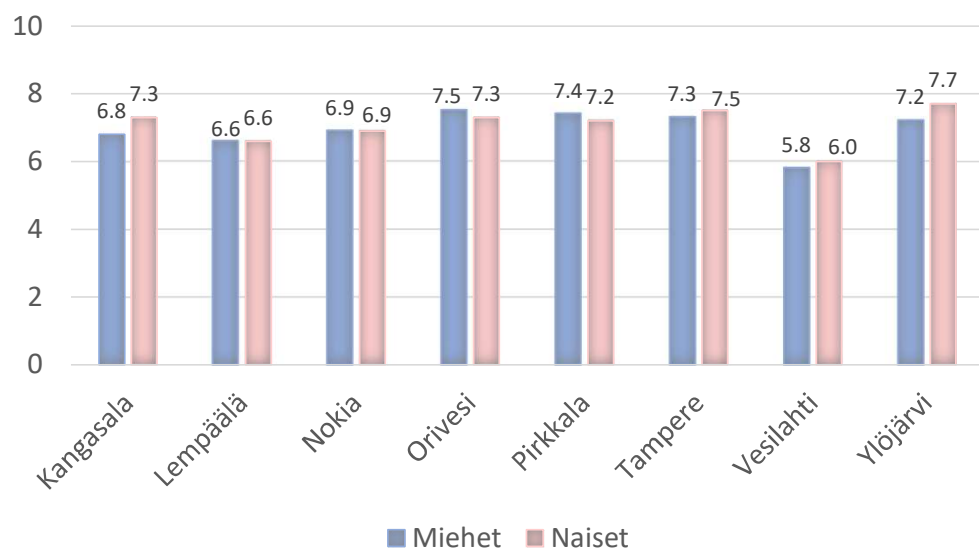
Niiden vastaajien osuudet, jotka uskoivat terveytensä puolesta pystyvänsä työskentelemään nykyisessä ammatissaan kahden vuoden kuluttua

Vastaajien arvio oman kuntansa liikuntapaikkojen ja -olosuhteiden tilasta asteikolla 1-10

Vastaajien arvio oman kuntansa liikuntapalveluiden tilasta asteikolla 1-10

Yhteenveto

- Osallistujat viettivät suurimman osan valveillaoloajastaan paikallaan istuen tai maaten.
- Suurin osa liikkumisesta oli teholtaan kevyttä.
- Rasittavaa liikkumista kertyi vain muutamia minuutteja päivässä.
- Liikkumisen, paikallaanolon ja unen määrissä oli jonkin verran vaihtelua kaupunkiseudun kuntien välillä.
- Erityisesti paikallaanolon ja askeleiden määrissä oli muutamissa kunnissa isoja sukupuolieroja.
- Myös kuntotestien tuloksissa ja veriarvoissa oli jonkin verran vaihtelua kuntien välillä.

Kiitos

ukkinstituutti.fi

